

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ผลงานวิจัยและบทความวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ศึกษา ของคณาจารย์ นักวิชาการและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถาบัน โดยมีขอบเขตเนื้อหาในสาขาวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ การศึกษา บริหารธุรกิจ การจัดการ การท่องเที่ยวและบริการ

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

กำหนดออกเผยแพร่

ปีละ 2 ฉบับ: ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน); ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม)

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ศรัณย์ จันทร์ขุ่ม มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงใจ บุญกุล มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี รมพยอม วิชัยดิษฐ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

รองศาสตราจารย์ ดร.พนิตสุภา ธรรมประมวธ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

รองศาสตราจารย์ ดร.กาสัก เต๊ะขันหมาก มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ศาสตราจารย์ประดิษฐ์ พงศ์ทองคำ ข้าราชการบำนาญ

ศาสตราจารย์เพ็ญศรี กาญจน์มัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธีวรรณ พิระศักดิ์โสภณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แสงทอง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมภาพ เจริญนท มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล จตุพร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ กุลศรีโรจน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา อนันตธนาชัย สถาบันรัชต์ภาคย์

พระมหาดวงเด่น จิตญาโณ (ผศ.ดร.) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เลขานุการ

คุณเจตนิพัฐ กันฉาย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คุณลดาวัลลี อาจชน สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คุณนพดล มีคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

321 ถ.นารายณ์มหาราช ต.ทะเลชุบศร อ.เมืองลพบุรี จ.ลพบุรี

โทรศัพท์/โทรสาร 0 3661 1201

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ (Peer Review Committee)

ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายใน

รองศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ เสงี่ยม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์วัลย์ คำคง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา เกิดผล ประสพศักดิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะพงษ์ แดงขำ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นันทรัฐ บำรุงเกียรติ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา พยุงสิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรภรณ์ ทรัพย์รวงทอง
ดร.เนติ เฉลียวาเรศ
ดร.สุริยะ หาญพิชัย
ดร.ดวงพร ไม้ประเสริฐ
ดร.สรรัชต์ ชูชีพ

ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก

รองศาสตราจารย์ ดร.ปาจรีย์ ผลประเสริฐ
รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธินันท์ พรหมสุวรรณ
รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ
รองศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์
รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์
รองศาสตราจารย์ปราณี ต้นประยูร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาภากร โพธิ์คง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรภพ วงษ์รอด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนห์ ใจสิทธิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัช มีชาญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ คงภักดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจจรา ประเสริฐสิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิชัย วิชัยดิษฐ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรจง เจริญสุข
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสภพร กล้าสกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญาครณ์ สวัสดิ์ไธสง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดา ทับพันธุ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ พันธุ์ศิริ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสาวณี ใจรักษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปานตา พิริยะจิตตะ
ดร.อัจฉรา ผ่องพิทยา
ดร.จันทร์ฉาย จันทร์ลา
พระปลัดสมชาย ปโยโค (ดร.)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาวิทยาลัยทักษิณ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทบรรณาธิการ

วารสารละศรีเป็นวารสารวิชาการที่จัดทำโดยสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ผลงานวิจัยและบทความวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ศึกษา ของคณาจารย์ นักวิชาการและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถาบัน โดยมีขอบเขตเนื้อหาในสาขาวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ การศึกษา บริหารธุรกิจ การจัดการ การท่องเที่ยวและบริการ รับผิดชอบต่อสังคม บทความวิชาการ ทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้งภายในและภายนอก โดยมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพให้เป็นที่ยอมรับและได้รับมาตรฐานจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย โดยมี คณะทำงานได้ร่วมกันขับเคลื่อนและพัฒนาวารสารอย่างต่อเนื่อง ทุกบทความที่ได้เผยแพร่ตีพิมพ์ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องภายในและภายนอกได้ร่วมกันกลั่นกรองบทความที่มีคุณภาพและทรงคุณค่าทาง วิชาการ

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ในการพิจารณากลั่นกรองบทความ และ ผู้สนับสนุนที่ได้ส่งผลงานวิชาการมาเผยแพร่ในวารสารละศรี และหวังว่าจะได้รับความไว้วางใจเช่นนี้ตลอดไป

กองบรรณาธิการ

วารสารละศรี

สารบัญ

	หน้า
กองบรรณาธิการ	(1)
คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ	(2)
บทบรรณาธิการ	(3)
สารบัญ	(4)
 การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียน แกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี	 1
<i>สุภาศญา ตั้งจิตต์</i>	
คุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และพนักงานครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี	17
<i>นพวรรณ แก้วมัน, สรรชัย ชูชีพ, อภิสรณ์ ภาชนะวรรณ</i>	
การพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อพัฒนาความสามารถ ในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ สำหรับนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต การศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี	35
<i>นภาพัลย์ ชื่นนัล, ทรงศรี ตุ่นทอง, ทิพวัลย์ คำคง</i>	
การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก สำหรับเด็กดาวน์ซิน โดรม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	51
<i>จตุพร ปัญญาใหญ่, ทรงศรี ตุ่นทอง, ทิพวัลย์ คำคง</i>	
ภาวะผู้นำและบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี	63
<i>จารุศิริ ทองเกตแก้ว, เฉลิมชัย หาญกล้า, ภัสกร เลาสวัสดิ์กุล</i>	
การบริหารงานบุคคลตามทัศนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	81
<i>ธวิฑ์ สุขสมบูรณ์, เฉลิมชัย หาญกล้า, สรรชัย ชูชีพ</i>	
การใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	95
<i>ทิพย์วัลลี สุขปาน, เนติ เฉลยวาเรศ, ประทุม ศรีรักษา</i>	
ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน ออกเสียงและจำ ความหมายของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5	105
<i>จารุวรรณ ไม่เลี้ยง, เนติ เฉลยวาเรศ, ประทุม ศรีรักษา</i>	
การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ชาวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัญพืช กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	121
<i>อัมพร วรรณชนะ, ทิพวัลย์ คำคง, ปราโมทย์ จันทร์เรือง</i>	
การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี	133
<i>เหมือนฝัน วงเดช, ภูวดล จุลสุคนธ์, เฉลิมชัย หาญกล้า</i>	

ขั้นตอนการดำเนินงานวารสารละศรี
 คำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์บทความ
 การจัดรูปแบบหน้ากระดาษวารสารละศรี
 รูปแบบการอ้างอิงแทรกในเนื้อหาและการเขียนเอกสารอ้างอิง

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี

A Job Performance in the Standard of Inclusive Education by the Opinion of the School Administrators and the Teachers in Saraburi Leading Inclusive School

สุกัญญา ตั้งจิตต์¹
Supatchaya Tungjit¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี และ 2) เปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และสังกัดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1 และเขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (สระบุรี) ปีการศึกษา 2560 จำนวน 326 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.935 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า (1) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี สรุปในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม และ 4) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (2) การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ภาพรวม เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเมื่อจำแนกตามสังกัดของโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การปฏิบัติงาน, มาตรฐาน, การเรียนร่วม

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Abstract

This research aimed to : 1) study a job performance in the standard of inclusive education by the opinion of the school administrators and the teachers in Saraburi leading inclusive school ; and 2) compare a job performance in the standard of inclusive education by the opinion of the school administrators and the teachers in Saraburi leading inclusive school classified by position, education background, work experience of inclusive education teach disabled students to study, special education training, and school affiliation. Drawn by stratified random sampling, the sample group included 326 administrators and teachers in Saraburi leading inclusive school in the academic year of 2017. The instrument in this research was a questionnaire with a reliability level of 0.935. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The findings indicated that: 1. A job performance in the standard of inclusive education by the opinion of the school administrators and the teachers in Saraburi leading inclusive school in overall and every aspect were rated at a moderate level ranking from: 1) quality participants, 2) learning process, 3) learning society, and 4) inclusive education management. 2. The comparison of a job performance in the standard of inclusive education by the opinion of the school administrators and the teachers in Saraburi leading inclusive school when classified by position, education background, work experience of inclusive education teach disabled students to study, special education training was statistically significantly different at .05 level. However, when classified by school affiliation there were not different.

Keywords: job performance, standard, inclusive education

บทนำ

จากรายงานเพื่อรับการประเมินรางวัลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนร่วม ปี พ.ศ. 2558 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า ภาพรวมของการประเมินมาตรฐานการจัดการเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมและต้นแบบการจัดการเรียนร่วมในสังกัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 อยู่ในระดับคุณภาพดี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1, 2558, หน้า 32) สอดคล้องกับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่พบว่า ภาพรวมของการประเมินมาตรฐานการจัดการเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมและโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนร่วมในสังกัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 อยู่ในระดับคุณภาพดี ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการจัดการศึกษาเรียนร่วมให้มีคุณภาพและมาตรฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, 2558, หน้า 38-39) อย่างไรก็ตามจากการนิเทศ ติดตาม โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมยังพบจุดที่ต้องพัฒนาอีกหลายด้าน เช่น กระบวนการเปลี่ยนผ่าน (Transition) ของสถานศึกษา การฝึกอบรมหรือพัฒนาครูให้มีทักษะในการจัดการเรียนร่วม การจัดหา ผลิตและใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา การวัดประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคลและการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคล (ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสระบุรี, 2558, บทสรุป)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้มาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการพัฒนารูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนร่วมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และสังกัดของโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนร่วม หมายถึง จัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับโอกาสในการพัฒนาการเรียนรู้ในมาตรฐานเดียวกับเด็กปกติ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนให้สามารถเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม ตามความสามารถของเด็กพิเศษเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและดำรงชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข

มาตรฐานการเรียนร่วม หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์ ของการศึกษา เพื่อเป็นหลักสำหรับเทียบกำหนดจุดคุณภาพขั้นต่ำที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม หมายถึง พฤติกรรมการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหาร และครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่ส่งผลต่อมาตรฐานการเรียนร่วม ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

ด้านคุณภาพผู้เรียน หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการพัฒนาการของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการศึกษาแต่ละคน แต่ละประเภท สามารถเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นได้ตามศักยภาพ

ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการฝึกทักษะต่างๆ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีการกำหนดจุดประสงค์ จัดทำแผนการสอน จัดการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและการพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง และวัดประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง

ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษา ให้แก่เด็กที่มีความต้องการได้รับการช่วยเหลือทางการเรียนการสอนอันเป็นพิเศษ โดยมุ่งจัดความบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ได้เรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยมีการจัดทำหลักสูตรและปรับหลักสูตร มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนตามสภาพความบกพร่องและตามความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนา

ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง การให้ทุก ๆ ภาคส่วนของชุมชนทำงานร่วมกันเพื่อเปิดโอกาสในการเรียนรู้สำหรับทุกคน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนให้ผู้เรียนและครอบครัวสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี หมายถึง โรงเรียนในจังหวัดสระบุรีที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 66 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวน 29 โรงเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 23 โรงเรียน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 (สระบุรี) จำนวน 14 โรงเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หรือรักษาการแทนในตำแหน่งผู้อำนวยการ ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี

ครู หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี

ความสำคัญ

1. ผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์แก่บุคลากรทางการศึกษาที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนร่วมให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีต่อไป

2. ผลของการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1, เขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (สระบุรี) ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาการศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี โดยนำมาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. 2555 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557 หน้า 9 - 10) ดังนี้

1. คุณภาพผู้เรียน
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การบริหารจัดการเรียนร่วม

4. การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

สมมติฐานในการวิจัย

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และสังกัดของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1 และเขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (สระบุรี) จำนวน 66 โรง ประกอบด้วยผู้บริหาร 98 คน และครูผู้สอน 1,654 คน รวม 1,752 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1, 2559, หน้า 18) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2, 2559, หน้า 7) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4, 2559, หน้า 3)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 และเขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (สระบุรี) ปีการศึกษา 2559 เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน (finite populations) สูตรที่ใช้ในการหาขนาดตัวอย่างจึงใช้สูตรของยามาเน (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (สุรชัย ศิริโคภาภิรมย์, 2553, หน้า 34) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด จำนวน 326 คน การกำหนดสัดส่วนประชากรให้เป็นผู้บริหารร้อยละ 25 ของกลุ่มตัวอย่าง ครูร้อยละ 75 ของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ประชากรมีความเหมาะสมโดยแบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 81 คน และครู 245 คน ในการสุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยใช้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นชั้นในการสุ่ม

1.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

(1) ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และสังกัดของโรงเรียน

(2) ตัวแปรตาม (dependent variables) คือ การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี โดยนำมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ.2555 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557 หน้า 9 - 10) ดังนี้ 1) คุณภาพผู้เรียน 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การบริหารจัดการเรียนร่วม 4) การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามจำนวน 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และสังกัดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหาร และครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือสำหรับการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการเรียนร่วม การดำเนินการจัดการเรียนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 วิเคราะห์การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน เพื่อทำการสร้างแบบสอบถาม จำนวน 40 ข้อ

3.3 นำแบบสอบถามเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอรับคำแนะนำในการแก้ไขและปรับปรุง ให้แบบสอบถามมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างเพื่อพิจารณาปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสมกับขอบเขตที่กำหนด

4.2 การตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยได้ทำการตรวจสอบเบื้องต้น และมีการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (subject matter specialists) จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ครอบคลุม ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และดำเนินการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อเท่ากับ 0.80-1.00

4.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเที่ยงตรงมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (สระบุรี) จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability)

4.4 ตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยการใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1971, p.160) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.935

4.5 นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 (สระบุรี) เพื่อแนะนำตัวผู้ศึกษาในการติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามที่ใส่รหัสกำกับเรียบร้อยแล้วไปยังผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน โดยผู้วิจัยจัดส่งทางไปรษณีย์และจัดส่งด้วยตนเอง

5.3 ผู้วิจัยติดตามรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 326 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จึงได้ดำเนินการนำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

6.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(1) หาความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage) ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และสังกัดของโรงเรียน

(2) หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ในเรื่องดำเนินการวิจัย คือ การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม และ 4) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ย ตามเกณฑ์ ดังนี้ (กานดา พูลลาภทวี, 2539, หน้า 210)

4.50-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

(3) ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม การผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และสังกัดของโรงเรียน โดยใช้การทดสอบที (t-test)

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สถิติดังนี้

7.1 การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีคลาดเคลื่อน 0.05

7.2 การคำนวณหาขนาดความพอดีของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร (proportional allocation)

7.3 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item-objective congruence) ระหว่าง ข้อคำถามกับเนื้อหาหรือลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหา ให้แต่ละคนพิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้ (สุรวิทย์ ศิริโคภากริมย์, 2546, หน้า 243-244)

7.4 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งมีสูตรดังนี้

7.5 ค่าร้อยละ (percentage)

7.6 ค่าเฉลี่ย (mean : $\bar{X}$)

7.7 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.)

7.8 สถิติการทดสอบที (t-test) ที่ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี สรุปผลได้ดังนี้

1. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี สรุปในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม และ 4) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ภาพรวม

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.36	0.57	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.22	0.56	มาก
3. ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม	4.19	0.56	มาก
4. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.10	0.72	มาก
รวม	4.22	0.55	มาก

1.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับแรก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) ผู้เรียนสามารถเรียนรวมในชั้นเรียนและปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี 2) ผู้เรียนมีผลการพัฒนาเต็มศักยภาพตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมต่าง ๆ และ 3) ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับที่สอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) ครูมีความรู้ ความเข้าใจเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม 2) มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับผู้เรียนเฉพาะบุคคล และ 3) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ออกแบบไว้

1.3 ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับที่สาม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) บริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) 2) ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเจตคติที่ดีและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนร่วม และ 3) มีภาวะผู้นำในการริเริ่ม นำเทคนิควิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ บริหารจัดการเรียนร่วมให้บรรลุ

เป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการจัดการเรียนร่วม และกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ งบประมาณ ระบบการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม

1.4 ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับที่สี่ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) มีกระบวนการที่เกื้อหนุนในการจัดการเรียนร่วมให้ผู้เรียน บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) มีการกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนการดำเนินงานสร้าง ส่งเสริม ช่วยเหลือ สนับสนุนให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วม (และ 3) ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครอง ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมการเรียนรู้โดยผ่าน สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งการเรียนรู้ องค์กรความรู้ต่างๆ จนสามารถสร้างความรู้ ทักษะ

2. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี พบว่า

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรีที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี จำแนกตามตำแหน่ง

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม	ตำแหน่ง				t	p
	ผู้บริหาร (n=81)		ครู (n=245)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.71	0.25	4.24	0.59	9.99	.000*
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.58	0.23	4.10	0.59	10.62	.000*
3. ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม	4.55	0.27	4.08	0.58	9.80	.000*
4. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.65	0.29	3.91	0.73	12.97	.000*
ภาพรวม	4.62	0.20	4.08	0.56	12.79	.000*

p* ≤ .05

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรีที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน แสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม		วุฒิการศึกษา				t	p
		ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (n=199)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=127)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.30	0.59	4.45	0.52	2.40	.017*
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.17	0.60	4.29	0.50	2.08	.038*
3.	ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม	4.16	0.58	4.25	0.53	1.40	.164
4.	ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.00	0.75	4.25	0.65	3.14	.002*
ภาพรวม		4.16	0.57	4.31	0.50	2.51	.013*

p* ≤.05

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรีที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วมแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน แสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี จำแนกตามประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนร่วมหรือสอนนักเรียนพิการเรียนร่วม

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม		ประสบการณ์ทำงาน ด้านการเรียนร่วมหรือ สอนนักเรียนพิการเรียนร่วม				t	p
		มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี(n=180)		มีประสบการณ์ ตั้งแต่5ปีขึ้นไป (n=146)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.30	0.60	4.43	0.52	2.16	.031*
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.18	0.59	4.27	0.54	1.44	.151
3.	ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม	1.14	0.58	4.26	0.54	1.96	.051
4.	ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.02	0.74	4.20	0.69	2.26	.025*
ภาพรวม		4.16	0.56	4.29	0.52	2.17	.031*

p* ≤.05

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรีที่มีการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี จำแนกตามการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม		การผ่านการอบรมเกี่ยวกับ การศึกษาพิเศษ				t	p
		เคย		ไม่เคย			
		(n=211)		(n=115)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.48	0.52	4.13	0.58	5.58	.000*
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.31	0.56	4.05	0.54	4.00	.000*
3.	ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม	4.28	0.53	4.03	0.58	3.97	.000*
4.	ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.22	0.68	3.88	0.76	4.18	.000*
ภาพรวม		4.32	0.52	4.02	0.55	4.88	.000*

p* ≤ .05

2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรีที่สังกัดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกัน แสดงในตาราง 6

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี จำแนกตามสังกัดของโรงเรียน

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม		สังกัดของโรงเรียน				t	p
		สพป.		สพม.			
		(n=179)		(n=147)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.30	0.49	4.42	0.64	1.84	.067
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.22	0.53	4.21	0.61	0.14	.888
3.	ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม	4.19	0.53	4.19	0.60	0.07	.945
4.	ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	4.10	0.74	4.10	0.70	0.10	.921
ภาพรวม		4.20	0.52	4.23	0.58	0.46	.644

$p^* \leq .05$

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ดังนี้

1. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี สรุปในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันได้มีการพัฒนา รูปแบบและกระบวนการในการจัดการเรียนร่วม โดยใช้รูปแบบที่นักเรียนพิการแต่ละคนจะได้รับประโยชน์สูงสุด รวมถึงรูปแบบต่างๆ ของการเรียนรู้ต้องเหมาะสม ยืดหยุ่น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาเต็ม ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และควบคู่ไปกับการบำบัดการฟื้นฟูสมรรถภาพ และยังสามารถปรับตัวให้เข้ากับ ชุมชนและท้องถิ่น ตลอดจนให้ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชนและสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้อย่างมี คุณภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุทธิดา มุลทะสิน (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียน ร่วมโครงสร้างชีวิตของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านคุณภาพนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) ผู้เรียนสามารถเรียนรวมในชั้นเรียนและปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี 2) ผู้เรียนมี ผลการพัฒนาเต็มศักยภาพตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และ ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมต่างๆ และ 3) ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา ส่วน รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สอดคล้องกับทฤษฎีของเยาวดี วิบูลย์ศรี (2545, หน้า 8) กล่าวถึงความสำคัญของคุณภาพผู้เรียนว่า ทำให้บุคคล เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพทางสมองซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการตรวจสอบ ระดับความสามารถของบุคคลเรียนแล้วรู้อะไรบ้างและมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของพลาเมอร์ (Plamer, 1998, abstract) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองเด็กที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญาเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม พบว่า ผู้ปกครองมีความเห็นตรงกันว่าพัฒนาการส่วนบุคคลของเด็กดี

ขึ้น บุคลิกและความสัมพันธ์กับผู้อื่นดีขึ้นโดยพัฒนาการต่างๆ จะดีขึ้นมากเท่าไรขึ้นอยู่กับคนที่ผู้ปกครองและครอบครัวเห็นคุณค่า และการมีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียนร่วม และบทบาทของโรงเรียนด้วย

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและสามารถดำรงชีวิตในสังคมและประเทศชาติได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับทฤษฎีของ วสันต์ สืบสุทธา (2550, หน้า 124 - 126) ได้ศึกษาความความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารจัดการเรียนร่วมเป็นการวางแผนที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาที่จัดให้แก่บุคคลที่มีลักษณะพิเศษหรือมีความบกพร่องทางร่างกาย จะส่งผลให้เด็กเรียนรู้ที่จะยอมรับซึ่งกันและกัน ดังนั้นผู้บริหารควรบริหารจัดการเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐพล ประสงค์ทรัพย์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1-เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมเป็นการให้ทุก ๆ ภาคส่วนของชุมชนทำงานร่วมกันเพื่อเปิดโอกาสในการเรียนรู้สำหรับทุกคน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนให้ผู้เรียนและครอบครัวสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ เป็นระบบที่สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และถือเป็นภารกิจจำเป็นสำหรับทุกคนทุกองค์กรและทุกสังคมที่ต้องเรียนรู้ว่าธรรมชาติของกระบวนการที่สังคมเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นอย่างไร สอดคล้องกับกับผลการวิจัยของ วสันต์ สืบสุทธา (2550, หน้า 124 - 126) ได้ศึกษาความความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี พบว่า

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรีที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน ย่อมมีบทบาทแตกต่างกันออกไป โดยผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่วางแผน ส่งเสริม สนับสนุน ให้การช่วยเหลือแนวทางและกระบวนการในการจัดการเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพและตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ครูมีบทบาทในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนงานที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนร่วมแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของดนัย อ้นฤดี (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ตามโครงสร้างซีท (SEAT framework) ผลการเปรียบเทียบพบว่า ตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีการจัดการเรียนร่วมในภาพรวมที่ต่างกัน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรีที่มีวุฒิ

การศึกษาแตกต่างกัน มีทิศต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน เป็นผลมาจากการพัฒนาตนเองทางด้านการเข้ารับการศึกษาระดับที่สูงขึ้น เพื่อมีเป้าหมายให้มีวิสัยทัศน์และแนวทางในการดำเนินงานที่มีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้นทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีทิศต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของบรรจง สุริยะ (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการเปรียบเทียบพบว่า วุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน มีทิศต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมในภาพรวมแตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วมจังหวัดสระบุรี ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนรู้ร่วมหรือสอนนักเรียนพิการการเรียนรู้ร่วมแตกต่างกัน มีทิศต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนรู้ร่วมมากกว่า ย่อมมีแนวทางในการวางแผน การปฏิบัติงาน รวมถึงเมื่อเกิดปัญหาขึ้นในขณะทำงานตามขั้นตอนต่าง ๆ แล้ว ย่อมนำประสบการณ์ในการทำงานมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้มากกว่า ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการเรียนรู้ร่วมหรือสอนนักเรียนพิการการเรียนรู้ร่วมแตกต่างกัน มีทิศต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐพล ประสงค์ทรัพย์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1-เขต 4 ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประสบการณ์ที่แตกต่างกันแตกต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมแตกต่างกัน

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วมจังหวัดสระบุรี ที่มีการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน มีทิศต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วม และด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเข้ารับการอบรมทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีมุมมองในการทำงานมากยิ่งขึ้น ซึ่งความรู้ที่ได้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ได้มากกว่า ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เคยการผ่านการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน มีทิศต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุทธิดา มูลทะสิน (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมโครงสร้างชีวิตของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการเปรียบเทียบพบว่า การผ่านการอบรมที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วมจังหวัดสระบุรี ที่สังกัดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีทิศต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แนวทางการบริหารงาน การดำเนินงาน การจัดการเรียนรู้ร่วม เป็นนโยบายที่กำหนดจากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้มีการจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงในรูปแบบเดียวกัน ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีสังกัดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีทิศต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของสาขาสิริ วัชรานุรักษ์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมโดยใช้โครงสร้างชีวิต เป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วมจังหวัดสงขลา ผลการเปรียบเทียบพบว่า สังกัดโรงเรียนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมการเรียนรู้โดยผ่าน สื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศ แหล่งการเรียนรู้ องค์กรความรู้ต่างๆ จนสามารถสร้างความรู้ ทักษะ ดังนั้นบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการสนับสนุนและดำเนินการจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และมีการส่งเสริมสร้างแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องที่ดีต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี

2.2 ควรศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี

2.3 ควรศึกษาคุณภาพของการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสระบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กานดา พูนลาภทวี. (2539). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: พิสิษฐ์เซ็นเตอร์.
- ณัฐพล ประสงค์ทรัพย์. (2557). การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วมตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1-เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ดนัย อันฤดี. (2551). การจัดการเรียนรู้ร่วมในโรงเรียนเรียนรู้ร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ตามโครงสร้างซีท (SEAT framework). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บรรจง สุริยะ. (2551). การบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2545). การวัดและการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วสันต์ สืบสุทธา. (2550). ความความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานการศึกษาศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนรู้ร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสระบุรี. (2558). เอกสารสรุปโครงการนิเทศ ติดตาม โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วม/เรียนรวม.
- สชาสิริ วัชรานุรักษ์. (2557). สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท เป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วมจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุทธิดา มูลทะสิน. (2554). สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมโครงสร้างซีทของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์. (2546). การวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). มาตรฐานการเรียนรู้ร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปี พ.ศ. 2555. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1. (2558). เอกสารรายงานเพื่อรับการประเมินรางวัลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ร่วมดีเด่น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. (2558). เอกสารรายงานเพื่อรับการประเมินรางวัลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ร่วมดีเด่น.
- Cronbach, L.J. (1971). *Essentials of psychological testing*. New York : McGraw-Hill.
- Plamer, J.R.(1998). "A study of Faculty Attitudes Towards Special Need Students at Three Community Colleges in the Virginia Community College System." Dissertation Astracts Internation, 3, 167.

คุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา
และพนักงานครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี

The Moral of School Administrator with Human Resources Management to the
Opinions of School Administrators and Teachers under School Municipality
Saraburi Provincial

นพวรรณ แก้วมัน¹, สรรชัย ชูชีพ², อภิสรณ์ ภาชนะวรรณ²
Noppawan Kaewman¹, Sunchai Chuchee², Apisan Pachanawan²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาคุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี 2) ศึกษาการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 265 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่น 0.902 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาร์ยอละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี แสดงให้เห็นว่า ระดับคุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการอดทน อุตกลั่น ด้านความเสียสละ ด้านความสัตย์ และ ด้านการข่มใจตนเอง 2) การบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี การบริหารงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แรงจูงใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ด้านวินัยและการรักษาวินัย ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง ด้านการออกจากราชการ และ 3) คุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: คุณธรรมผู้บริหาร, การบริหารงานบุคคล, เทศบาลจังหวัดสระบุรี

¹ นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Abstract

This research aimed to : 1) study the moral of school administrator the opinions of school administrators and teachers under school Municipality Saraburi Provincial 2) study the human resources management to the opinions of school administrators and teachers under school Municipality Saraburi Provincial and 3) The relationships between the moral of school administrator with human resources management to the opinions of school administrators and teachers under school Municipality Saraburi Provincial. Sample groups 265 persons were school administrators and teachers under school Municipality Saraburi Provincial in 2015 academic year drawn by Yamane and stratified random sampling. The instrument that use in the saving collects the data were questionnaires leader traits of school administrators and teachers' work motivation with reliability value of 0.902 The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, and simple correlation.

The findings indicated that: 1) The moral of school administrator the opinions of school administrators and teachers under school Municipality Saraburi Provincial in overall were rated at a high level. 2) The human resources management to the opinions of school administrators and teachers under school Municipality Saraburi Provincial in overall were rated at a high level. 3) The relationships between the moral of school administrator with human resources management to the opinions of school administrators and teachers under school Municipality Saraburi Provincial relatively moderate positive significantly statistic of the level .01.

Keywords: moral of school administrator, human resources management, Municipality Saraburi Provincial

บทนำ

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งจะเห็นได้จากแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545 - 2559) การกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ การดำเนินเพื่อปลูกฝังและสร้างศีลธรรมคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระบอบวิถีชีวิตที่ดีงาม โดยกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องเร่งสร้างเสริมให้คนไทยในช่วงแรกและช่วงต่อไป เช่น มีความเพียร รู้จักเก็บออม มีคุณธรรม มีวินัย ซื่อสัตย์ มีความสามัคคี ชื่นชมคนดีคนสุจริต มีจิตสำนึก รับผิดชอบต่อสังคมส่วนร่วม รักชาติ รักแผ่นดิน สังคมใดมีผู้นำที่ไร้คุณธรรมจริยธรรม สังคมนั้นก็จะมีแต่ความสับสน วุ่นวาย และขาดความสงบสุข เช่นเดียวกับในองค์กร หากผู้นำองค์กรไร้ซึ่งคุณธรรม จริยธรรม นอกจากจะทำให้ตนเองและสถาบันวิชาชีพตกต่ำแล้ว ยังทำให้สังคมและชาติบ้านเมืองต้องตกต่ำไปด้วย ผู้นำที่ใช้หลักคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารงานย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองต่อวิชาชีพ และต่อสังคม (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2549, หน้า 92)

คุณธรรมและจริยธรรมเป็นเสมือนบัพยัญญูของความดีและความงามของจิตใจ ที่ส่งผลให้บุคคลประพฤติดีประพฤติชอบ คุณธรรมและจริยธรรมจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการประกอบวิชาชีพ ดังจะเห็นได้จากการที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนได้กำหนดให้จริยธรรมเป็นคุณลักษณะร่วมประการหนึ่งข้าราชการพลเรือนไทยทั้งระบบจะต้องมี ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารทางการศึกษาจึงต้องแสดงพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ซึ่งไม่ใช่เพียงความถูกต้องตามหลักกฎหมายเท่านั้น แต่ต้องเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้องภายในกรอบของคุณธรรมและจริยธรรมที่คนในสังคมโดยทั่วไปยอมรับได้ นักบริหารที่มีคุณธรรม จริยธรรม เหมาะสมกับวิชาชีพ จะก่อให้เกิดความศรัทธา ความเชื่อถือและความเชื่อมั่นในตัวผู้นำ ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจสำคัญในการสร้างความสามัคคี ความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงาน เพื่อบ่มบ่มเป้าหมายเดียวกัน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549, หน้า 83)

บุคลากรในสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการบริหารจัดการทุกระดับ ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ เจริญก้าวหน้าและบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล บุคลากรในสถานศึกษาจะต้องมีลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งคือต้องเป็นคนดี เป็นคนเก่ง ในการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญทุกกระบวนการทุกขั้นตอน ตั้งแต่การพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา เพื่อการสรรหาบุคลากร และกระบวนการพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมขวัญและกำลังใจของบุคลากร เพื่อให้มีผลต่อการปฏิบัติงานตามที่คาดหวัง (ปัญญา แก้วกียูร, 2545, หน้า 21) ซึ่งในการบริหารงานบุคคลให้มีคุณภาพนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีหลักในการบริหาร กล่าวคือ การบริหารงานบุคคลเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา ดังนั้นในการบริหารงานบุคคลผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีหลักในการบริหาร และดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย (กิตติมา ปรีดีติล, 2542, หน้า 48) และในที่มีการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารให้องค์กรเข้าสู่ความเป็นเลิศนั้นต้องเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยมุ่งให้ความสำคัญกับทรัพยากรบุคคลในองค์กรเป็นอันดับแรก บุคคลในองค์กรจะต้องได้รับการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ และมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ขององค์กรตามการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อเพิ่มคุณค่าในการพัฒนาองค์กรของการทำงานทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และความคิด (สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นและสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2552, หน้า 1)

จากการศึกษาปัญหาคุณธรรมกับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ปัญหาของการบริหารงานบุคคล พบว่า 1) ขาดแคลนบุคลากรในสถานศึกษา มีครูขอย้าย 2) การที่บุคลากรขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน ขาดความสนใจในการเสริมสร้างศักยภาพให้กับตนเอง 3) บุคลากรที่ไม่ได้รับการพัฒนาแล้วไม่ได้นำความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาสถานศึกษา 4) สถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่มี

การสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่และรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ยังพบว่า ครูและ ผู้ปกครองนักเรียนมีการร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ไม่เหมาะสมของผู้บริหารสถานศึกษา เช่น ไม่อยู่โรงเรียน มา ปฏิบัติงานล่าช้า ขาดความเป็นธรรมในการบริหารงาน มีอคติในการปกครองและการพิจารณาความดีความชอบ ประพฤติตนไม่เหมาะสมด้านชู้สาว การทุจริตการเงินของโรงเรียน (สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี, 2557, หน้า 6)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่า สถานศึกษาจึงมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญในการพัฒนาและส่งเสริม คุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้ผู้บริหารได้นำมาเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติในการทำงานเพื่อเป็นหลักในการ ยึดเหนี่ยวจิตใจในการทำงาน และจะเห็นได้ว่า การบริหารงานบุคคล เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การบริหารงานบุคคลยังถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เพราะ เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานภายในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลวก็ได้ ถ้าหน่วยงานใดมี บุคลากรที่ดีมีคุณภาพ ก็จะทำให้หน่วยงานนั้นมีประสิทธิภาพและมีความเจริญก้าวหน้าต่อไป จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี เพื่อเป็นแนวทางและประโยชน์ใน การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

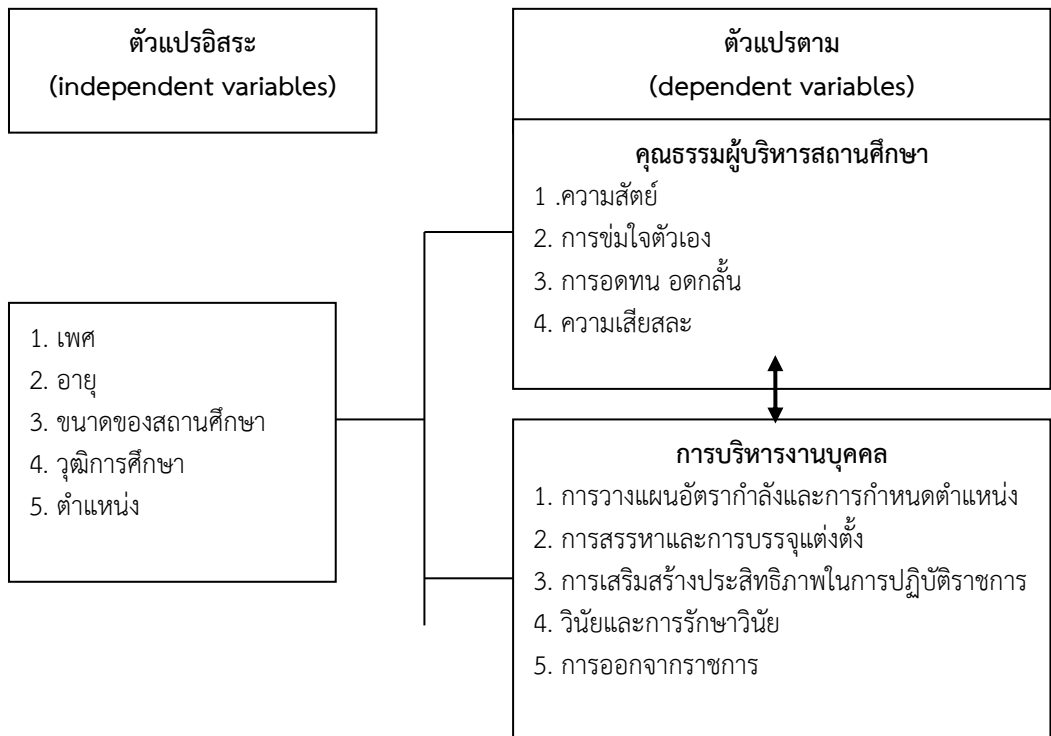
2.1 เพื่อศึกษาคุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครู ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี

2.2 เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูใน โรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย คุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยนำแนวคิดเกี่ยวกับฆราวาสธรรม 4 ของ พระธรรมปิฎก (ประยุทธิ์ ปยุตโต) (2546, หน้า 139) เกี่ยวกับคุณธรรม 4 ประการ ได้แก่ 1) ความสัตย์ 2) การข่ม ใจตนเอง 3) การอดทน อดกลั้น และ 4) ความเสียสละ และการบริหารงานบุคคล ผู้วิจัยได้พัฒนารอบแนวคิด ของ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 51) เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ที่ประกอบด้วย 1) การวางแผน อัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง 2) การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง 3) การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติราชการ 4) วินัยและการรักษาวินัย และ 5) การออกจากราชการ ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง คุณสมบัติที่เป็นความดี ความถูกต้องภายในจิตใจของบุคคล พร้อมทั้งจะกระทำพฤติกรรมต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น โดยยึดหลักคุณธรรม 4 ประการ ดังนี้

1.1 ความสัตย์ หมายถึง การปฏิบัติตนอย่างตรงไปตรงมาต่อบุคคลอื่น การปฏิบัติหน้าที่การทำงานด้วยความรับผิดชอบ ไม่แสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง รักษาคำพูด คำมั่นสัญญาตามที่ได้ให้ไว้ พูดในสิ่งที่คิดอย่างซื่อตรง ไม่พูดปดหรือกล่าวร้ายผู้อื่น และเคารพยึดมั่นในกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด

1.2 การข่มใจตนเอง หมายถึง การละอายต่อความชั่ว มีความเกรงกลัวต่อบาป สามารถควบคุมอารมณ์ ข่มใจตนเองในสถานการณ์ต่างๆ ได้ ยับยั้งใจตนเองต่อสิ่งมอมเมาที่เป็นอบายมุขทุกอย่าง แสดงความเข้มแข็ง อดทน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากในการใช้ชีวิต มีความเชื่อมั่นและกล้ากระทำในสิ่งที่ชอบด้วยเหตุผล และยับยั้งหรือควบคุมพฤติกรรมของตนเองที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่นหรือส่วนรวม

1.3 การอดทน อดกลั้น หมายถึง การมีอารมณ์หนักแน่น เมื่อเผชิญกับปัญหาหรืออุปสรรคต่างๆ มีความเพียรพยายามกระทำความดีและเอาชนะความชั่ว มุ่งหน้าประกอบหน้าที่การทำงานด้วยความขยันหมั่นเพียร มีความพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จตามที่ตั้งใจไว้ และมีความอดทนที่จะไม่กระทำการโต้ตอบเมื่อถูกข่มขู่

1.4 ความเสียสละ หมายถึง การเห็นความสำคัญของงานและส่วนรวมมากกว่าส่วนตน บริจาคทรัพย์สิน สิ่งของ เพื่อกิจการส่วนรวมตามความเหมาะสม บำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอ ไม่กระทำ

การใดๆ ที่เป็นการเปิดเผยผู้อื่นให้เป็นทุกข์ ปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจังด้วยความรับผิดชอบ และเห็นประโยชน์ของผู้อื่นและส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

2. การบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินงานที่มุ่งส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงาน มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของหน่วยงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

2.1 การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง หมายถึง มีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ มีการวิเคราะห์ปริมาณงานของสถานศึกษาอยู่เป็นประจำ มีการประเมินความต้องการอัตรากำลังของสถานศึกษา มีการจัดทำแผนอัตรากำลังของสถานศึกษา กำหนดคุณสมบัติของบุคลากรตามที่สถานศึกษาต้องการให้เหมาะสม จัดทำคู่มือและแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ มีการติดตามประเมินผลการวางแผนอัตรากำลัง มีการสำรวจข้อมูลของข้าราชการครูที่ขอปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง และทำการรวบรวมข้อมูลตรวจสอบความถูกต้องเสนอต่อเขตพื้นที่การศึกษา

2.2 การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง หมายถึง มีการอนุญาตให้ข้าราชการครู โอน - ย้าย และรับย้ายข้าราชการครูเข้าโรงเรียนตรงความต้องการ มีการมอบหมายงานในหน้าที่ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่โอนย้ายหรือบรรจุใหม่ ข้าราชการครูที่โอนหรือบรรจุใหม่ มีความประพฤติเหมาะสมกับการเป็นข้าราชการครู เตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินแบบเข้มสำหรับครูผู้ช่วยที่ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในสถานศึกษา และการขอความร่วมมือจากท้องถิ่นเกี่ยวกับงานบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและความชำนาญมาเป็นวิทยากรช่วยสอนพิเศษแก่ครูบรรจุใหม่

2.3 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ หมายถึง มีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรอย่างเหมาะสม ฝึกฝนบุคลากรให้มีทักษะในการนำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติงาน มีการแนะนำ ช่วยเหลือและส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนา สถานศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรมีโอกาสศึกษาต่อ มีการสร้างแรงจูงใจในการทำงานและการพัฒนาผลงานวิชาการแก่บุคลากรทุกคน มีเครื่องอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ และมีเกณฑ์ในการประเมินเพื่อพิจารณาความดีความชอบอย่างเหมาะสม

2.4 วินัยและการรักษาวินัย หมายถึง การดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยของบุคลากรในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ มีการนิเทศเสนอแนะส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยและรักษาวินัย มีการกระจายอำนาจเกี่ยวกับการกำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย มอบหมาย ยึดระเบียบการมาปฏิบัติราชการการลาการขออนุญาตออกนอกสถานศึกษาการไปราชการอย่างเคร่งครัด มีการจัดทำบัญชีควบคุมวันลาการไปราชการการขออนุญาตออกนอกสถานศึกษาของบุคลากรผู้บริหาร กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคคลในสังคม การดำเนินการทางวินัยเกี่ยวกับความผิดร้ายแรงและไม่ร้ายแรงแก่บุคลากรในสถานศึกษาด้วยความเป็นธรรม การดำเนินการแก้ไขปัญหาบุคลากรที่กระทำผิดวินัยโดยการย้ายหรือให้ไปช่วยราชการที่สถานศึกษาอื่นตามระเบียบราชการ และสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่และรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด

2.5 การออกจากราชการ หมายถึง การจัดทำทะเบียนประวัติบุคลากรที่จะเกษียณอายุราชการและผู้ที่พ้นจากการเป็นบุคลากร ดำเนินการเกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญและกองบำเหน็จบำนาญบุคลากรให้กับบุคลากรที่พ้นจากหน้าที่ราชการ มีการดูแลบุคลากรที่ออกจากราชการด้วยเหตุผลพหุผล มีการสนับสนุนช่วยเหลือแก่บุคลากรที่มีความประสงค์จะเกษียณก่อนกำหนด จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติให้กับบุคลากรที่พ้นตำแหน่งหน้าที่ราชการ ให้บุคลากรพ้นตำแหน่งหน้าที่ราชการจากการกระทำผิดวินัยร้ายแรงของข้าราชการครูในโรงเรียนโดยมีการสอบสวนอย่างเป็นธรรม การจัดให้บุคลากรที่พ้นตำแหน่งหน้าที่ราชการที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรง

กลับเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือดูแลให้คำปรึกษากับสถานศึกษา เชิญให้บุคลากรที่พ้นจากหน้าที่ราชการที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงกลับเข้ามาทำการสอนพิเศษในสาขาที่ขาดแคลนให้กับสถานศึกษา สถานศึกษาบริการให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรที่ประสงค์จะออกจากราชการตามความเหมาะสม มีการสร้างความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องกับบุคลากรที่ออกจากราชการ และให้บุคลากรออกจากราชการเพราะต้องโทษจำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือ ผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2557

4. พนักงานครู หมายถึง ข้าราชการครูผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ปีการศึกษา 2557

5. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 - 4 ของรัฐบาล สังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี เป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 184 คน พนักงานครู จำนวน 632 คน รวมทั้งสิ้น 816 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 265 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยสัดส่วนและใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ซึ่งแบ่งสัดส่วนผู้บริหาร ร้อยละ 30 ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน พนักงานครู ร้อยละ 70 ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 185 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ตามขนาดสถานศึกษา โดยในแต่ละขนาดสถานศึกษาทำการสุ่มอย่างง่าย จากผู้บริหารและพนักงานครูในแต่ละขนาดสถานศึกษา

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variable) ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.2 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 30 ปี
- 2) 30 - 40 ปี
- 3) 41 - 50 ปี
- 4) มากกว่า 50 ปี

2.1.3 ขนาดของสถานศึกษา

- 1) ขนาดเล็ก (นักเรียนตั้งแต่ 1 - 120 คน)
- 2) ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 121 - 300 คน)
- 3) ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

2.1.4 วุฒิการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี

2) สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.5 ตำแหน่ง

1) ผู้บริหาร

2) พนักงานครู

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่

2.2.1 การปฏิบัติตามคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย หลักการ 4 ประการ

1) ความสัตย์

2) การข่มใจตนเอง

3) การอดทน อดกลั้นและอดออม

4) ความเสียสละ

2.2.2 การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย หลักการ 5 ประการ

1) การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง

2) การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง

3) การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

4) วินัยและการรักษาวินัย

5) การออกจากราชการ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการหาคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทปลายปิด (closed form) ที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยขอรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ซึ่งแบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ซึ่งแบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

แบบสอบถามได้โดยผ่านขั้นตอนการวิเคราะห์คุณภาพและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence, IOC) มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.80 – 1.00 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.902

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

(1) จัดเตรียมแบบสอบถามให้ครบตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษา พร้อมจัดทำรหัสในแบบสอบถามให้ตรงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบ

(2) ทำบันทึกเสนอคณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ขออนุญาตหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บ

(3) จัดส่งแบบสอบถามใส่ซองพร้อมด้วยหนังสือขอความร่วมมือจากโรงเรียนในสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรีไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครู ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อช่วยส่งและรับแบบสอบถามคืนในระยะเวลา ที่กำหนด 15 วัน แบบสอบถามบางส่วนผู้วิจัยได้ดำเนินการ

(4) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ซึ่งสามารถเก็บข้อมูลได้จำนวน 265 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์คุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียน สังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ การบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย

ผลการวิจัย

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ในภาพรวม

คุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. ด้านความสัตย์	4.03	0.59	มาก
2. ด้านการข่มใจตนเอง	3.97	0.58	มาก
3. ด้านการอดทน อดกลั้น	4.09	0.56	มาก
4. ด้านความเสียสละ	4.05	0.71	มาก
ภาพรวม	4.03	0.54	มาก

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับคุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี แสดงให้เห็นว่า ระดับคุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับ

มากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านการอดทน อดกลั้น 2) ด้านความเสียสละ 3) ด้านความสัตย์ 4) ด้านการข่มใจตนเอง

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ในภาพรวม

การบริหารงานบุคคล	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง	4.17	0.59	มาก
2. ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง	4.04	0.52	มาก
3. ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	4.05	0.55	มาก
4. ด้านวินัยและการรักษาวินัย	4.08	0.58	มาก
5. ด้านการออกจากราชการ	4.00	0.45	มาก
ภาพรวม	4.07	0.47	มาก

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี การบริหารงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แรงจูงใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง 2) ด้านวินัยและการรักษาวินัย 3) ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 4) ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง 5) ด้านการออกจากราชการ

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนกลยุทธ์กับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดชัยนาท

การบริหารงานบุคคล	คุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษา				ภาพรวม
	ด้านความสัตย์	ด้านการข่มใจตนเอง	ด้านการอดทน อดกลั้น	ด้านความเสียสละ	
การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง	.442*	.852*	.678*	.448*	.539*
การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง	.796*	.425*	.945**	.843*	.821*
การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	.864*	.268	.349	.355	.333
วินัยและการรักษาวินัย	.800*	.558*	.747*	.366	.641*
การออกจากราชการ	.860*	.193	.669*	.895**	.582*
ภาพรวม	.828*	.379	.615*	.483*	.513*

ตาราง 3 คุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ภาพรวม มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความสัตย์และด้านการอดทน ออกล้น มีความสัมพันธ์ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ด้านความเสียสละ มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการข่มใจตนเอง ไม่มีความสัมพันธ์

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาคุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี

1.1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับคุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ด้านความสัตย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรีมีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความซื่อสัตย์ มีความจริงใจต่อตนเองที่ปฏิบัติต่อสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีพฤติกรรม ดังนี้ การปฏิบัติตนอย่างตรงไปตรงมาต่อบุคคลอื่น การปฏิบัติหน้าที่การงานด้วยความรับผิดชอบ ไม่แสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง การรักษาคำพูด คำมั่นสัญญา ปากกับใจตรงกัน ไม่พูดปดหรือกล่าวร้ายผู้อื่น และการเคารพยึดมั่นในกฎระเบียบจึงทำให้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกันยา ผัดนุ่น (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนเขตพื้นที่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ระดับพฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนเขตพื้นที่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน

1.2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับคุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ด้านการข่มใจตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรีมีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษารู้จักข่มใจตนเอง ให้ประพฤติและปฏิบัติอยู่ในความสัจ ความดีนั้นการข่มใจ หมายถึงการรู้จักบังคับตนเอง ไม่ให้โลภอยากได้ในทางทุจริตผิดศีลธรรม ไม่ให้โกรธเคืองคิดอาฆาตพยาบาทจองเวรไม่หลงมกยคนที่มี ความข่มใจจะเป็นคนเก็บอารมณ์เก่ง จึงทำให้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพรศักดิ์ ทับทิมหิน (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติตนตามคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีรีรัมย์ เขต 4

ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตนตามคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับคุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ด้านการอดทน ออกล้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรีมีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความอดทน มุ่งหน้าประกอบหน้าที่การงานด้วยความขยันหมั่นเพียร เข้มแข็ง ไม่หวั่นไหว มั่นในจุดหมายไม่ท้อถอย ขันติในที่นี้ มุ่งในแง่วิริยะ คือเพียรอดทน ไม่หวั่นไหวย่อท้อต่ออุปสรรคแห่งชีวิต จึงทำให้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชัยยา ชนะมาร (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูสถานศึกษามัธยมศึกษา ในเขตบางกอกน้อย

กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า คุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสถานศึกษามัธยมศึกษาในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พบว่าโดยรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.4 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับคุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ด้านความเสียสละโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรีมีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรมขั้นพื้นฐานของผู้ที่อยู่ร่วมกันในสังคม ทุกคนในสังคมต้องมีความเอื้อเฟื้อเสียสละแบ่งปันให้แก่กัน ไม่มีจิตใจคับแคบ เห็นแก่ตัว ความเสียสละจึงเป็นคุณธรรมเครื่องผูกมิตรไมตรี ยึดเหนี่ยวจิตใจไว้ เป็นเครื่องมือสร้างลักษณะนิสัยให้เป็นคน ที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว จึงทำให้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของมารวรรย์ อิงแอบ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นจริง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี

2.1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรีมีความเห็นว่า การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่งได้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบในการสำรวจทรัพยากรเกี่ยวกับความต้องการทรัพยากรบุคคลเพื่อนำไปสู่การกำหนดแผนการที่จะได้จำนวนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะประสบการณ์ที่เหมาะสมและมีจำนวนเพียงพอที่จะร่วมปฏิบัติงานกับองค์กรในระยะเวลาที่กำหนด จึงทำให้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนิชนันท์ หลุยใจบุญ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยสรุปว่า การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2.2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรีมีความเห็นว่าการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและเหมาะสมกับงานมากที่สุดเข้าร่วมปฏิบัติงานในองค์กรโดยการจัดหาบุคคลจะต้องสอดคล้องกับโครงสร้าง บทบาท และตำแหน่งขององค์กร ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการจึงทำให้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของจตุรงค์ พรพุทธิรักษา (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรีมีความเห็นว่าหน่วยงานมีความพยายามในการรักษาบุคลากร ตั้งแต่เริ่มเข้ามาเป็นสมาชิกให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและทำงานอยู่อย่างยาวนาน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อรักษาบุคลากรที่ดีมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงาน ส่งเสริมสนับสนุนให้พนักงานปฏิบัติงานเต็มความสามารถที่มีอยู่ มีสุขภาพจิตและ

กายที่แข็งแรงสมบูรณ์ มีความรู้สึกมั่นคงในการปฏิบัติงาน จึงทำให้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของมาลี สุริยะ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา พบว่า งานทั้ง 4 ด้าน และภาพรวม อยู่ในระดับมาก

2.4 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ด้านวินัยและการรักษาวินัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรีมีความเห็นว่ามีกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ ข้อตกลงที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการให้บุคคลประพฤติปฏิบัติในการดำรงชีวิตร่วมกัน เพื่อให้อยู่ปฏิบัติงานราบรื่น มีความสุข ความสำเร็จ โดยอาศัยการฝึกให้รู้จักการปฏิบัติตน รู้จักควบคุมตนเองจึงทำให้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของธิตติยา ปทุมราษฎร์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัย พบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.5 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ด้านการออกจากราชการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรีมีความเห็นว่าการให้บุคลากรพ้นจากงาน คือการให้บุคคลที่ทำงานไม่ได้ผลหรือขาดประสิทธิภาพ ขาดการขวนขวายขาดการปรับปรุงตนเองพ้นจากงานเป็นสิ่งที่ทำกันอยู่ทั่วไปในต่างประเทศสำหรับสังคมไทยเป็นเรื่องลำบาก โดยเฉพาะในระบบราชการ ในภาคเอกชนการให้บุคคลพ้นจากงานทำได้ไม่ยากนัก ด้วยเหตุนี้ภาระอันหนักในการจัดการงานบุคคลจึงอยู่ที่การรับคนเข้ามาในตอนต้น คือ ต้องแน่ใจว่าเป็นคนดีมีฝีมือจริงๆ จึงทำให้มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของประครอง พงษ์ชนะ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานบุคคลตามหลักขรรวาศธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี

3.1 คุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ด้านความสัตย์ มีความสัมพันธ์สูงที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรีมีความเห็นว่าการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความซื่อตรงในทางที่ถูกต้องดีงาม ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง บุคคลอื่น สังคมและประเทศชาติ โดยตั้งใจกระทำสิ่งที่ดีงามประพฤติปฏิบัติหน้าที่ของตนเองด้วยความซื่อตรง มีการประพฤติตรงทั้งต่อเวลา ต่อหน้าที่และต่อวิชาชีพ มีความจริงใจ ทำงานตามหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง ไม่พูดปด ไม่โกหก ไม่หลอกลวง ประพฤติตรงไม่เอินเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ไม่ใช้เล่ห์กลคดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่คิดคดทรยศ ปลอดจากความรู้สึกลำเอียง อคติ มีความประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม ตรงต่อความเป็นจริงทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น ทำให้การบริหารบุคคลากรมีความยุติธรรม ทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพ จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของมยุรี แสนสุข (2558, บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับสภาพองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ผลการวิจัย

พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในทิศทางเดียวกัน กับ สุภาพองค์การของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3.2 คุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ด้านการข่มใจตนเอง ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรีมีความเห็นว่าการที่ผู้บริหารมีการรู้จักบังคับตัวเองไม่ให้โลภอยากได้ในทางทุจริตผิดศีลธรรม ในเรื่องที่ย้ายวนให้เกิดความโลภ ไม่ให้ใครต้องคิดอาฆาตพยาบาทจองเวร ในเรื่องที่ไม่ก่อชนวนให้เกิดความโกรธอาฆาตพยาบาทจองเวร ไม่ให้ลงมลาย ในเรื่องที่ไม่ชวนให้เกิดความหลงมลาย จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของเจริญศรี พันปี (2546, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของครูต่อพฤติกรรมคุณธรรมและการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมคุณธรรมและการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมคุณธรรมเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้านและพฤติกรรมการบริหารงานทั้ง 4 งาน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน

3.3 คุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ด้านการอดทน อดกลั้น มีความสัมพันธ์สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรีมีความเห็นว่าการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความอดทน มุ่งหน้าประกอบหน้าที่การงานด้วยความขยันหมั่นเพียร เข้มแข็ง ไม่หวั่นไหว มั่นในจุดหมายไม่ท้อถอย ขันติในที่นี้ มุ่งในแวรวิริยะ คือเพียรอดทน ไม่หวั่นไหวย่อท้อต่ออุปสรรคแห่งชีวิต ความสามารถรักษาใจให้ปกติไม่ว่าจะประสบกับความเปลี่ยนแปลงทั้งน่าพอใจและไม่น่าพอใจก็ไม่ท้อถอยในการทำความดี จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอารมณเฑ่งชู (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจิตสำนึกผู้บริหารกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ผลจากการศึกษาพบว่า จิตสำนึกผู้บริหารกับการ บริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก

3.4 คุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ด้านความเสียสละ มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรีมีความเห็นว่าการที่ผู้บริหารสถานศึกษาไม่เห็นแก่ตัวเป็นการให้ที่มีแรงผลักดันจากความต้องการให้สิ่งดีๆ แก่ผู้อื่น โดยการเสียสละเพื่อช่วยเหลือกันไม่ต้องใช้เวลาหรือคำนึงถึงปัจจัยว่าผู้ใดที่เราควรช่วย เช่น จะช่วยเหลือคนไหน คนที่มีฐานะจนแค่ไหนจึงควรจะช่วย เป็นต้น แต่มนุษย์ควรเสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเหมาะสมกับตน รวมทั้งมีการเสียสละทรัพย์ สิ่งของตนเพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น แลการสละอารมณ์ หมายถึง เป็นผู้รู้จักปล่อยวางอารมณ์ที่เป็นข้าศึกต่อความสงบใจ จึงสอดคล้องกับสมมติฐาน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของรุจิภาส คำแก้ว (2558, บทคัดย่อ) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมคุณธรรมและพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมคุณธรรมและพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 คุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี พบว่า ด้านการข่มใจตนเองมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรีควรรู้จักบังคับตัวเองไม่ให้โลภอยากได้ในทางทุจริตผิดศีลธรรม ผิดฝนตนได้ ไม่ทำอะไรตามความต้องการ หรือตามอารมณ์ของตน ให้สำนึกอยู่ในเหตุผลและคุณธรรม และการยับยั้งใจของตนไม่ให้หลงมัวเมาอยู่กับอบายมุข ฟุ้งซ่านทะยานอยากกับสิ่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและศีลธรรม รวมทั้งรู้จักควบคุมอารมณ์ไม่ให้โกรธง่ายหรือเกลียดง่าย

1.2 การบริหารงานบุคคลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี พบว่า ด้านการออกจากราชการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรีควรให้บุคคลที่ทำงานไม่ได้ผลหรือขาดประสิทธิภาพ ขาดการขวนขวายขาดการปรับปรุงตนเองพ้นจากงาน ซึ่งอาจเกิดขึ้นตามสภาพที่ไม่อาจเป็นข้าราชการต่อไปได้หรือตามความประสงค์ของตัวข้าราชการเอง หรือตามดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาเพื่อประโยชน์ของทางราชการ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงคุณธรรมผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานงานสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี

2.2 ควรศึกษาสภาพและปัญหาแรงจูงใจในการทำงานในสถานศึกษาทั้งครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- กันยา ผัดนุ่น. (2554). พฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนเขตพื้นที่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- กิตติมา ปรีดีติติก. (2542). ทฤษฎีบริหารองค์การ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ธนะการพิมพ์
- จตุรงค์ พรพุทธิรักษา. (2555). สภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- เจริญศรี พันปี. (2546). ความพึงพอใจของครูต่อพฤติกรรมคุณธรรมและการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ชัยญา ชนะมาร. (2556). การศึกษาคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จิตติยา ปทุมราชภู่. (2557). สภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นิชนันท์ หลุยใจบุญ. (2551). การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- ประครอง พงษ์ชนะ. (2557). การบริหารงานบุคคลตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปัญญา แก้วกียู. (2545). ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ปฏิบัติจริง และบทบาทหน้าที่คาดหวังด้านวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การ. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- พรศักดิ์ ทับทิมหิน. (2551). การปฏิบัติตามคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- มยุรี แสนสุข. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับสุขภาพองค์กรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- มาธวรย์ อิงแอบ. (2556). พฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- มาลี สุริยะ. (2556). การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

รุจิภาส คำแก้ว. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมคุณธรรมและพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นและสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.

(2552). รายงานการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี. (2557). ข้อมูลสารสนเทศ. สระบุรี: ผู้แต่ง.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

อารมณ เด่งชู. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างจิตสำนึกผู้บริหารกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

การพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อพัฒนาความสามารถ
ในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับ
เล็กน้อยถึงปานกลาง ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี
The development individualized education program for gross motor
development of the Special Education Center of Education Region 6,
Lopburi

นภาพัลย์ ช้วนัส¹, ทรงศรี ตุ่นทอง², ทิพวัลย์ คำคง²
Napawan Sewwnus¹, Songsri Toonthong², Tippawan Khumkhong²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง 2) เปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี จำนวน 3 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงเฉพาะนักเรียนที่มีปัญหาในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ไม่มีปัญหาความพิการอื่นแทรกซ้อน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1) แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 2) แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยถึงปานกลางมีคุณภาพความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยถึงปานกลางหลังการใช้สูงกว่าก่อนการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

คำสำคัญ: แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล, กล้ามเนื้อมัดใหญ่, ความบกพร่องทางสติปัญญา

¹ นักศึกษาสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Abstract

The purpose of this study were to 1) develop Individual Education Plan for the students with intellectual defect from low to moderate level and 2) compare the ability to use main muscle of the students with intellectual defect from low to moderate level before and after the use of Individual Education Plan. The target group of population in this study are 3 students with intellectual defect from low to moderate level of The Special Education Center of Education Region 6, Lopburi, who were studying during the first term of education year 2560 BE. The population were intentionally selected from students with the IQ level of 35-70 who had problem with using main muscle. The instruments used in this study were 1) Individual Education Plan and 2) evaluation form for the ability to use main muscle. The data were analyzed in terms of percentage, mean, standard deviation.

The findings were as the followings: 1. The Individual Education Plan for students with intellectual defect from low to moderate level had most appropriate. 2. The ability to use gross motor of students with mild to moderate intellectual disability after using the Individualized Education Plan is higher than before using the Individualized Education Plan.

Keywords: Individualized education plan, Gross motor skill, Moderate intellectual disability

บทนำ

รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2550 ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและเสรีภาพทางการศึกษา ในมาตราที่ 49 ระบุว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือทุพพลภาพหรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับสิทธิและการสนับสนุนจากรัฐ เพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยเท่าเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์การวิชาชีพหรือเอกชนการศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2558, หน้า 1) ในประเทศไทยมีจำนวนคนพิการ ทั้ง 9 ประเภท รวมทั้งสิ้น 1,525,834 คน เป็นคนพิการที่บกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 117,887 คน (ร้อยละ 7.18) และคนพิการที่อยู่ในวัยเด็กและวัยศึกษา (แรกเกิด – 21 ปี) มีอัตราส่วนของคนพิการทางสติปัญญามากที่สุด ร้อยละ 29.53 (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ณ วันที่ 30 มีนาคม 2559) จำนวนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ประจำปีการศึกษา 2558 มีจำนวน 475 คน เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 22.10 (ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี, 2558, หน้า 7) นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเป็นนักเรียนกลุ่มหนึ่งที่มีความต้องการพื้นฐาน เหมือนคนปกติทั่วไป แต่นักเรียนกลุ่มนี้มีขีดความสามารถด้านสติปัญญาและศักยภาพจำกัด นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง IQ 35–70 จะมีพัฒนาการล่าช้ากว่าเด็กวัยเดียวกัน เช่นด้านการทรงตัว การควบคุมกล้ามเนื้อทั้งกล้ามเนื้อมัดใหญ่ และกล้ามเนื้อมัดเล็ก ด้านความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อ เป็นต้น (กุลยา ก่อสุวรรณ, 2553) เมื่อพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวซึ่งประกอบด้วยการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ทำงานผิดปกติหรือล่าช้ากว่าพัฒนาการตามวัยทำให้การเรียนรู้ที่เกิดจากการเคลื่อนไหวร่างกายก็ต้องชะงักไปด้วย จึงเป็นอุปสรรคต่อความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย เช่น การดึง การดัน การจับ การขว้าง การเตะ การกระโดด การเดิน การวิ่ง เป็นต้น ทำให้ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน (ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร, 2555) ซึ่ง ในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา จะมีความเฉพาะที่เน้นความต้องการจำเป็นของนักเรียนเป็นสำคัญ เพราะการเรียนรู้ของเด็กกลุ่มนี้จะประสบผลสำเร็จได้ดี หากครูผู้สอนเลือกสื่อ หรืออุปกรณ์การสอน ได้ใกล้เคียงหรือเป็นจริงมากที่สุด เมื่อเด็กมีความต้องการพิเศษแตกต่างกัน จึงทำให้การศึกษาต้องแตกต่างกันตามประเภทของความบกพร่องและระดับความรุนแรง การเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ทุกคนรับประโยชน์เต็มที่จนสามารถพัฒนาไปสู่ระดับสูงสุดแห่งศักยภาพของแต่ละคน ต้องอาศัยแผนการสอนที่เหมาะสม โดยใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (อติทยา ใจเตี้ย, 2554 , หน้า 2) ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 หมวด 1 ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 5 และมาตรา 8 สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษนั้น จะต้องจัดการศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละประเภทโดยให้มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล

แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มาจากชื่อภาษาอังกฤษว่า Individualized Education Program เรียกย่อๆ ว่า IEP แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หมายถึงแผนการจัดการศึกษาที่จัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง บุคลากรทางการศึกษาและบุคลากรทางการแพทย์ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีความสำคัญต่อการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นอย่างมาก เพราะแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลมีรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องต้องการ โดยต้องตรวจสอบเพื่อบ่งชี้จุดเด่นและจุดด้อยของนักเรียน รวมถึงความต้องการจำเป็นพิเศษ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2558, หน้า 2) และ “แผนการจัดการศึกษา

เฉพาะบุคคลเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาพิเศษที่นักการศึกษาคิดค้นขึ้นมาเพื่อให้การเรียนการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น” (ผดุง อารยะวิญญู, 2542, หน้า 203)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ.2543 มีหน้าที่บทบาทตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการปฏิบัติหน้าที่อื่นของศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ.2553 กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดบทบาทหน้าที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ ดังนี้ (1) จัดและส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early intervention : EI) และเตรียมความพร้อมของเด็กพิการที่หน่วยบริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ รวมทั้งที่บ้านและชุมชน เพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนรวม โรงเรียนเฉพาะความพิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (2) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (3) จัดระบบและส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) (4) จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ (Transitional Services) (5) ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการโดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา (6) เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับเด็กพิการในพื้นที่บริการ (7) จัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนรวมและประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการในจังหวัด และ (8) ภาระหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2558, หน้า 2)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี โดยจะทำให้ทราบถึงพัฒนาการของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยถึงปานกลางซึ่งผลจากการวิจัยนี้ จะเป็นแนวทางแก่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง สร้างพัฒนาการเด็กให้มีศักยภาพที่ดีในอนาคตต่อไป

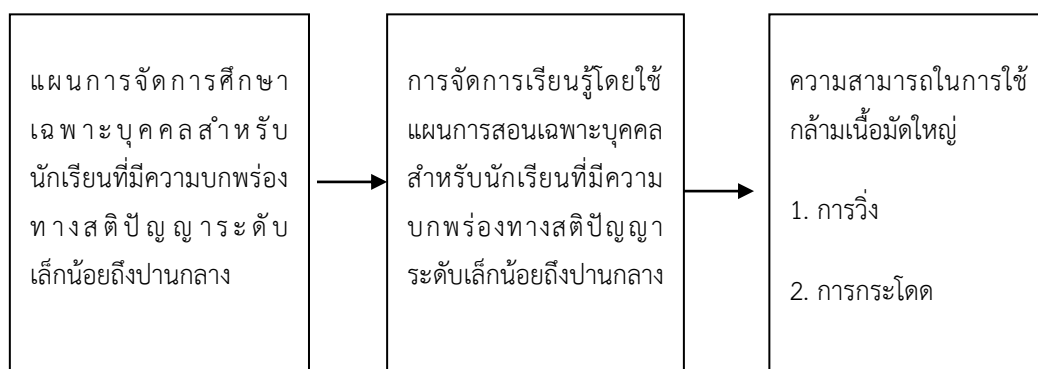
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยถึงปานกลางก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยแนวคิด ของผดุง อารยะวิญญู, (2542) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยยึดหลักที่ว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดการจัดการศึกษาต้องมุ่งเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพการจัดการเรียนรู้จะต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ และพวงแก้ว กิจธรรม, (2549) กล่าวว่า แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อเป็นแนวทางให้การศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนเฉพาะแต่

ละคน โดยระยะเวลาที่แน่ชัดว่าจะใช้เวลานานเท่าใด จะวัดผลอย่างไร และได้รับบริการอื่นๆ ที่จำเป็นในลักษณะใดบ้าง และจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคลซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่จัดทำขึ้นเฉพาะเจาะจงสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องคนนั้นๆ ในรายวิชาที่เป็นจุดอ่อนเพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลซึ่งแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีสอน สื่อ และการประเมิน (เบญจา ชลธารนนท์, 2545, หน้า 16) ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หมายถึง แผนการจัดการศึกษาที่จัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียนเป็นเฉพาะบุคคล โดยการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ครู และคณะสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำแผนการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นลายลักษณ์อักษร กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้เป็นการเฉพาะบุคคล ตลอดจนมีการทบทวนปรับปรุงแผนตามความเหมาะสม มีองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) ข้อมูลด้านการแพทย์ หรือ ด้านสุขภาพ 3) ข้อมูลด้านการศึกษา 4) ข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็น 5) การกำหนดแนวทางการศึกษา และการวางแผนการจัดการศึกษาพิเศษ 6) ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 7) คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล 8) ความเห็นของบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้เรียน

ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ หมายถึงการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายได้ดีในด้านต่อไปนี้ 1) การขว้าง 2) การกระโดด ซึ่งวัดออกมาเป็นคะแนน โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงเป็นฉบับสมบูรณ์ โดยครอบคลุมความสามารถในการขว้างและการกระโดด

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง หมายถึง นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง อายุระหว่าง 6- 12 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 3 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง(purposive sampling) โดยมีเกณฑ์การเลือกดังนี้ 1) เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีระดับสติปัญญา (IQ) ระหว่าง 35 – 70 ที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ 2) มีปัญหาในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ในการขว้างและการกระโดด 3) สามารถฟังคำสั่งและปฏิบัติตามได้ 4) ผู้ปกครองยินยอมให้เข้ารับการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง IQ 35 – 70 มีปัญหาในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ไม่มีปัญหาความพิการอื่นแทรกซ้อน อายุระหว่าง 6- 12 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 3 คนได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์การเลือกดังนี้

1.1 เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีระดับสติปัญญา (IQ) ระหว่าง 35–70 ที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์

1.2 มีปัญหาในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่

1.3 สามารถฟังคำสั่งและปฏิบัติตามได้

1.4 ผู้ปกครองยินยอมให้เข้ารับการวิจัย

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น (independent variable) ได้แก่ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variable) ได้แก่ ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่

3. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

3.1 แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง

3.2 แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างพัฒนาตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

(1) วิเคราะห์หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่ม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี พุทธศักราช 2559 สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

(2) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หนังสือ และคู่มือเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง

(3) สร้างแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยถึงปานกลางตามขั้นตอนลำดับ ดังนี้

3.1 เก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนจากเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องตลอดจนทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพปัญหาความพิการ

3.2 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยมีกรรมการไม่น้อยกว่า 3 คน ซึ่งประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้แทน 2) บิดา หรือมารดา หรือผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลคนพิการ 3) ครูประจำชั้น หรือครูแนะแนว หรือครูการศึกษาพิเศษ ตามความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน

3.3 ประเมินความสามารถพื้นฐานของนักเรียนในทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่เพื่อหาจุดเด่น (ความสามารถปัจจุบันที่นักเรียนทำได้) และจุดด้อย (สิ่งที่นักเรียนไม่สามารถทำได้)

3.4 นำข้อมูลจากการประเมินความสามารถพื้นฐานของนักเรียนมาจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

- 1) ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน
- 2) ข้อมูลด้านการแพทย์หรือด้านสุขภาพ
- 3) ข้อมูลด้านการศึกษา
- 4) ข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็น
- 5) กำหนดแนวทางการศึกษาและการวางแผนการจัดการศึกษาพิเศษ
- 6) ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยี สื่อ บริการ และความ

ช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

- 7) คณะกรรมการจัดทำแผน
- 8) ความเห็นของบิดา มารดา ผู้ปกครอง

4.2 นำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลไปใช้ ด้วยวิธีการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล โดยนำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่กำหนดในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มาวิเคราะห์งานหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยการเรียงลำดับกิจกรรมที่ง่ายไปสู่กิจกรรมที่ยากขึ้น หรือกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมไปสู่กิจกรรมที่เป็นนามธรรม ให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียน จำนวน 9 แผน ดังนี้

- 4.2.1 แผนการจัดการจัดการศึกษาที่ 1 - 3 เรื่องการวิ่ง
- 4.2.2 แผนการจัดการจัดการศึกษาที่ 4 - 6 เรื่องการกระโดด
- 4.2.3 แผนการจัดการจัดการศึกษาที่ 7 - 9 เรื่องการวิ่ง,การกระโดด

ซึ่งแต่ละแผนมีรายละเอียดขั้นตอน ดังนี้

- 1) ชื่อกิจกรรม
- 2) เนื้อหา
- 3) เป้าหมายระยะยาว 1 ปี
- 4) จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 5) ระยะเวลาการใช้แผน
- 6) สำคัญ
- 7) จุดประสงค์
- 8) กระบวนการจัดการเรียนรู้
- 9) สื่อการเรียนการสอน
- 10) สิ่งเสริมแรง
- 11) การวัดผลและประเมินผล

4.3 นำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแล้วปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4.4 นำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 ท่าน และ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในด้านความสอดคล้องเหมาะสมของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

4.5 ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาประเมินโดยใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 82 - 83) มีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

4.6 หาค่าเฉลี่ยแบบประเมินแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 112) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
4.51 – 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	เหมาะสมมาก
2.51 – 3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50	เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

4.7 ผลการประเมินแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5 มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

4.8 ปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4.9 นำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

4.9 นำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลไปใช้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง กลุ่มเป้าหมายต่อไป

2. แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่

ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

2.1 ศึกษาแบบประเมินพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวจากแบบประเมินทักษะด้านการเคลื่อนไหวต่างๆ จากหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี พุทธศักราช 2559

2.2 สร้างแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง จำนวน 8 ข้อ ดังนี้

2.2.1 การวิ่ง จำนวน 4 ข้อ

2.2.2 การกระโดด จำนวน 4 ข้อ

2.3 นำแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยถึงปานกลางที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณา

2.4 ปรับปรุงแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.5 นำแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยถึงปานกลางที่แก้ไขแล้วสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 ท่าน และ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 ท่าน เพื่อ

ตรวจสอบความถูกต้องแบบประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ำเนื้อมัดใหญ่ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- คะแนน + 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินความสามารถมีความเหมาะสม
 คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบประเมินความสามารถมีความเหมาะสม
 คะแนน - 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบประเมินความสามารถไม่มีความเหมาะสม

2.6 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินวัดความสามารถในการใช้กล้ำเนื้อมัดใหญ่สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

2.7 ปรับปรุงแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ำเนื้อมัดใหญ่ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.8 นำแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ำเนื้อมัดใหญ่ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

2.9 นำแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ำเนื้อมัดใหญ่ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ไปใช้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้ ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 หน้า 249) ดังภาพ 2

กลุ่มตัวอย่าง	ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
E	T ₁	X	T ₂

ภาพ 2 แบบแผนการทดลอง

เมื่อ	E	คือ	กลุ่มเป้าหมาย
	T ₁	คือ	การทดสอบก่อนทดลอง
	X	คือ	การทดลองใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
	T ₂	คือ	การทดสอบหลังทดลอง

2. การดำเนินการทดลอง

2.1 ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนการทดลอง (pretest) ด้วยแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ำเนื้อมัดใหญ่ จำนวน 8 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วบันทึกผลการทดสอบก่อนการทดลองเก็บไว้เพื่อนำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2.2 ดำเนินการทดลอง โดยนำแผนการสอนเฉพาะบุคคล มาฝึกกับกลุ่มเป้าหมาย โดยได้รับ

การฝึกเป็นระยะเวลา 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวม 45 ชั่วโมง มีรายละเอียด ตามตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงเนื้อหาและเวลาในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่

สัปดาห์	วัน	พฤติกรรม ที่ต้องการเน้น	เวลา 09.00 – 10.00 น.
1	จันทร์ – ศุกร์	การวิ่ง	แผนที่ 1 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่ง
2	จันทร์ – ศุกร์	การวิ่ง	แผนที่ 2 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่ง
3	จันทร์ – ศุกร์	การวิ่ง	แผนที่ 3 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่ง
4	จันทร์ – ศุกร์	การกระโดด	แผนที่ 4 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการกระโดด
5	จันทร์ – ศุกร์	การกระโดด	แผนที่ 5 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการกระโดด
6	จันทร์ – ศุกร์	การกระโดด	แผนที่ 6 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการกระโดด

ตาราง 1 (ต่อ)

สัปดาห์	วัน	พฤติกรรม ที่ต้องการเน้น	เวลา 09.00 – 10.00 น.
7	จันทร์ – ศุกร์	การวิ่ง, การกระโดด	แผนที่ 7 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่งและการกระโดด
8	จันทร์ – ศุกร์	การวิ่ง, การกระโดด	แผนที่ 8 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่งและการกระโดด
9	จันทร์ – ศุกร์	การวิ่ง, การกระโดด	แผนที่ 9 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่งและการกระโดด

2.3 เมื่อครบกำหนดระยะเวลาในการทดลอง 9 สัปดาห์แล้ว ทำการประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่หลังการทดลอง (posttest) ด้วยแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ชุดเดิม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ด้วยการหาค่าความเหมาะสม

2. เปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้วยการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยถึงปานกลางพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยถึงปานกลางหลังสูงกว่าก่อนการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลทั้ง 3 คน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่องการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี ปรากฏผลดังนี้

1. แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ สำหรับนักเรียนบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยถึงปานกลางของนักเรียนทั้ง 3 คน พบว่าองค์ประกอบของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยรวมมีคุณภาพความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักในการสร้างแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และลักษณะของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งหลักในการสร้างแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลนั้นผู้วิจัยได้นำผลจากปัญหาความบกพร่องของนักเรียนมากำหนดแนวทางการศึกษาและการวางแผนการจัดการศึกษาพิเศษโดยประเมินระดับความสามารถในปัจจุบันเพื่อให้รู้จุดเด่นและจุดด้อยของนักเรียนมากำหนดเป็นเป้าหมายระยะยาว 1 ปี และนำมาวิเคราะห์เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมว่านักเรียนต้องได้รับการพัฒนาในเรื่องอะไร จัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ โดยคำนึงถึงความสามารถของนักเรียนเพื่อเพิ่มความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ เกณฑ์และวิธีประเมินผล และมีการเสริมแรงบวกด้วยวิธีด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี พุทธศักราช 2559 เป็นไปในทำนองเดียวกันกับแนวคิดของเบญจา ชลธารนนท์ (2546, หน้า16) และศรียา นิยมธรรม (2546, หน้า29) ที่กล่าวว่า แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลจัดขึ้นเฉพาะบุคคล สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องคนนั้นๆ ในทักษะที่เป็นจุดอ่อนและจัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน IEP การจัดกิจกรรมในแผนเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ โดยการเน้นอธิบาย สาธิต และลงมือปฏิบัติ ซึ่งผู้วิจัยนำเพลง, เกม มาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมให้นักเรียนสนใจเกิดความสนุกสนาน ตื่นตัวในการฝึกมีความพร้อมที่จะเรียนรู้เต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับ จรรย์ สีดวนนท์ (2542) และการใช้กิจกรรมการฝึกต้องคำนึงถึงความพร้อมความสามารถและความต้องการจำเป็นของนักเรียนแต่ละคนเป็นหลัก โดยเริ่มจากกิจกรรมที่ง่ายไปหากิจกรรมยาก สอดคล้องกับ ประกฤติ พูลพัฒน์ (2546, หน้า70 - 72)

2. ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ที่ได้รับการฝึกด้วยแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สูงขึ้น นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยถึงปานกลางมีระดับความสามารถใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่แต่ละคนไม่เท่ากัน แต่มีระดับคะแนนสูงขึ้นทุกคน คือ

นักเรียนคนที่ 1 มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ก่อนการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล อยู่ในระดับปรับปรุง หลังการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล อยู่ในระดับดีเยี่ยมทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยนำผลจากการศึกษาปัญหาความบกพร่องของนักเรียนมาประกอบการสร้างแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน และศึกษาหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี พุทธศักราช 2559 แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

การสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียน มีลำดับการช่วยเหลือและลดการช่วยเหลือเป็นขั้นตอน นำเพลงและเกมมาจัดกิจกรรมในการฝึกเพื่อให้ให้นักเรียนมีความสุข ให้ความร่วมมือในการฝึกอย่างเต็มที่ ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดทุกกิจกรรม ดังผล 1) การวิ่ง ก่อนการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เวลาวิ่งจะโน้มตัวไปข้างหน้า วิ่งไปเส้นตรงเซไปเซมา ผู้วิจัยใช้แผนที่ 1 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่ง ฝึกการวิ่งโดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมวิ่งขีม้าก้านกล้วย ,แผนที่ 2 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่งฝึก โดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมวิ่งกินวิบาก และแผนที่ 3 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่ง ฝึกการวิ่งโดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมวิ่งเก็บลูกบอล จากที่นักเรียนวิ่งเซไปเซมา ไม่มีความมั่นใจในการวิ่ง ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการวิ่งได้ดีขึ้นเป็นลำดับ 2) การกระโดดก่อนการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลนักเรียนกระโดดไม่คล่องแคล่วยกเท้าขึ้นจากพื้นไม่ค่อยได้ การทรงตัวไม่ดี ผู้วิจัยใช้แผนที่ 4 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการกระโดด ฝึกการกระโดดโดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมน้ำขึ้นน้ำลง , แผนที่ 5 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการกระโดด ฝึกการกระโดดโดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมกระโดดกบ และแผนที่ 6 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการกระโดด ฝึกการกระโดดโดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมจิ้งจอกกระโดดจับหลัก จากที่นักเรียนมีการทรงตัวไม่ดี นักเรียนสามารถทรงตัวได้ทำให้นักเรียนยกเท้าขึ้นจากพื้นเพื่อกระโดดได้ หลังจากนั้นผู้วิจัยใช้แผนที่ 7 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่งและกระโดด ฝึกการวิ่งและกระโดดด้วยเกมวิ่งกระโดดตุ๊กโป่ง,แผนที่ 8 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่งและกระโดด ฝึกการวิ่งและกระโดดด้วยเกมวิ่งกระโดดเชือก และแผนที่ 9 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่งและกระโดด ฝึกการวิ่งและกระโดดด้วยเกมวิ่งสลับกระโดด

นักเรียนคนที่ 2 มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ก่อนการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล อยู่ในระดับปรับปรุง หลังการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล อยู่ในระดับดีเยี่ยมทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยนำผลจากการศึกษาปัญหาความบกพร่องของนักเรียนมาประกอบการสร้างแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน และศึกษาหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี พุทธศักราช 2559 แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียน มีลำดับการช่วยเหลือและลดการช่วยเหลือเป็นขั้นตอน นำเพลงและเกมมาจัดกิจกรรมในการฝึกเพื่อให้ให้นักเรียนมีความสุข ให้ความร่วมมือในการฝึกอย่างเต็มที่ ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดทุกกิจกรรม ดังผลการวิ่ง ก่อนการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล วิ่งเป็นเส้นตรงได้ในระยะ 1 เมตรต่อจากนั้นจะวิ่งไม่เป็นเส้นตรงเซไปเซมา ผู้วิจัยใช้แผนที่ 1 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่ง ฝึกการวิ่งโดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมวิ่งขีม้าก้านกล้วย ,แผนที่ 2 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่งฝึก โดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมวิ่งกินวิบาก และแผนที่ 3 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่ง ฝึกการวิ่งโดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมวิ่งเก็บลูกบอล จากที่นักเรียนวิ่งเซไปเซมา ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการวิ่งได้ดีขึ้นเป็นลำดับ 2) การกระโดด ก่อนการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลนักเรียนกระโดดไม่คล่องแคล่วยกเท้าขึ้นจากพื้นไม่ค่อยได้ การทรงตัวไม่ดี ผู้วิจัยใช้แผนที่ 4 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการกระโดด ฝึกการกระโดดโดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมน้ำขึ้นน้ำลง , แผนที่ 5 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการกระโดด ฝึกการกระโดดโดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมกระโดดกบ และแผนที่ 6 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการกระโดด ฝึกการกระโดดโดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมจิ้งจอกกระโดดจับหลัก จากที่นักเรียนมีการทรงตัวไม่ดี นักเรียนสามารถทรงตัวได้ทำให้นักเรียนยกเท้าขึ้นจากพื้นเพื่อกระโดดได้ หลังจากนั้นผู้วิจัยใช้แผนที่ 7 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่งและกระโดด ฝึกการวิ่งและกระโดดด้วยเกมวิ่ง

กระโดดตึกโป่ง,แผนที่ 8 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่งและกระโดด ผึกการวิ่งและกระโดดด้วยเกมวิ่งกระโดดเชือก และแผนที่ 9 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่งและกระโดด ผึกการวิ่งและกระโดดด้วยเกมวิ่งสลับกระโดด

นักเรียนคนที่ 3 มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ก่อนการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล อยู่ในระดับปรับปรุง หลังการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล อยู่ในระดับดีเยี่ยมทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยนำผลจากการศึกษาปัญหาความบกพร่องของนักเรียนมาประกอบการสร้างแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน และศึกษาหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี พุทธศักราช 2559 แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียน มีลำดับการช่วยเหลือและลดการช่วยเหลือเป็นขั้นตอน นำเพลงและเกมมาจัดกิจกรรมในการฝึกเพื่อให้นักเรียนมีความสุข ให้ความร่วมมือในการฝึกอย่างเต็มที่ ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่สูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดทุกกิจกรรม ดังผล 1) การวิ่ง ก่อนการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เวลาวิ่งจะโน้มตัวไปข้างหน้า วิ่งไปเส้นตรงเซไปเซมา ผู้วิจัยใช้แผนที่ 1 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่ง ผึกการวิ่งโดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมวิ่งซึ่มา่ก้านกล้วย ,แผนที่ 2 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่งผึก โดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมวิ่งกินวิบาก และแผนที่ 3 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่ง ผึกการวิ่งโดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมวิ่งเก็บลูกบอล จากที่นักเรียนวิ่งเซไปเซมา ไม่มีความมั่นใจในการวิ่ง ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการวิ่งได้ดีขึ้นเป็นลำดับ 2) การกระโดดก่อนการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลนักเรียนกระโดดไม่คล่องแคล่วยกเท้าขึ้นจากพื้นไม่ค่อยได้ การทรงตัวไม่ดี ผู้วิจัยใช้แผนที่ 4 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการกระโดด ผึกการกระโดดโดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมน้ำขึ้นน้ำลง , แผนที่ 5 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการกระโดด ผึกการกระโดดโดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมกระโดดกบ และแผนที่ 6 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการกระโดด ผึกการกระโดดโดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมจิงโจ้กระโดดจับหลัก จากการที่นักเรียนมีการทรงตัวไม่ดี นักเรียนสามารถทรงตัวได้ทำให้นักเรียนยกเท้าขึ้นจากพื้นเพื่อกระโดดได้ หลังจากนั้นผู้วิจัยใช้แผนที่ 7 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่งและกระโดด ผึกการวิ่งและกระโดดด้วยเกมวิ่งกระโดดตึกโป่ง,แผนที่ 8 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่งและกระโดด ผึกการวิ่งและกระโดดด้วยเกมวิ่งกระโดดเชือก และแผนที่ 9 เรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่งและกระโดด ผึกการวิ่งและกระโดดด้วยเกมวิ่งสลับกระโดด

ผลที่ได้จากการประเมินในภาพรวม พบว่านักเรียนมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ได้ในระดับดีเยี่ยม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของทวีพร วรรณ (2552) ที่ศึกษาเรื่องความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ในระดับอนุบาลโดยการใช้กิจกรรมการเล่นแบบบูรณาการและการเสริมแรงทางบวก ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ในระดับอนุบาลหลังใช้กิจกรรมการเล่นแบบบูรณาการและการเสริมแรงทางบวก สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 , อร์ทัย ธูลีจันทร์ (2553) ที่ศึกษาเรื่อง ผลการพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่โดยใช้ดนตรีประกอบการฝึกในเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาโดยใช้ดนตรีบำบัด ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาหลังจากได้รับการฝึกทักษะโดยใช้ดนตรีบำบัดแล้วมีพัฒนาการทางด้านทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ดีขึ้น อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนพร วิถีกรโกวิท (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้านการทรงตัวโดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กออทิสติก ในศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้านการทรงตัวของเด็กออทิ

สถิติ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเคลื่อนไหวทางตรงตัวสามารถพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ในการทรงตัวสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลไปใช้

1.1 จากกิจกรรมในแผนที่ 1 การพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วยการวิ่ง พบว่าการใช้สื่อก้านกล้วย ขำรูดง่าย อาจปรับวัสดุที่นำมาใช้ที่มีการคงทน เช่น ไม้หรือท่อพีวีซี นำมาหุ้มฟองน้ำแล้วพันด้วยผ้าอีกครั้ง ตกแต่งให้มีหัวมีหางเหมือนกับม้า เพื่อให้ไม่เสียเวลาในการประดิษฐ์ม้าก้านกล้วยทุกวัน

1.2 การฝึกกิจกรรมในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล นี้ผู้ฝึกควรให้แรงเสริมทุกครั้งที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมไม่ได้และชมเชยทุกครั้งที่นักเรียนทำได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่านักเรียนทำกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน และมีการพูดคุยกันมากขึ้น ดังนั้น ควรศึกษาตัวแปรทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง

2.2 ควรมีการพัฒนาแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องแขนขา อ่อนแรง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (31 กรกฎาคม 2543). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา. กรุงเทพฯ:กระทรวงศึกษาธิการ.
- ระวีวรรณ แซ่หลี่. (2558). การพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยถึงปานกลางโดยการใช้โปรแกรมฝึกเพื่อส่งเสริมกล้ามเนื้อใหญ่. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2550). กรุงเทพฯ: สำนักงานกฤษฎีกา.
- รัตนพร ฐิติกรโกวิท. (2558). การพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้านการทรงตัวโดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กออทิสติก ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิไลลักษณ์ ปักขว. (2553). ผลการฝึกด้วยน้ำหนักของร่างกายและด้วยยางยืดที่มีต่อความแข็งแรงของกล้ามเนื้อขาในผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศศิธร ชาลีพรหม. (2553). การให้ความช่วยเหลือทางการศึกษานักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้นและบกพร่องทางการเรียนรู้:กรณีศึกษาโรงเรียนซอยแอนเนกซ์ (กาญจนภิเษก 2). กรุงเทพฯ:สำนักงานเขตสายไหม.
- ศิรินทร กาญจน์ดา. (2553). การศึกษาความสามารถใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับรุนแรงจากการใช้โปรแกรมการฝึกกิจกรรมทักษะกลไกของสเปเชียลโอลิมปิคแห่งประเทศไทย ร่วมกับกิจกรรมฝึกสมรรถภาพทางกาย(Physical Fitness). วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Groft, Melissa Renee. (2006). How do adapted physical education specialists determine how, what, and where to teach students with autism. Oregon: The new paper Oregon.
- Jatala, Sara J. (2004). A districtwide study of the nature and use of curriculum in special education. (Online). M. S. University of Houston-Clear Lake.
- Joanne Hui-Tzu Wang. (2009). A Study on Gross Motor Skills of Preschool Children. Retrieved November, 15, 2017 from <https://doi.org/10.1080/02568540409595052>

การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก
สำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
THE FINE MOTOR DEVELOPMENT FOR DOWN SYNDROME CHILDREN
BY ACTIVITIES PACKAGE FINE MOTOR DEVELOPMENT,
PHRA NAKHON SRI AYUTTHAYA SPECIAL EDUCATION CENTER

จตุพร ปัญโญใหญ่¹, ทรงศรี ตุ่นทอง², ทิพวัลย์ คำคง²
Jatuporn Punyoyai¹, Songsri Toonthong², Tippawan Khumkhong²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้มีความเหมาะสมในระดับมาก และ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา คือ เด็กดาวน์ซินโดรมของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก 2) ชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา การหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า 1) เด็กดาวน์ซินโดรมมีอากรกล้ามเนื้อมัดเล็กอ่อนแรง ขาดการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน เช่น การทรงท่าของข้อมือในการช่วยให้นิ้วกางและปล่อยวัตถุขณะทำกิจกรรม การกินอาหาร การจับดินสอขีดเขียน 2) ชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรมมีความเหมาะสมในระดับมาก และ 3) เด็กดาวน์ซินโดรม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาหลังการใช้ชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสูงกว่าก่อนใช้

คำสำคัญ: ชุดฝึกกิจกรรม, กล้ามเนื้อมัดเล็ก, เด็กดาวน์ซินโดรม

¹นักศึกษาสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

²อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the symptom of fine motor ability for down syndrome children in Phra Nakhon Sri Ayutthaya Special Education Center. 2) develop the activities package of fine motor development to be the high level suitability for down syndrome children in Phra Nakhon Sri Ayutthaya Special Education Center. 3) compare fine motor ability for down syndrome children in Phra Nakhon Sri Ayutthaya Special Education Center before and after used the activities package of fine motor development. The studied purpose group was 3 down syndrome children in Phra Nakhon Sri Ayutthaya Special Education Center in the first semester of the academic year 2017 by using a simple random sampling method. The research instruments were 1) the activities package of fine motor development 2) unstructured interview 3) suitable evaluation of the activities package of fine motor development and 4) capable evaluation of the down syndrome children, then analyzed by content analysis and the data were analyzed in terms of percentage and mean.

The results showed that : 1) The down syndrome children had the symptom of fine motor disability, no learning ability development for everyday life such as the wrist posture to help the fingers were released something while doing activities, eating food and catching the pencil to write. 2) The activities package of fine motor development for down syndrome children was the high level suitability. and 3) The post-using result of the fine motor ability of the down syndrome children was higher than the pre-using

Keywords: activities package, fine motor, down syndrome children

บทนำ

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด/เขตการศึกษาทั่วประเทศ ได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมของคนพิการ สนับสนุนการเรียนการสอน การจัดสื่อ จัดสิ่งอำนวยความสะดวก การให้บริการและความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้อง การจัดครูเดินสอนแก่คนพิการและสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 31 กรกฎาคม 2543) บทบาทหน้าที่สำคัญของศูนย์การศึกษาพิเศษคือการจัดและส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) และเตรียมความพร้อมของคนพิการโดยจัดและส่งเสริมสนับสนุนการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan : IFSP) แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) แผนการสอนรายบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) และให้บริการตามแผนที่กำหนดการคัดกรองคนพิการทางการศึกษา การประเมินศักยภาพพื้นฐานของเด็กพิการการจัดหาสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นทางการศึกษาการประเมินความก้าวหน้า การสรุปพัฒนาการตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การนิเทศติดตามประเมินผล และการส่งต่อเด็กพิการไปรับบริการที่เหมาะสม เช่น บริการทางการแพทย์โรงเรียนจัดการเรียนร่วมโรงเรียนเฉพาะความพิการและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการเป็นต้นจากบทบาทดังกล่าว ส่งผลให้เกิดหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2558

หลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2558 มีหลักการสำคัญได้แก่ 1) จัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) พัฒนาเด็กพิการโดยองค์รวมด้วยรูปแบบและกระบวนการที่หลากหลายผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ โดยใช้แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะของเด็กพิการและครอบครัว 3) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กพิการสามารถดำรงชีวิตได้เต็มศักยภาพอย่างมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดี 4) เลือกใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล 5) เน้นการมีส่วนร่วมกับครอบครัว คณะสหวิชาชีพ สถานศึกษา ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กพิการ และ 6) ประเมินผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับและทบทวนแผนเพื่อพัฒนาเด็กพิการ(สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2558, หน้า 1) จากหลักการดังกล่าวหลักการที่ 2 มีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพเด็กพิการ เพราะครูผู้สอนจะต้องคิดค้นนวัตกรรมทางการศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาเด็กพิการด้วยรูปแบบและกระบวนการที่หลากหลายผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ โดยกำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะของเด็กพิการ จึงกล่าวได้ว่าการกำหนดดังกล่าวนี้จะต้องเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการที่ประกาศกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษาไว้ 9 ประเภท(กระทรวงศึกษาธิการ, 6 พฤษภาคม 2552) ได้แก่ 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ 5) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 6) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา 7) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ 8) บุคคลออทิสติก และ 9) บุคคลพิการซ้อน ดังนั้น ครูผู้สอนต้องกำหนดกิจกรรมไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลตามประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา ดังกล่าว

จาก 9 ประเภทของคนพิการทางการศึกษา ประเภทที่น่าสนใจที่ครูผู้สอนควรได้มีการคิดค้นรูปแบบวิธีการใหม่ๆ เพื่อพัฒนาเป็นการเฉพาะบุคคลและควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและเรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ ได้แก่ บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหวของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม(Down's

Syndrome) ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มาจากกรรมพันธุ์ พบในเพศหญิงมากกว่าเพศชายไม่จำกัดเชื้อชาติสังคมและชนชั้นพบได้ประมาณร้อยละ 5-6 ของเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหว(ศรียา นิยมธรรม และปภัสร นิยมธรรม (2546, หน้า 210) ลักษณะของเด็กพิการกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรม(Down's Syndrome)นี้ จะมีความทางร่างกายและการเคลื่อนไหวในระบบของกล้ามเนื้อและกระดูกพบว่ามีความตึงตัวของกล้ามเนื้อน้อย ข้อต่อยืดได้มาก(Hyperextensive Joint) กล้ามเนื้ออ่อนแรงระบบผิวหนังมีความยืดหยุ่นน้อยซึ่งมีผลต่อพัฒนาการการเคลื่อนไหวโดยจะทำให้การเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานของกล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็กช้ากว่าปกติ ดังนั้นเด็กจะมีปัญหาในการชันคอ นั่งยืนและเดินพัฒนาการทุกขั้นช้ากว่าปกติ ด้วยสภาพความบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหวของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมที่เกี่ยวข้องกับระบบของกล้ามเนื้อและกระดูก การพัฒนาศักยภาพความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่หรือมัดเล็กจะต้องเป็นการปฏิบัติตามสภาพจริงเป็นการฝึกทักษะแบบบูรณาการ ดังนั้น ครูผู้สอนจะต้องคิดค้นนวัตกรรมทางการศึกษาพิเศษเพื่อพัฒนาเด็กพิการกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมด้วยรูปแบบและกระบวนการที่หลากหลายผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยเพื่อกระตุ้นพัฒนาการทางร่างกายในระยะแรกเริ่มซึ่งควรพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กให้แข็งแรงและใช้ได้อย่างประสานสัมพันธ์กันในเรื่องการมอง การใช้มือในการทำกิจกรรม การประสานสัมพันธ์ระหว่างตากับมือ รวมไปถึงการเคลื่อนไหวอวัยวะที่ใช้ในการพูด(กลุ่มเครือข่ายศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 6, 2559, หน้า 1)

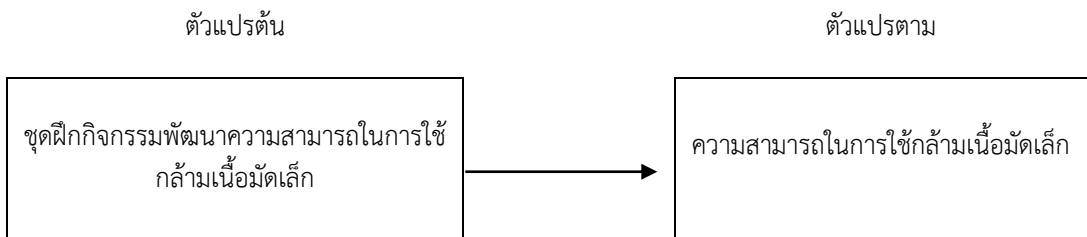
จากอาการความบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหวของเด็กกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมที่เกี่ยวข้องกับระบบของกล้ามเนื้อและกระดูกดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะปฏิบัติหน้าที่เป็นครูของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และรับผิดชอบสอนเด็กพิการกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมจำนวน 3 คน พบว่าเด็ก 3 คน มีลักษณะกล้ามเนื้อมัดเล็กได้แก่ การใช้มือ นิ้วมือ หยิบจับสิ่งของต่างๆ เช่น ดินสอ แปรงสีฟัน และวัตถุต่างๆที่เด็กปกติในวัยเดียวกันหยิบจับได้แต่เด็กพิการกลุ่มอาการดาวน์ซินโดรมหยิบจับไม่ได้ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาการเบื้องต้นที่เด็กจะนำไปสู่การพัฒนาการด้านการเขียน การทำงานในชีวิตประจำวัน และการช่วยเหลือตัวเอง ซึ่งเป็นสภาพปัญหาความยากลำบากของจากความผิดปกติทางร่างกายที่เกี่ยวข้องกับระบบของกล้ามเนื้อและกระดูก จึงได้ศึกษาด้วยกระบวนการวิจัยที่จะพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรมด้วยชุดฝึกพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ที่จะเป็นรูปแบบและกระบวนการที่เหมาะสมกับวัยและประเภทของความพิการซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนค่าการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรมให้สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรมด้วยชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นชุดกิจกรรมที่เน้นให้เด็กได้รับการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก หมายถึงกิจกรรมที่กำหนดให้เด็กดาวน์ซินโดรมได้ใช้กล้ามเนื้อมือในการหยิบจับสิ่งของต่างๆ ประกอบด้วย 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 กำ ขยำ กิจกรรมที่ 2 ฉีก ปะติด และกิจกรรมที่ 3 เล่นสี

2. ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก หมายถึง สามารถใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กได้ดี ส่งผลต่อพัฒนาการในการใช้มือ การสำรวจ การสังเกต และการจับต้องสิ่งของในทุกๆ กิจกรรมได้ดีและมีพัฒนาการสอดคล้องสัมพันธ์ไปกับสายตา แขน ขา และอวัยวะส่วนอื่นๆ ด้วย

4. เด็กดาวน์ซินโดรม หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องในความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก มีสาเหตุจากความผิดปกติของโครโมโซม และจะมีรูปร่างหน้าตาคล้ายคลึงกันชัดเจน และเป็นเด็กของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

5. ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการทุกประเภทในลักษณะเป็นศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมของเด็กพิการตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม

ขั้นตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

1.1 เด็กดาวน์ซินโดรมของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2560 จำนวน 3 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ศึกษา

ตัวแปรต้น (independent variable) ได้แก่ ชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก

ตัวแปรตาม(dependent variable) ได้แก่ ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก

3. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

3.1 แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม

3.2 ชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก

4. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

4.1 ชุดฝึกกิจกรรมการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็ก

ดาวน์ซินโดรม

4.1.1 วิเคราะห์หลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2559

4.1.2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับเด็กดาวน์ซินโดรมและชุดฝึกกิจกรรม

4.1.3 พัฒนาชุดฝึกกิจกรรมการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม โดยนำผลจากการศึกษาอาการความบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหวของเด็กมาสร้างให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็กและเชื่อมโยงกับหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม สำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2558 แนวคิด ทฤษฎี หลักการเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม โดยกำหนดกิจกรรมจำนวน 3 กิจกรรม คือ กิจกรรม กำ ขยำ กิจกรรม ผีก ปะติ๊ด และ กิจกรรม เล่นสี ชุดฝึกกิจกรรมมีองค์ประกอบดังนี้ จุดมุ่งหมาย แนวคิด เนื้อหาสาระ ลักษณะกิจกรรม วิธีการนำไปใช้ สื่อ/อุปกรณ์ ตารางการปฏิบัติกิจกรรม แผนการจัดประสบการณ์ แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรม และใบงาน

4.1.4 ผู้วิจัยนำชุดฝึกกิจกรรมการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็ก ดาวน์ซินโดรม ที่มีรายละเอียดเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความเหมาะสม

4.1.5 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4.1.6 จัดพิมพ์ชุดฝึกกิจกรรมการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็ก ดาวน์ซินโดรมเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้จริง

4.2 แบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกกิจกรรมการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม มีขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 ผู้วิจัยศึกษาการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมจากเอกสาร หนังสือ และตำรา เกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินความเหมาะสม

4.2.2 ผู้วิจัยลงมือสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกกิจกรรมการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรมให้ครอบคลุมในทุกองค์ประกอบของชุดกิจกรรมเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ (5) เหมาะสมมากที่สุด/มากที่สุด (4) เหมาะสมมาก/มาก (3) เหมาะสมปานกลาง/ปานกลาง (2) เหมาะสมน้อย/น้อย และ (1) เหมาะสมน้อยที่สุด/น้อยที่สุด

4.2.3 ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจนของข้อคำถามให้เรียบร้อย

4.2.4 ผู้วิจัยนำแบบประเมินเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อคำถาม

4.2.5 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4.2.6. ผู้วิจัยตรวจสอบความเรียบร้อยอีกครั้ง และจัดพิมพ์เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกกิจกรรมการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรมฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้จริงต่อไป

4.3 แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก

4.3.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กดาวน์ซินโดรม

4.3.2 ผู้วิจัยศึกษาขอบข่ายเนื้อหาของทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็ก ตามหลักสูตรการจัดการศึกษาระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2558 จำนวน 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมกำ ขยำ กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมฉีก ปะติด และ กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเล่นสี

4.3.3 สร้างแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กดาวน์ซินโดรม เป็นแบบให้คะแนน จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย 1) กิจกรรมกำ ขยำ 2) กิจกรรมฉีก ปะติด 3) กิจกรรม เล่นสี

4.3.4. ผู้วิจัยนำแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กดาวน์ซินโดรม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนถูกต้อง ความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

4.4.5 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาสร้างเป็นแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ฉบับจริง

4.4.6 จัดทำแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กเป็น 2 ฉบับ สำหรับใช้ทดสอบก่อนและหลังการฝึกด้วยชุดกิจกรรม

4.4.7 จัดพิมพ์เป็นแบบประเมินความสามารถทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ฉบับสมบูรณ์เพื่อไปใช้ในการทดลองจริง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาอาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กดาวน์ซินโดรม

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และผู้ปกครองเด็กดาวน์ซินโดรม ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยแบบกึ่งโครงสร้าง ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล ความถูกต้องของข้อมูล และจัดหมวดหมู่ข้อมูล ด้วยตนเอง

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม

ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม พร้อมแบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกกิจกรรมการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรมเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบต่างๆ

ขั้นตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม

ผู้วิจัยนำแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กดาวน์ซินโดรม โดยทำการประเมินครั้งละ 1 คนทั้งก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กตามเกณฑ์การให้คะแนน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาอาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กดาวน์ซินโดรม

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึกจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองมาจัดกระทำ โดยรวบรวมประเด็นเข้าด้วยกัน ทำการลดทอนข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย และนำข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหา ตามประเด็นที่ศึกษา แล้วนำเสนอเชิงพรรณนา

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามผลการประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกกิจกรรมการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม ดำเนินการ ดังนี้

1) นำแบบประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกกิจกรรมการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม ที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาตรวจให้คะแนน

2) นำผลการตรวจให้คะแนนตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย

3) เกณฑ์การตัดสินผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญว่าชุดฝึกกิจกรรมการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรมมีความเหมาะสมหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.00 คะแนน

ขั้นตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม

ผู้วิจัยนำแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กดาวน์ซินโดรม 3 คนโดยนำผลการประเมินครั้งละ 1 คนทั้งก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กมาตรวจให้คะแนน รวมคะแนนที่ได้และเปรียบเทียบความสามารถด้านพัฒนาการก่อนและหลัง และให้ค่าสถิติร้อยละคำนวณพัฒนาการของนักเรียนเป็นรายคน

ผลการวิจัย

1. การศึกษาอาการการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กดาวน์ซินโดรม พบว่า เด็กดาวน์ซินโดรม คนที่ 1 เป็นนักเรียนเพศชาย อายุ 3 ปี เป็นบุตรคนเล็กของบิดามารดา และอาศัยอยู่กับบิดามารดาและย่า รวม 4 คน มีมารดาคอยดูแล เพราะมารดาไม่ได้ทำงาน คนที่ 2 นักเรียนเพศชาย อายุ 3 ปี เป็นบุตรคนเดียวของบิดามารดา อาศัยอยู่ร่วมกัน 4 คนรวมทั้งยาย ยายเป็นผู้ดูแลเพราะบิดามารดาทำงานโรงงาน คนที่ 3 เป็นนักเรียนเพศชาย อายุ 5 ปีเป็นบุตรคนเดียวของบิดามารดาอาศัยอยู่ด้วยกัน 3 คน และเด็กดาวน์ซินโดรมทั้ง 3 คนมีอาการกล้ามเนื้อมัดเล็กอ่อนแรง ขาดการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน เช่น การทรงตัวของมือในการช่วยให้นิ้วกางและปล่อยวัตถุขณะทำกิจกรรม การกินอาหาร การจับดินสอขีดเขียน โดยมีอาการกล้ามเนื้ออ่อนแรงไม่แตกต่างกัน

2. การพัฒนาชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของชุดฝึกกิจกรรมการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรมโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกกิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม พบว่าเด็กดาวน์ซินโดรมทั้ง 3 คน มีความสามารถในการใช้

กล้ามเนื้อเล็กแตกต่างกัน ดังนี้ คนที่ 1 ก่อน ร้อยละ 33.33 หลัง ร้อยละ 80.00 คนที่ 2 ก่อน ร้อยละ 33.33 หลัง ร้อยละ 93.33 คนที่ 3 ก่อน ร้อยละ 40.00 หลัง ร้อยละ 93.33 โดยภาพรวมเด็กดาวน์ซินโดรมทั้ง 3 คน มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยอภิปรายได้ ดังนี้

1. การศึกษาอาการการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กดาวน์ซินโดรม พบว่ามีอาการกล้ามเนื้อเล็กอ่อนแรง ขาดการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน เช่น การทรงท่าของข้อมือในการช่วยให้นิ้วกางและปล่อยวัตถุขณะทำกิจกรรม การกินอาหาร การจับดินสอขีดเขียน ไม่สามารถหยิบจับได้ เช่น การใช้มือ นิ้วมือ หยิบจับสิ่งของต่างๆ เช่น ดินสอ แปรงสีฟัน มือการไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเชลเดน (Shelden. 1998 : 3089) ที่ศึกษาการใช้กล้ามเนื้อเล็กและการสังเกตพฤติกรรมการทำงานของกล้ามเนื้อเล็กของนักเรียนที่เป็นอัมพาตไม่สามารถเดินได้ พบว่าการทำงานของกล้ามเนื้อเล็กโดยทำการวัดซ้ำหลายๆครั้ง ผลปรากฏว่าการทำงานของกล้ามเนื้อเล็กก่อนและหลังมีความแตกต่างกัน

2. การพัฒนาชุดฝึกกิจกรรมการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม ให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก ซึ่งผลการตรวจสอบความเหมาะสม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545, หน้า 51) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งที่เป็นสื่อประสมตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป เพื่อให้เด็กนักเรียนได้รับความต้องการ อาจจัดไว้เป็นชุดในกล่อง ของกระเป๋ามีเนื้อหาสาระ คำสั่ง ใบงานในการทำกิจกรรม และแบบวัดและประเมินผล นอกจากนี้ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี(2549,หน้า 142) ยังกล่าวไว้ว่า ชุดกิจกรรมคือสื่อการสอนที่ประกอบไปด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ ที่สะท้อนถึงปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้ที่นำมาบูรณาการเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ มีความเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม พบว่าเด็กดาวน์ซินโดรมทั้ง 3 คน มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อาจเป็นเพราะนักเรียนให้ความร่วมมือ สนใจปฏิบัติกิจกรรมมากขึ้น โดยครูไม่ต้องกระตุ้นเตือน เนื่องจากสื่อที่ใช้ประกอบการสอนช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี จึงทำให้นักเรียนมีความตั้งใจสอดคล้องกับแนวคิดของผดุง อารยะวิญญู (2546,หน้า 93-96) ที่กล่าวว่าวิธีสอนเด็กบกพร่องควรมีการจัดลำดับการสอนที่เหมาะสม และให้เด็กทำงานกับเด็กคนอื่นในลักษณะของการร่วมเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสาริกา แก้วน้ำและคณะ (2553,หน้า 48) ที่ได้ศึกษาผลของชุดกิจกรรมเคลื่อนไหวประกอบเพลงที่มีต่อทักษะการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กดาวน์ซินโดรม มีการเสริมแรงทางบวก เช่น การตบมือ การสัมผัสทางกาย(กอด จับมือ) กล่าวคำชมเชย การให้ขนมฯ แก่เด็กดาวน์ซินโดรมขณะทำกิจกรรมเป็นสิ่งสำคัญมาก เด็กจะมีกำลังใจในการร่วมกิจกรรม มีความกระตือรือร้น และเห็นคุณค่าในตนเองจะเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ก่อนนำชุดฝึกกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ครูควรศึกษารายละเอียดต่างๆ ในคู่มือให้ชัดเจน เพื่อนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เด็กดาวน์ซินโดรม

1.2 ควรให้มีการฝึกปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กอย่างต่อเนื่อง และแนะนำผู้ดูแลคนพิการ(ผู้ปกครอง) ให้สามารถนำไปฝึกปฏิบัติที่บ้านได้

1.3 ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้มีการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมในลักษณะเดียวกันนี้ มีการนำไปใช้ให้แพร่หลายและควรให้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็กแต่ละประเภท

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เด็กดาวน์ซินโดรมนอกจากจะมีอาการกล้ามเนื้อมัดเล็กอ่อนแรงแล้ว ยังมีอาการกล้ามเนื้อมัดใหญ่อ่อนแรง จึงควรให้มีการส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ด้วย

2.2 เด็กดาวน์ซินโดรมนอกจากจะมีอาการกล้ามเนื้อมัดเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่อ่อนแรงแล้ว ยังมีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับสติปัญญา(IQ) ต่ำกว่าเด็กปกติทั่วไป จึงควรให้มีการส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (31 กรกฎาคม 2543). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (6 พฤษภาคม 2552). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณิศรทางการศึกษา พ.ศ.2552. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กลุ่มเครือข่ายศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 6. (2559). คู่มือหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ. ลพบุรี : ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 6.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2546). วิธีการสอนเด็กออทิสติก. กรุงเทพฯ : แวนแก้ว
- ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี. (2549). การวิจัยในชั้นเรียน. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
- ศรียา นิยมธรรม และปภัสร นิยมธรรม. (2546). การศึกษาพิเศษสารานุกรมศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- สาริกา แก้วน้ำ และคณะ. (2553). ผลของชุดกิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบเพลงที่มีต่อทักษะการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ของเด็กดาวน์ซินโดรม. กรุงเทพฯ : สถาบันราชานุกูล.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). วิธีจัดการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ. ภาพพิมพ์.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2558). หลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2558. กรุงเทพฯ : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.
- Shelden, L. L. (1998, February). The Effect of Position on the Fine Motor Accuracy and Compensatory Behaviors Observed During Fine Motor Tasks of Students with Cerebral Palsy Who are Nonambulatory (Motor Disabilities, Writing, Communication). Dissertation Abstracts International.58 (8) : 3089

ภาวะผู้นำและบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี

Leadership and school atmosphere as perceived by school administrators and teachers under Saraburi Primary Education Service Area Office

จารุสิริ ทองเกตแก้ว¹, เฉลิมชัย หาญกล้า², ภัศกร เลาสวัสดิกุล²
Charusiri Thongketkao¹, Chalermchai Hankla², Phatsayakorn Laosawatdikul²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำและบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำและบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามตำแหน่ง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน เขตพื้นที่ และขนาดสถานศึกษา 3) หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 107 คน และครู 249 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.870 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวการทดสอบความสัมพันธ์ของเพียร์สัน กับ การทดสอบของเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำและบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ด้านภาวะผู้นำในภาพรวมและรายด้าน 2 ด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านภาวะผู้นำมุ่งมั่น 2) ด้านภาวะผู้นำมุ่งคน ด้านบรรยากาศในภาพรวมและรายด้าน 3 ด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการเป็นแบบอย่าง 2) ด้านความกรุณาปราณี 3) ด้านการมุ่งผลงาน และ 4) ด้านความห่วงใยในระดับปานกลาง 2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำและบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี 2.1 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามเขตพื้นที่ และขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกัน 2.2 การเปรียบเทียบบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามเพศ เขตพื้นที่ และขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามระดับการศึกษา ตำแหน่ง อายุ และประสบการณ์ทำงานไม่แตกต่างกัน 3. ภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, บรรยากาศสถานศึกษา, ผู้บริหารสถานศึกษา, ครู

¹ นักศึกษาสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Abstract

The purposes of this research were to 1) Study leadership and school atmosphere as perceived by school administrators and teachers under Saraburi Primary Education Service Area Office. 2) Compare the leadership and school atmosphere as perceived by school administrators and teachers under Saraburi Primary Education Service Area Office classified by position, gender, age, education, work experience, area and size 3) Find the relationship between leadership and school atmosphere as perceived by school administrators and teachers under Saraburi Primary Education Service Area Office. The samples used in this study were 107 administrators and 249 teachers under Saraburi Primary Education Service Area Office obtained by stratified random sampling. The instrument for data collecting was a five – level rating scale questionnaire with the reliability of 0.870. The data were analyzed by using means, standard deviation, t – test, one – way analysis of variance, Scheffe’s test and Pearson’s correlation test.

The findings showed that: 1. Leadership and school atmosphere as perceived by school administrators and teachers under Saraburi Primary Education Service Area Office leadership in overall and in two aspects were at a high level ranking from 1) Job - Centered 2) Employee - Centered. The atmosphere in the overall and the three aspects were at a high level ranking from 1) Thrust 2) Consideration 3) Product Emphasis and 4) Aloofness in the middle level. 2. Comparison of leadership and school atmosphere as perceived by school administrators and teachers under Saraburi Primary Education Service Area Office. 2.1 Comparison of leadership as perceived by school administrators and teachers under Saraburi Primary Education Service Area Office classified by area and size there was a statistically significant difference at the .05 level and was classified by gender, age, educational, position and work experience not different. 2.2 Comparison of school atmosphere as perceived by school administrators and teachers under Saraburi Primary Education Service Area Office classified by gender, area and size there was a statistically significant difference at the .05 level and was classified by educational, position, age, and work experience not different. 3. Leadership and school atmosphere as perceived by school administrators and teachers under Saraburi Primary Education Service Area Office in overall is related at the .01 level of significance.

Keywords: leadership, school atmosphere, school administrators, teacher

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 7) ซึ่งตรงกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และกำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษาในด้านความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, 2543, หน้า 7-9) รวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการได้เน้นการปฏิรูปการเรียนรู้สู่การใช้ความรู้เป็นฐานในการดำรงชีวิต มุ่งส่งเสริมศักยภาพและบุคลากรทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 8) และยังสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ที่จะเพิ่มศักยภาพครู โดยสร้างและพัฒนาครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เพื่อสร้างองค์แห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน (ธีระ รุญเจริญ, 2546, หน้า 1)

ปัจจุบันสภาพการศึกษาไทยนับว่าอ่อนแอมากทุกระดับ ไม่สามารถที่จะเตรียมคนเพื่อนำทางและตอบสนองความต้องการของสังคม เด็กไทยเก่งด้านความรู้ ความจำ แต่ขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตัดสิน ประเมินค่า รวมทั้งขาดทักษะ ความสามารถด้านการปฏิบัติรู้แต่ทฤษฎี ขาดนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน ขาดความมีระเบียบวินัยและขาดความรับผิดชอบ ทั้งนี้เนื่องจากผลของวัฒนธรรมในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนไม่เข้าใจชีวิตและสภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนและเกิดทักษะเพียงพอที่จะป้องกันได้ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการก่อให้เกิดประสิทธิภาพในองค์กรนั่นก็คือ ผู้นำซึ่งจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรได้ใช้ศักยภาพที่ดี ทำงานให้เกิดผลสูงสุด สร้างพันธมิตรทั้งภายในและภายนอกองค์กร สื่อสารกันด้วยความรู้สึกที่ดีต่อกัน รวมทั้งเป็นผู้มีทักษะทางการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานสูงสุด ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องมีการพัฒนาสมรรถนะหลักใน 5 ด้าน คือ ศักยภาพในการเปลี่ยนแปลง ศักยภาพในการเป็นผู้นำ การมุ่งไปสู่ผลสัมฤทธิ์ ความเฉียบคมทางการบริหารและการสร้างความเข้าใจ/ติดต่อสื่อสาร (พนัส หันนาคินทร์, 2549, หน้า 122) ในการบริหารโรงเรียนผู้อำนวยการโรงเรียนจะสร้างบรรยากาศให้พึงปรารถนาได้นั้นจะต้องรู้ล่วงหน้าก่อนว่า ครูมีทัศนคติต่อการบริหารและวิธีการจัดระเบียบของ ตนอย่างไร ทราบถึงวัฒนธรรมขององค์กร ทั้งนี้เพราะบทบาทของบุคคลตามตำแหน่งใดๆ นั้น ขึ้นอยู่กับความคาดหวังของบุคคลในหน่วยงานองค์กรหรือสังคมนั้นๆ เพราะในการดำเนินชีวิตครูจะต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อม ภายนอก ซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดและทำให้เกิดความเข้าใจแตกต่างกัน

พฤติกรรมผู้นำมีอิทธิพลโดยตรงต่อสภาพบรรยากาศขององค์กร ในขณะที่เดียวกันสภาพบรรยากาศก็มีผลกระทบโดยตรงต่อพฤติกรรมของผู้ร่วมงาน การที่จะบริหารให้เจริญก้าวหน้าโดยได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย เป็นอย่างดีส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารที่ต้องเอื้ออำนวยต่อบรรยากาศการทำงานที่เหมาะสม (ปริศนา กล้าหาญ, 2559, หน้า 1) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 ผลการวิจัยระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านยกเว้นด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ระดับประสิทธิภาพการสอนครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นด้านการแสดงความใส่ใจงานการสอน การเปรียบเมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน และมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก ยกเว้นด้านที่มี

ความสัมพันธ์น้อยที่สุด ได้แก่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจกับประสิทธิภาพการสอนของครู ด้านการส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จ (สมยศ นาวีการ, 2553, หน้า 1) ทั้งนี้เพราะบรรยากาศขององค์การเป็นปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลรวมทั้งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมที่สำคัญของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การ องค์การใดมีบรรยากาศที่น่าพึงพอใจในการปฏิบัติงานย่อมก่อให้เกิดการร่วมมือร่วมใจที่ดีในการทำงาน ในทางกลับกันถ้าหากองค์การใดมีบรรยากาศที่ไม่น่าพึงพอใจในการปฏิบัติงานย่อมขาดความร่วมมือร่วมใจ ดังนั้นถ้าผู้บริหารไม่สามารถเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงานให้เป็นที่น่าพึงพอใจแล้วการบริหารก็จะดำเนินไปได้โดยไม่ราบรื่น นอกจากนี้บรรยากาศขององค์การที่น่าพึงพอใจจะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างบุคคลและลดอุปสรรคต่างๆ ในการทำงานช่วยให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความราบรื่น

จากการศึกษาในเรื่องบรรยากาศขององค์การฮัลพินและครอฟท์ (Halpin & Croft, 1963, pp. 135-154) ได้ชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลของบรรยากาศแบบต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน กล่าวคือ ถ้าหน่วยงานใดมีบรรยากาศขององค์การแบบเปิด จัดว่าองค์การนั้นมีบรรยากาศที่ดีในการทำงานผลงานประสบความสำเร็จอย่างรวดเร็ว ขวัญกำลังใจของพนักงานอยู่ในระดับสูง ส่วนบรรยากาศขององค์การแบบอิสระเป็นบรรยากาศที่ดีใกล้เคียงกับแบบเปิดแต่พฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานมีอิสระในการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกันและกันมาก บรรยากาศขององค์การแบบควบคุม ผู้บริหารมักจะเน้นด้านการมุ่งผลงานและการปฏิบัติตามคำสั่ง บรรยากาศขององค์การแบบสนิทสนม ผู้บริหารจะให้ความคุ้นเคยกับผู้ปฏิบัติงานแต่ไม่ค่อยควบคุม ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานได้ตามความพอใจ ซึ่งมักจะกลายเป็นสาเหตุของการเกิดความขัดแย้งในองค์การ บรรยากาศแบบรวมอำนาจ ผู้บริหารจะถือว่าตนเป็นผู้ที่รู้ดีที่สุดในทุกเรื่อง ผู้บริหารมักไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน แต่จะควบคุมการทำงานอย่างเข้มงวด ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความเบื่อหน่าย ขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำและผลงานล้มเหลว และบรรยากาศแบบปิด ซึ่งฮัลพินและครอฟท์ ถือว่าเป็นบรรยากาศที่ไม่พึงปรารถนามากที่สุด เพราะผู้บริหารขาดความรู้ ขาดภาวะผู้นำ ขอบตักกฎเกณฑ์ต่างๆโดยไม่จำเป็น ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเสียขวัญและผลงานที่ออกมาไม่ดี

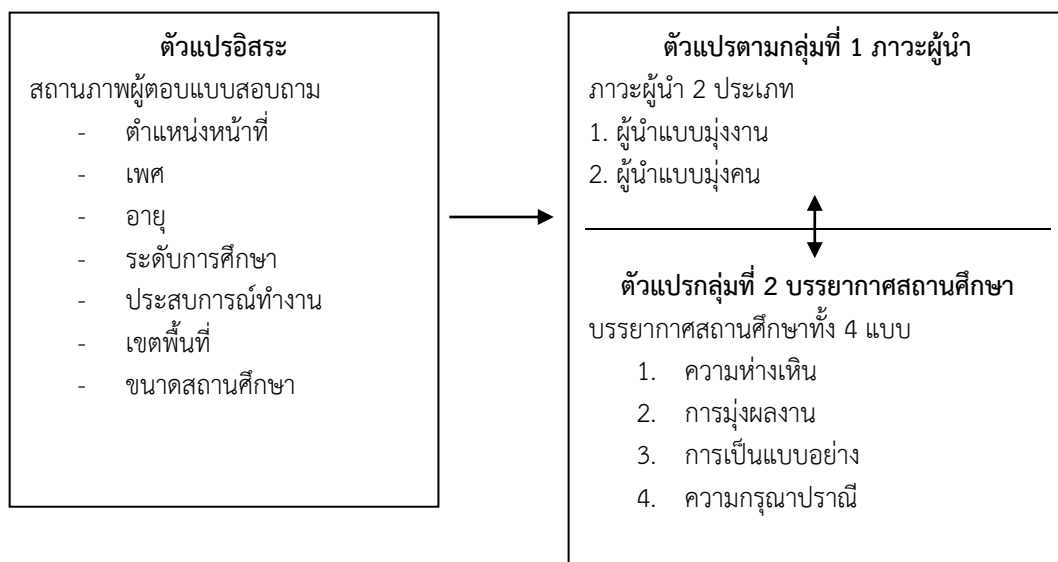
ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นตำแหน่งที่สังคมคาดหวังให้เป็นผู้นำในสถานศึกษา ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้บริหารการศึกษาที่มีภาวะผู้นำ (ธีระ รุญเจริญ, 2546, หน้า 34-36) ลักษณะดังกล่าวนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดบรรยากาศสถานศึกษาที่ดี ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการบริหารเพราะบรรยากาศของสถานศึกษาเกิดจากความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นความรู้สึกที่ดีต่อการทำงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน รวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำและบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางและข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนาปรับปรุงตนเองในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำและบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำและบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามตำแหน่ง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน เขตพื้นที่ และขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาภาวะผู้นำและบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี โดยได้กำหนดขอบข่ายการวิจัยไว้สังเคราะห์ดังนี้ ภาวะผู้นำ ลิเคิร์ต (Likert, 1961, p. 7) และบรรยากาศสถานศึกษาตามแนวคิดของฮาลปิน, และครอฟท์ (Halpin, & Croft)

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี มีความแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน เขตพื้นที่และขนาดสถานศึกษา
2. ภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี มีความสัมพันธ์กัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี โดยมีจำนวนประชากรทั้งสิ้นจำนวน 2,863 คน แบ่งเป็นเขต 1 มีผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 109 คน และครู จำนวน 1,197 คน เขต 2 มีผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 141 คน และครู จำนวน 1,416 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี, 2558, หน้า 15)

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ผู้วิจัยจึงใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamané) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ยอมให้มีความคลาดเคลื่อน 0.05 ในการคำนวณขนาดตัวอย่าง (สุริย์ ศิริโกภาภิรมย์, 2546, หน้า 129-130) ได้

ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 356 คน แต่เนื่องจากประชากรมีความแตกต่างกันมาก จึงต้องใช้การสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 87) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 107 คน และครู จำนวน 249 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

1) ตำแหน่งหน้าที่

1.1) ผู้บริหารสถานศึกษา

1.2) ครู

2) เพศ

2.1) ชาย

2.2) หญิง

3) อายุ

3.1) 20-30 ปี

3.2) 31-40 ปี

3.3) 41-50 ปี

3.4) 51-60 ปี

4) ระดับการศึกษา

4.1) ปริญญาตรี

4.2) สูงกว่าปริญญาตรี

5) ประสบการณ์ทำงานในโรงเรียนที่ดำรงตำแหน่ง

5.1) 1-10 ปี

5.2) 11-20 ปี

5.3) 21-30 ปี

5.4) มากกว่า 30 ปี

6) เขตพื้นที่

6.1) เขต 1

6.2) เขต 2

7) ขนาดสถานศึกษา

7.1) สถานศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 120 คน

7.2) สถานศึกษาขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียน 121 ถึง 300 คน

7.3) สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียน 301 ถึง 500 คน

7.4) สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนนักเรียน 501 ขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม (dependent variables)

กลุ่มที่ 1 ภาวะผู้นำเป็นรูปแบบเชิงพฤติกรรม โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1) ผู้นำแบบมุ่งงาน

2) ผู้นำแบบมุ่งคน

กลุ่มที่ 2 บรรยากาศสถานศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 4 แบบ

1) ความห่างเหิน

- 2) การมุ่งผลงาน
- 3) การเป็นแบบอย่าง
- 4) ความกรุณาปราณี

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม ประเภทย่อยปิด ที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองจากการกำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างแบบสอบถามจากเนื้อหา ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อนำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว ของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องตำแหน่ง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน เขตพื้นที่ และขนาดสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ทั้ง 2 แบบ คือ ผู้นำมุ่งงาน และผู้นำมุ่งคน จัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ ของ ลิเคิร์ท (Likert's ratingscale)

5 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำในระดับ มาก

3 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทฤษฎีของฮาลปินและ ครอฟ (Halpin & Croft) ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ทั้ง 4 ลักษณะ คือความห่วงเหิน การมุ่งผลงาน เป็นแบบอย่างและความกรุณาปราณี แบบสอบถามเป็นการจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ ของลิเคิร์ท ดังนี้

5 หมายถึง ระดับบรรยากาศสถานศึกษาอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง ระดับบรรยากาศสถานศึกษาอยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง ระดับบรรยากาศสถานศึกษาอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง ระดับบรรยากาศสถานศึกษาอยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง ระดับบรรยากาศสถานศึกษาอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

6.1 ขออนุญาตจากคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี

6.2 ผู้ศึกษาติดต่อประสานงานกับผู้ประสานงานของแต่ละสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในการส่งแบบสอบถามด้วยตนเองให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู

6.3 การรับคืนแบบสอบถาม กำหนดส่งคืนมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยกำหนดวันในการส่งแบบสอบถามคืนภายใน 15 วัน และบางส่วนผู้ศึกษาติดต่อประสานงานขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

6.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

7. การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติ โดยการนำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ตำแหน่งหน้าที่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานในโรงเรียนที่ดำรงตำแหน่ง เขตพื้นที่ ขนาดสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง โดยกำหนดเกณฑ์ แบ่งเป็น 5 ระดับ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2552, หน้า 111)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์สถิติทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบการภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามตัวแปรอิสระ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้การทดสอบของเชฟเฟ่ จากนั้นหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรภาวะผู้นำและบรรยากาศสถานศึกษาโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สันได้แล้ว นำเอาค่าไปเปรียบเทียบเกณฑ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553, หน้า 316) แปลความหมายดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 - 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 - 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 - 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ผลการวิจัย

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวม

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านภาวะผู้นำมุ่งงาน	4.32	0.50	มาก
2. ด้านภาวะผู้นำมุ่งคน	4.04	0.58	มาก
ภาพรวม	4.18	0.54	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.54) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำมุ่งงาน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.50) ด้านภาวะผู้นำมุ่งคน ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.58) ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวม

บรรยากาศสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านความห่วงเหิน	2.89	0.95	ปานกลาง
2. ด้านการมุ่งผลงาน	3.89	0.75	มาก
3. ด้านการเป็นแบบอย่าง	4.43	0.57	มาก
4. ด้านความกรุณาปราณี	4.28	0.50	มาก
ภาพรวม (Y_{tot})	3.87	0.69	มาก

จากตาราง 2 พบว่า บรรยากาศสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.69) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเป็นแบบอย่าง ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.57) ด้านความกรุณาปราณี ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.50) ด้านการมุ่งผลงาน ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.75) และด้านความห่วงเหิน ($\bar{X} = 2.89$, S.D. = 0.95)

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

บรรยากาศของสถานศึกษา (Y)	ภาวะผู้นำของสถานศึกษา (X)		
	ด้านภาวะผู้นำมุ่งงาน (X_1)	ด้านภาวะผู้นำมุ่งคน (X_2)	ภาวะผู้นำของสถานศึกษา (X_{tot})
ด้านความห่วงเหิน (Y_1)	.002	.310**	.587**
ด้านการมุ่งผลงาน (Y_2)	.081	.256**	.672**
ด้านการเป็นแบบอย่าง (Y_3)	.340**	.279**	.599**
ด้านความกรุณาปราณี (Y_4)	.315**	.396**	.606**
บรรยากาศของสถานศึกษา (Y_{tot})	.522**	.294**	.076

** $p \leq .01$

จากตาราง พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำของสถานศึกษา (X) และบรรยากาศของสถานศึกษา (Y) ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้านมี ด้านความห่วงเหิน (Y_1) และด้านการมุ่งผลงาน (Y_2) มีความสัมพันธ์ผกผัน

สรุปผลการวิจัย

ภาวะผู้นำกับบรรยากาศ สถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี สรุปผลได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำกับบรรยากาศ สถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านภาวะผู้นำมุ่งงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ 1) บริหารทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด 2) การบริหารงานตามบทบาทของตนอย่างชัดเจนและ 3) ให้ครูปฏิบัติตามกฎ ระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ใช้นุเคราะห์เหมาะสมกับตำแหน่ง

1.2 ด้านภาวะผู้นำมุ่งคน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ 1) เป็นผู้ประนีประนอมที่ดีเมื่อเกิดปัญหาหรือความขัดแย้ง 2) เปิดโอกาสให้ครูเข้าพบได้ตามความจำเป็นและ 3) ให้เกียรติ และให้ความไว้วางใจครู ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ช่วยเหลือครูทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องงาน

1.3 ด้านความห่วงใย ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาคำนึง แต่ระเบียบ กฎเกณฑ์ นโยบายอย่างเคร่งครัด 2) เกิดการกีดกันการร่วมมือ และ 3) เกิดความแตกแยกเป็นบุคคลหรือกลุ่ม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีความเย็นชาต่อกัน

1.4 ด้านการมุ่งผลงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีเป้าหมายของการทำงานชัดเจน 2) ให้ความสำคัญกับผลการปฏิบัติงานเป็นรายบุคคลและ 3) ครูต้องปฏิบัติงานตามคำสั่งของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้อำนาจอิทธิพลควบคุมความคิดของครู

1.5 ด้านการเป็นแบบอย่าง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ 1) มีความซื่อสัตย์ สุจริต 2) มีภาวะผู้นำ มีศิลปะในการครองใจ และ 3) มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คอยช่วยเหลือ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจูงใจคนให้เต็มใจร่วมมือ

1.6 ด้านความกรุณาปราณี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติต่อครูคำนึงถึงใจเขาใจเรา 2) ผู้บริหารสถานศึกษาช่วยคลี่คลายปัญหาและข้อขัดแย้งต่างๆ โดยใช้สันติวิธีและ 3) ครูในสถานศึกษาทำงานร่วมกันในลักษณะช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างเป็นมิตร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ให้ความช่วยเหลือในเรื่องส่วนตัวของครูเป็นอย่างดี

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน เขตพื้นที่และขนาดของสถานศึกษา ปรากฏผล ดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ ผู้บริหารและครู ที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษา ในภาพรวมภาวะผู้นำไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านภาวะผู้นำมุ่งคนแตกต่างกัน ส่วนภาพรวมของบรรยากาศแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านการมุ่งผลงานและด้านความห่วงใยต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 จำแนกตามอายุ ผู้บริหารและครูที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้บริหารและครู ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 จำแนกตามตำแหน่ง ผู้บริหารและครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้านภาวะผู้นำมุ่งคน ด้านความห่วงเหิน ด้านการเป็นแบบอย่างและด้านการมุ่งผลงาน ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ผู้บริหารและครู ที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านผู้บริหารและครูมีความเห็นด้านภาวะผู้นำมุ่งคน ด้านความห่วงเหินและด้านการมุ่งผลงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.6 จำแนกตามเขตพื้นที่ ผู้บริหารและครู ที่มีสถานภาพในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านภาวะผู้นำมุ่งคน ด้านความห่วงเหิน ด้านการมุ่งผลงาน และด้านความกรุณาปราณี ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.7 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ผู้บริหารและครูที่มีขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านผู้บริหารและครูมีความเห็นด้านภาวะผู้นำมุ่งคน ด้านความห่วงเหินและด้านความกรุณาปราณีต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ด้านภาวะผู้นำมุ่งงาน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางคือ ด้านการเป็นแบบอย่างและด้านความกรุณาปราณี กับภาวะผู้นำของสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำมุ่งงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีด้านความห่วงเหินและด้านการมุ่งผลงาน ที่มีความสัมพันธ์ผกผัน

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ด้านภาวะผู้นำมุ่งคน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางคือ ด้านการเป็นแบบอย่าง ด้านความห่วงเหินและด้านความกรุณาปราณี กับภาวะผู้นำของสถานศึกษาด้านภาวะผู้นำมุ่งคน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีด้านการมุ่งผลงาน ที่มีความสัมพันธ์ผกผัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปราย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมาก

ไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการเป็นแบบอย่าง 2) ด้านภาวะผู้นำงาน 3) ด้านความกรุณาปราณี 4) ด้านภาวะผู้นำคน และ 5) ด้านการมุ่งผลงาน ขณะที่ ด้านความห่างเหินอยู่ในระดับปานกลาง

1.1 ด้านภาวะผู้นำงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากโรงเรียนมีการบริหารงานตามบทบาทของตนอย่างชัดเจน และบริหารทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศรุตาสถาณนชัย (2558, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ กรณีศึกษา สำนักการคลังและสินทรัพย์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ด้านภาวะผู้นำงานมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และศศิวิมล สุขทนารักษ์ (2554, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในเขตอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 พบว่า ด้านภาวะผู้นำงานมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านภาวะผู้นำคน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากโรงเรียนมี ผู้นำเป็นผู้ประนีประนอมที่ดีเมื่อเกิดปัญหาหรือความขัดแย้ง เปิดโอกาสให้ครูเข้าพบได้พบได้ตามความจำเป็น ให้เกียรติ และให้ความไว้วางใจครู ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บังอร จงสมจิตต์ (2551, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับการจัดการความรู้ของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า ด้านภาวะผู้นำคนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และพรณา เลื่อยคลั่ง (2557, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนและบรรยากาศขององค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ด้านภาวะผู้นำคนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านความห่างเหิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องจากโรงเรียนมี ผู้บริหารสถานศึกษาคำนึง แต่ระเบียบ กฎเกณฑ์ นโยบายอย่างเคร่งครัด เกิดการกีดกันการร่วมมือ เกิดความแตกแยกเป็นบุคคลหรือกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โฉมฤทัย ทองนุช (2556, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บรรยากาศองค์การความเครียดในการปฏิบัติงานและคุณภาพชีวิตในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ : กรณีศึกษา โรงพยาบาลรัฐบาลในเขตจังหวัดปทุมธานี พบว่า ด้านความห่างเหินมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และจิราวัลย์ พิมพ์บาล (2559, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาบรรยากาศองค์การของกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ด้านความห่างเหินมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการมุ่งผลงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากโรงเรียนมี ผู้บริหารสถานศึกษามีเป้าหมายของการทำงานชัดเจน ให้ความสนใจกับผลการปฏิบัติงานเป็นรายบุคคล ครูต้องปฏิบัติงานตามคำสั่งของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จิราวัลย์ พิมพ์บาล (2559, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาบรรยากาศองค์การของกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ด้านการมุ่งผลงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และพรณา เลื่อยคลั่ง (2557, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนและบรรยากาศขององค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ด้านการมุ่งผลงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการเป็นแบบอย่าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากโรงเรียนมี มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีภาวะผู้นำ มีศิลปะในการครองใจ มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คอยช่วยเหลือ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรณา เลื่อยคลั่ง (2557, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนและบรรยากาศขององค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ด้านการเป็นแบบอย่าง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และชูลีพร เพชรศรี (2556, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้ตามและบรรยากาศองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน กรณีศึกษา กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า ด้านการเป็นแบบอย่าง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านความกรุณาปราณี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากโรงเรียนมี ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติต่อครูคำนึงถึงใจเขาใจเรา ผู้บริหารสถานศึกษาช่วยคลี่คลายปัญหาและข้อขัดแย้งต่างๆ โดยใช้สันติวิธี ครูในสถานศึกษาทำงานร่วมกันในลักษณะช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างเป็นมิตร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชูลีพร เพชรศรี (2556, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้ตามและบรรยากาศองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน กรณีศึกษา กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า ด้านความกรุณาปราณี มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และจิราวัลย์ พิมพ์บาล (2559, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาบรรยากาศองค์กรของกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ด้านความกรุณาปราณี มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี

2.1 จำแนกตามเพศ ภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นในด้านภาวะผู้นำมุ่งคน ด้านการมุ่งผลงาน ด้านความห่วงใยต่างกันซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีเพศต่างกัน ทั้งนี้เพราะความแตกต่างของตัวบุคคล พฤติกรรมทางอารมณ์ กฎระเบียบนโยบายอย่างเคร่งครัด ทำให้ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับจิราวัลย์ พิมพ์บาล (2559, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาบรรยากาศองค์กรของกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน และจันทนา ชูทัพ (2549, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ศึกษาบรรยากาศองค์กรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 ที่พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามอายุ ภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีอายุ ไม่ต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารและครูมีวัยวุฒิที่ไม่แตกต่างกันความรู้ความสามารถใกล้เคียงกัน สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับจันทนา ชูทัพ (2549, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ศึกษาบรรยากาศองค์กรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 ที่พบว่า เมื่อจำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามระดับการศึกษา ภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีระดับการศึกษา ไม่ต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารและครูมีระดับการศึกษา มีความรู้ ความสามารถในการบริหารงานและการปฏิบัติงานที่คล้ายคลึงกันและอยู่ในระเบียบ กฎเกณฑ์ที่กำหนดอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับจันทนา ชูทัพ (2549, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ศึกษาบรรยากาศองค์กรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 พบว่า เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.4 จำแนกตามตำแหน่ง ภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นในด้านภาวะผู้นำมุ่งคน ด้านเป็นแบบอย่าง ด้านความห่วงใยและด้านการมุ่งผลงานต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีตำแหน่ง ต่างกันทั้งนี้เพราะผู้บริหารจำเป็นต้องรู้จักครู มีความเป็น

กันเอง ให้เกียรติและไว้วางใจครู ยอมรับฟังความคิดเห็น คำแนะนำของครู ช่วยเหลือ ยินดีให้คำปรึกษาในโอกาสต่างๆ และเป็นมีความประนีประนอมที่ดีเมื่อเกิดปัญหาความขัดแย้ง ช่วยลดช่องว่างระหว่างครูกับผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับสุพรรณิ มาตรโพธิ์ (2549, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีในมหาวิทยาลัยรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกตามตำแหน่งไม่แตกต่างกัน

2.5 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่าง แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นในด้านภาวะผู้นำมุ่งคน ด้านความห่วงเหินและด้านการมุ่งผลงานต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมีความเชื่อมั่นต่อครู ปฏิบัติงานเต็มความรู้ ความสามารถ มีการติดตาม ตรวจสอบอย่างชัดเจน ทำให้ครูมีความรู้สึกว่าผู้บริหารแสดงตนในลักษณะเป็นแบบแผนจริงจัง หรือปฏิบัติตามระเบียบลายลักษณ์อักษร กฎข้อบังคับตามนโยบายอย่างเคร่งครัด มีความห่วงเหินกันระหว่างผู้บริหารและครู ซึ่งสอดคล้องกับจิราวัลย์ พิมพ์บาล (2559, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาบรรยากาศองค์การของกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่พบว่า เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกัน

2.6 จำแนกตามเขตพื้นที่ ภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่าง แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีเขตพื้นที่ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นในด้านภาวะผู้นำมุ่งคน ด้านความห่วงเหิน ด้านการมุ่งผลงานและด้านความกรุณาปราณีต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีเขตพื้นที่ ต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารเอาใจใส่ดูแลครูในสถานศึกษา ผู้บริหารสามารถสร้างศักยภาพในการบริหารงานพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแบบอย่างแก่ครู ซึ่งตามธรรมชาติของการปฏิบัติงานร่วมกันสามารถทำให้เป็นมิตร มีความเชื่อถือ ให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับสุชนุช พันธนิยะ (2553, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง บรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู ที่พบว่า เมื่อจำแนกตามเขตพื้นที่ ไม่แตกต่างกัน

2.7 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่าง แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีเขตพื้นที่ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นในด้านภาวะผู้นำมุ่งคน ด้านความห่วงเหินและด้านความกรุณาปราณีต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีขนาดของสถานศึกษา ต่างกัน ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างๆ มีคุณภาพที่แตกต่างกันตามบริบท ประกอบสถานศึกษาขนาดเล็ก กลาง มีการช่วยเหลือการปฏิบัติงานกัน ยอมรับความคิดเห็น แนะนำ ยินดีให้คำปรึกษา ให้เกียรติและไว้วางใจกัน มีความเป็นกันเอง แต่ในลักษณะของสถานศึกษาขนาดใหญ่ขึ้นไปจะมีความห่วงเหินกันขาดการติดต่อสื่อสารที่เป็นมิตร มีความเย็นชา ต้องปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ซึ่งสอดคล้องกับศุภาวฑูร ม่วงแก้ว (2558, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง บรรยากาศองค์การในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่พบว่า เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกัน และซึ่งสอดคล้องกับจิราวัลย์ พิมพ์บาล (2559, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาบรรยากาศองค์การของกลุ่มโรงเรียนบางละมุง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่พบว่า เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีคุณลักษณะของการเป็นผู้นำ มีอุดมการณ์ แรงบันดาลใจ กระตุนใช้ปัญญาและคำนึงถึงผู้ร่วมงานปฏิบัติงานตามลักษณะเหมาะสมกับแต่ละบุคคล สถานการณ์และปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและเป็นผู้มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศให้พัฒนาไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการ

เรียนรู้ บรรลุวัตถุประสงค์กับเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ปรีดา บุญลอย (2549, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเหนือผู้นำและบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด ภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และไพบุลย์ พระเมือง (2557, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับบรรยากาศองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการศึกษาภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในภาพรวมได้แก่ ด้านภาวะผู้นำมุ่งคน ด้านการมุ่งผลงานและด้านความห่วงใย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ด้านภาวะผู้นำมุ่งคน ควรมีการอบรมให้ความรู้และทักษะการทำงานร่วมกันโดยมุ่งที่ตัวบุคคลเป็นสำคัญ ปรับแนวคิดและมุมมองที่กว้างขึ้นนำประสบการณ์มาถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1.2 ด้านการมุ่งผลงาน ควรให้ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน ใช้อำนาจในการสั่งการให้เป็นไปตามแนวทางเดียวกัน

1.3 ด้านความห่วงใย ควรมีการสร้างกลุ่มสัมพันธ์ เครือข่ายการทำงานในระดับภายในสถานศึกษาและหน่วยงานภายนอก เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ลดความห่วงใยขององค์กร

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี

2.2 ควรศึกษาปัญหา ภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี

2.3 ควรศึกษาประสิทธิภาพของภาวะผู้นำกับบรรยากาศสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กมล ศิริสง. (2545). **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- กรมการศาสนา. (2542). **พระพุทธศาสนาพัฒนาคนและสังคม**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรองทิพย์ ทองธรรมชาติ. (2549). **บรรยากาศองค์การของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวง. (2545). **สรุปประเด็นผู้บริหาร**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- กลุข จรินทร์. (2555). **ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับภาวะผู้นำของหัวหน้างานในการจัดการความขัดแย้งในหน่วยงาน**. วารสารวิชาการ, 7(2), 109 – 121.
- กิตติพงศ์ ศรีธาวาณิชย์. (2548). **แบบผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2558). **ทักษะทางสังคมใครว่าไม่สำคัญ**. สืบค้น เมษายน 4, 2558, จาก <http://kriengsak.com/node/1646>
- เกษม มูลจันทร์. (2546). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: กพล 1996.
- โกศล อนุสิม. (2558). **แนวทางในการบริหารใจ**. สืบค้น เมษายน 5, 2558, จาก <http://kosoltalk.com/biztalk/6-way-to-manage-your-mind>
- คำเพชร ศิริบุรณ์. (2553). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานีเขต 1**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- จันทนา ชุมทัพ. (2548). **บรรยากาศองค์การในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมา เขต 5**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- จิระ กองศิลป์. (2550). **คู่มือเตรียมสอบ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สพฐ.ภาค ก (2) การประเมินสมรรถนะทางการบริหาร**. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- เฉลิมชัย หาญกล้า. (2546). **หลักบริหารการศึกษา**. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- ชัยวัฒน์ ใจจิตร. (2546). **การบริหารงานวิชาการ**. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2554). **การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงองค์การ**. ปัตตานี: สถาบันเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ.
- จิตติยา เรือนตระกูล. (2546). **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารและบรรยากาศองค์การในสถานศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- ถวิล อรัญเวศ. (2543). **นักบริหารมืออาชีพในยุคเขตพื้นที่การศึกษา**. วารสารวิชาการ, 14, 17 – 18.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2543). **การบริหารผลการดำเนินงาน**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพาดี เมฆสุวรรณ. (2543). **การมุ่งผลสัมฤทธิ์**. สำนักคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- เทพนม เมืองแมน, และสว่าง สุวรรณ. (2546). **พฤติกรรมองค์การ**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธรรมากร สุทธิชัย. (2551). **การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป**. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีระ รุญเจริญ. (2545). **การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- ธีระ รุญเจริญ, ปราชญา กล้าผจญ, และสมมา รัตนชัย. (2545). **การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ:

ข้าวฟ่าง.

ธีระพงศ์ ธนเจริญรัตน์. (2553). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการจัดการ สถาบัน

ราชภัฏสวนสุนันทา.

นิตย สัมมาพันธ์. (2546). ภาวะผู้นำ:พลังขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ: อินโนกราฟิกส์.

นิภาพรณ หงษ์ชูเกียรติ. (2544). สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของศูนย์

พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2550). ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.

บัญชา อึ้งสกุล. (2545, เมษายน). นักบริหารทันสมัย:หลักการประสานสัมพันธ์เชิงบวก. วารสารวิชาการ, 4

(2),22.

ปนัดดา ดิศกุล. (2558). ผู้บริหารที่จะประสบความสำเร็จ. สืบค้น มกราคม 27, 2558, จาก

<http://www.personnel.labur.go.th>

ปณัสยา เสี่ยงก่อ. (2549). การรับรู้บรรยากาศองค์การของพนักงานปฏิบัติการบริษัทเอกชน. วิทยานิพนธ์

ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

ประกอบ กุลเกื้อ, และสิทธิพร ลิ้มบริบูรณ์. (2545). ชุดฝึกอบรมผู้บริหาร:ประมวลสาระการบริหารโดยองค์คณะ

บุคคล. กรุงเทพฯ: บางกอกสาส์น.

ประภัสร์ จงสงวน. (2546 มกราคม- มิถุนายน).คนเด่น วารสารวิชาการ. 2, 4.

ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. (2550). สร้างมาตรฐานงานบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ: พิมพ์ตะวัน.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. (2546). กรุงเทพฯ: นามมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

พระมหาสุชาติ สุชาติ. (2545). การประพฤติพรหมจรรย์ตามหลักคำสอนพระพุทธศาสนา. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

การตี อนันต์นาวิ. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มนตรี.

มัญมุมาศ จักรสินนท์. (2551). ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อบรรยากาศสถานศึกษาสำหรับเด็กเอกชน

ของจังหวัดในเขตตรวจราชการ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2556). ภาวะผู้นำ ทฤษฎีการวิจัย และแนวทางสู่การพัฒนา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รุ่ง แก้วแดง. (2541). ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: มติชน.

วิเชียร วิทย์อุดม. (2554). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.

วิเชียร วิทย์อุดม. (2549). ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2543). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไข

เพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักเลขาธิการคุรุสภา. (2549). ภาวะผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคุรุสภา.

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2545). ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: บุ๊คลิงค์.

สุรพล พุฒคำ. (2547). การบริหารสถานศึกษา. ลพบุรี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

เสน่ห์ จัยโต. (2545). องค์การสมัยใหม่. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เสนาะ ดิยาว. (2543). หลักการบริหาร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- อาคม วัดไธสง. (2547). **หน้าที่ผู้นำในการบริหารการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Blake, Robert R., & Mouton, Jane S. (1964). **The managerial grid**. Houston, Texas: Gulf Publishing.
- Boroch, G. (1988). **Effective teaching methods**. Columbia: Merrill.
- Bronfenbrenner, U. (1986). **A lienation and the four worlds of childhood**. Phi Delta Kappan, 59, 430-436.
- Brown. W.B., & Moberg, D.J. (1980). **Organizational theory and management: A Macro approach**. New York: Wiley & Sons.
- Brunstein, J.C., & Maier, G.W. (2005). **Implicit and self-attributed motivrs to achieve: Two separate but interacting needs**. Journal of Personality and social Psychology, 89, 205-222
- Butler, R. (1999). **Information seeking and achievement motivation in middle childhood and abolescence: The role of conceptions of ability**. Developmental Psychoology, 35, 146-150.
- Calabrese, R.L., & Cochran, J.T. (1990). **The relationship of alienation to cheating among a sample of American adolescents**. Journal of research and Development in Education, 23(2), 65-72.
- Carlson, R.D. (1995). **So you want to develop web-based instruction**. New York: McGraw-Hill.
- Conger, J.A. (1989). **The charismatic leader: Behind the mystique of exceptional Leadership**. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Drath, W.H. & Palus, C.J. (1994). **Making common sense: leadership: As meaning making in a community of practice**. Greenboro, N: center for creative leadership.
- Halpin, A.W. (1966). **Theory and research in administration**. New York: Macmillan.
- Halpin, A.W., & Croft, D.B. (1966). **The organizational climate of school**. Chicago: Midwest Administration Center.
- Likert, R. (1976). **New way of management conflict**. New York: McGraw-Hill.
- Owens, Robert G. (1995). **Organizational behavior in education (5th ed.)** Boston: Allyn and Bacon.
- Peter, J.M. (2011). **Brazil-U.S. relation, congressional reswerch**. New York: Macmilan.
- Reddin, William J. (1970). **Managerial Effectiveness**. New York : McGraw – Hill,
- Sergiovanni, F.DC. (1983). **The school executive: a theory of administration**. New York: Harper and Row.
- Yukl, G. (2002). **Leadership in Organizations**. 5th ed. Upper Saddle River, NJ : Prentice Hall.

การบริหารงานบุคคลตามธรรมชาติของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Personnel Management as Perceived by the Teachers and the School
Board Members under Phra Nakhon Si Ayutthaya Non-Formal and
Informal Education Office

ธวิธ สุขสมบุญ¹, เฉลิมชัย หาญกล้า², สรรชัย ชูชีพ²

Thawit Suksomboon¹, Chalermchai Hankla², Sunchai Chuchee²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานบุคคลตามธรรมชาติของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ 2) เปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามธรรมชาติของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัด กศน. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงานในศูนย์ กศน. และขนาดของศูนย์ กศน. อำเภอกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 192 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.979 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้สูตรของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานบุคคลตามธรรมชาติของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัด กศน. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามธรรมชาติของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา กศน. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม จำแนกตามอายุ และประสบการณ์ในการทำงานใน กศน. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามเพศ และขนาดของศูนย์ กศน.อำเภอ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงาน, ธรรมชาติ, ครู

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Abstract

The purposes of this research were to : 1) study personnel management as perceived by the teachers and the school board members under Phra Nakhon Si Ayutthaya Non-Formal and Informal Education Office ; and 2) compare the personnel management as perceived by the teachers and the school board members under Phra Nakhon Si Ayutthaya Non-Formal and Informal Education Office classified by gender, age, work experience, size of area. The 192 samples, drawn by stratified random sampling, were the teachers and the school board members under Phra Nakhon Si Ayutthaya Non-Formal and Informal Education Office in the academic year of 2017. The research instrument was a questionnaire with a reliability value of 0.979. The data were analyzed by using mean, standard deviation, t – test, one - way ANOVA, and Scheffe’s test for pairs of comparison.

The findings were as follow:1. Personnel management as perceived by the teachers and the school board members under Phra Nakhon Si Ayutthaya Non-Formal and Informal Education Office in overall was at a high level. 2. The comparisons of the personnel management as perceived by the teachers and the school board members under Phra Nakhon Si Ayutthaya Non-Formal and Informal Education Office in overall, classified by age and work experience, were different with statistical significant at .05 level, but when classified by gender and size of area, they were not different.

Keywords: Management, Perceived, Teacher

บทนำ

จากสถานะเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีในปัจจุบัน ของประเทศไทยเป็นไปอย่างรวดเร็วเกิดขึ้นกับสังคมโลกและประเทศไทยจนมีคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และรัฐบาล (ประกาศ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 1/2557 เรื่อง การควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ ปัจจุบันได้เข้ามาบริหารประเทศ เนื่องจากสถานการณ์บ้านเมืองอยู่ในสภาวะการณ์ที่ไม่ปกติ ต้องช่วยกันยุติ ความขัดแย้งและปฏิรูปประเทศไทย ซึ่งในส่วนของการศึกษานั้น ถือว่าเป็นพื้นฐานของการปฏิรูปทุกเรื่อง เริ่มจากการปฏิรูป 11 ด้าน (สำนักงานรัฐมนตรี 284/2558 การแถลงนโยบายด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 27 สิงหาคม 2558) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานของความมั่นคง ยั่งยืนในการปฏิรูปประเทศ ต้องมีแผนปฏิรูปทั้งระยะเร่งด่วน ระยะปานกลาง และระยะยาว ของกระทรวงศึกษาธิการต้องดำเนินการปฏิรูปการศึกษาโดยคำนึงถึงอนาคตของนักเรียนซึ่งเป็นรากฐานของประเทศ ให้มีชีวิตที่ดีใสและสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 42) และการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม คงต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญ และคนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการศึกษา (สิปปนนท์ เกตุทัต, 2542, หน้า 6) ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, หน้า 19-20) กล่าวว่า การจัด การศึกษาโดยผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งร่างกาย และจิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา คือ การสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะทั้งอันพึงประสงค์ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่จัดกระบวนการเรียนรู้ มีความจำเป็นที่ต้องรู้และเข้าใจองค์ประกอบของความเป็นคนดีคนเก่ง และมีความสุขอย่างชัดเจน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 27, 28 และ 34 ที่กำหนดให้มีมาตรฐานและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 17) เพื่อทำให้ความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนการศึกษาต่อโดยให้สาระของหลักสูตรและมาตรฐานตามสาระของหลักสูตรเป็นทั้งวิชาและวิชาชีพมุ่งพัฒนาคนให้มีความสุข ด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดี และความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเป็นการกำหนดหลักสูตรแกนกลาง พร้อมทั้งให้สถานศึกษามีหน้าที่ จัดทำสาระหลักสูตรของตนเองตามความเหมาะสมกับท้องถิ่นได้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีจุดหมายสูงสุด คือ ให้ผู้เรียนมีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สังคมไทยมีความต้องการ ซึ่งพอสรุปได้คือมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญหาหรือเป็นคนเก่ง และมีความสุขอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไทย อาศัยความร่วมมือระหว่างชุมชน สถานศึกษา ผู้ปกครอง บุคลากรทางการศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการการศึกษาจัดทำสาระการเรียนรู้ในท้องถิ่น เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2542, หน้า 852) กล่าวว่า แนวโน้มที่ชุมชนต่างๆ ต้องมีโรงเรียน ชุมชนหรือโรงเรียนต้องเปลี่ยนบทบาทเป็นโรงเรียนของชุมชน เกิดจากการศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยความต้องการของชุมชนและการศึกษาที่เป็นปัจจัยสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนได้นั้นต้องทำหน้าที่พัฒนาปัจเจกชน ชุมชน (สังคม) สิ่งแวดล้อมของชุมชนได้อย่างบูรณาการ และโดยต่อเนื่อง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 8 (2) ส่งเสริมให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานประกอบการ และสถาบันทางสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและมาตรา 40 กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับ และส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานการศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีผู้บริหาร

สถานศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 7-10) มนุษย์ได้มีการปรับตัว ให้เหมาะสมกับสถานการณ์โลกและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ความรู้เท่านั้นที่จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตของคนในสังคมยุคใหม่ แต่ระบบการศึกษาปัจจุบันทั้งวิถีคิดในการจัดการศึกษา โครงสร้างและระบบบริหารจัดการศึกษา รูปแบบวิธีการเรียนรู้ ตลอดจนปัจจัยการส่งเสริมสนับสนุนคุณภาพการศึกษา ได้แก่ หลักสูตร ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาต่าง ๆ มิได้เอื้อให้เกิดการสร้างคนไทยที่มีคุณภาพและศักยภาพเพียงพอ สำหรับการแข่งขันในโลกที่เป็นจริงการปฏิรูปครั้งนี้ปรับเปลี่ยนการศึกษาภาคบังคับจาก 12 ปี เป็น 15 ปี เริ่มตั้งแต่อนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาของประชากรไทยให้สูงขึ้น โดยเชื่อมั่นว่าจำนวนปีการศึกษาที่สูงขึ้นจะช่วยเพิ่มศักยภาพการผลิตของมนุษย์ให้สูงขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้น มีงานวิจัยจำนวนมากชี้ให้เห็นว่า คนที่ได้รับการศึกษาในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น จะมีโอกาสในการหารายได้ การมีงานทำ มีความรู้และพฤติกรรมทางด้านสาธารณสุข สิ่งแวดล้อม และความคิดเห็นในทางการเมืองดีกว่าคนที่มีการศึกษาน้อย (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545, หน้า 6-7)

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 70) กล่าวว่า เมื่อพิจารณาผู้ประกอบการอาชีพครู ปัจจุบันพบว่าอาชีพครูตกต่ำ ครูขาดการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ยังใช้วิธีการสอนแบบเดิม ค่าตอบแทนครูต่ำ ภาระงานครูมีมากและครูขาดแรงจูงใจในการทำงาน สรุปได้ว่า มีครูแต่ยังไม่เป็น “ครูมืออาชีพ” ปัญหาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ การศึกษาที่ผ่านมาเป็นการจัดการศึกษาในระบบปิด ขาดความยืดหยุ่น เกิดความสูญเปล่าทางการศึกษาเด็กไทย คิดไม่เป็น ทำไม่เป็น แก้ปัญหาไม่เป็น ปัญหาการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา ต้นเหตุของการไม่เสมอภาคและนำไปสู่การบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพ งบประมาณส่วนใหญ่ไปใช้จัดการศึกษาในโรงเรียนซึ่งมีประชากรที่ได้รับประโยชน์ ร้อยละประมาณ 20 ของประเทศ ปัญหาระบบสื่อและเทคโนโลยี ในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผลกระทบต่อระบบการจัดการศึกษา ปัญหาความไม่เท่าเทียมระหว่างโรงเรียนในเมืองกับโรงเรียนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารที่ขาดแคลนครูและขาดแคลนสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และปัญหาระบบตรวจสอบและประเมินประสิทธิภาพในอดีต ไม่เฉพาะการบริหาร การจัดการในด้านการศึกษาเท่านั้น หากแต่การบริหารด้านอื่นๆ จะพบว่าในเกือบทุกด้านขาดการตรวจสอบ ติดตามและการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานตามนโยบาย ทั้งๆ ที่ระบบราชการไทยมีระบบการตรวจราชการ มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยเฉพาะแต่ขาดการเชื่อมโยง ผูกติดกับโครงสร้างการบริหารที่มีลักษณะของการรวมศูนย์อำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง

จากสภาพปัญหาของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในฐานะสถานศึกษาผู้ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในชุมชน ตอบสนองนโยบายการจัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชน หรือ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลขึ้น (ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยแหล่งเรียนรู้รากาถูก การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลหรือแขวง พ.ศ.2553) ให้เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ทุกรูปแบบ ตลอดจนการบริหารบุคคลของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีสภาพปัญหาความสามารถในการปฏิบัติงานไม่เต็มที่เนื่องจากบุคลากรมีเพียงพอต่อการปฏิบัติงานงบประมาณที่จำกัดทำให้การปฏิบัติงานสู่การปฏิบัติขาดสมดุล พนักงานขาดการอบรมพัฒนางานในสายอาชีพการประเมินผลการปฏิบัติงานไม่ได้มาตรฐาน เนื่องจากไม่มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนซึ่งการประเมินนั้นไม่ได้ออกมาตามความเป็นจริง ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานไม่มีแรงจูงใจในการทำงานเนื่องจากปฏิบัติงานเต็มความสามารถแต่ผล การประเมินกลับได้น้อย และทำให้ไม่มีความจงรักภักดีต่อองค์กร ตลอดจนค่าตอบแทนที่น้อย ทำให้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานไม่เต็มความสามารถเพราะไม่มีแรงจูงใจในการทำงาน (รายงานการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช 2557) ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจจะศึกษาการบริหารงานบุคคลตามทฤษฎีของครู

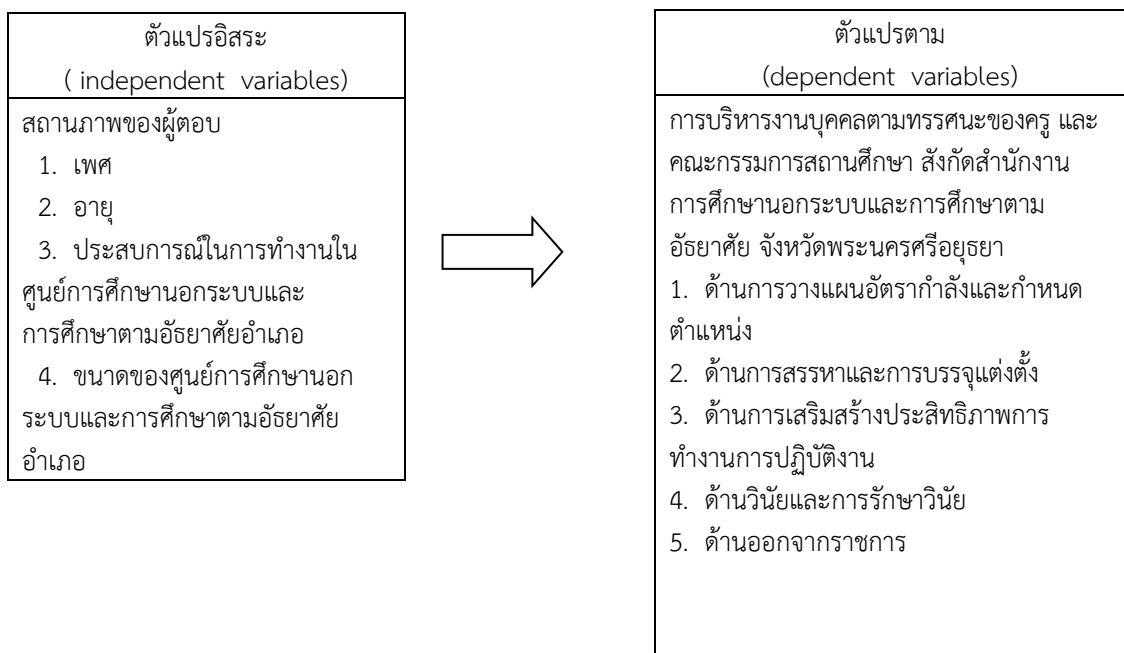
และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัยาศัย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุงผลการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคลของ สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลตามทฤษฎีของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามทฤษฎีของครู และคณะกรรมการ สถานศึกษา สังกัด สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ ในการทำงานในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัยาศัย ขนาดของศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัยาศัยอำเภอ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า เป็นการศึกษาการบริหารงานบุคคลตามทฤษฎีของครู และ คณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัยาศัย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ตามขอข่วยการบริหารงานบุคคล 5 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนด ตำแหน่ง 2) ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง 3) ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานการปฏิบัติงาน 4) ด้านวินัยและการรักษาวินัย 5) ด้านออกจากราชการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 51, 63) ดังแสดง ในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ธรรมชาติ หมายถึง ความคิดเห็นที่เกิดจากความรู้สึก เจตคติและประสบการณ์ของบุคคล กลุ่มบุคคล โดย การแสดงความคิด ความรู้สึกร่วมกัน และเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและมีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ตัดสินใจร่วมจัดการดำเนินการและร่วมรับผิดชอบ

การบริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการเกี่ยวกับบุคคลในองค์กร เพื่อให้ได้มาซึ่ง บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับความต้องการขององค์กร มีการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีความรู้ความ เข้าใจในวัตถุประสงค์ของงาน เห็นคุณค่าของบุคคล เพื่อให้การทำงานบรรลุเป้าหมายสูงสุดตามที่องค์กรได้กำหนด ไว้ ซึ่งขอบข่ายของการบริหารงานบุคคลมี 5 ด้านดังนี้

ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง หมายถึง กระบวนการคาดการณ์ความต้องการของ ทรัพยากรบุคคล เป็นการคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าว่าต้องการบุคคลประเภทใด ระดับใด จำนวนเท่าใด และต้องการ เมื่อใด และกำหนดวิธีการที่จะได้มาซึ่งทรัพยากรบุคคลที่ต้องการว่าได้จากไหน อย่างไร ตลอดจนการกำหนด นโยบาย ตำแหน่ง และระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อที่จะใช้ทรัพยากรบุคคลให้มีประโยชน์สูงสุด

ด้านการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง หมายถึง การสรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และเหมาะสม กับงานมากที่สุดเข้าร่วมปฏิบัติงานในองค์การ ซึ่งจะส่งผลให้องค์การมีประสิทธิภาพ และการให้บุคลากรเข้า ดำรงตำแหน่งเพื่อปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจนประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการ

ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานการปฏิบัติงาน หมายถึง การดำเนินการส่งเสริมให้บุคลากร ได้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงานให้ดีขึ้น มีความชำนาญ มีประสบการณ์ เพื่อเกิดประสิทธิภาพใน การทำงานสูงสุดและบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

ด้านวินัยและการรักษาวินัย หมายถึง ระเบียบ แบบแผน ข้อบังคับที่ได้กำหนดไว้เป็นแนวทางเพื่อให้ ผู้ปฏิบัติงาน การประพฤติปฏิบัติตนเพื่อการควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ หรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่ง เป็นลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออก เป็นสิ่งที่มาจากพื้นฐานของจิตใจ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องรักษาวินัยที่บัญญัติเป็นข้อห้ามอย่างเคร่งครัด นอกจากนั้นยังหมายความรวมถึงการที่ผู้บังคับบัญชาส่งเสริม และควบคุมดูแลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามวินัย ตลอดจนการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้กระทำผิดอีกด้วย

ด้านออกจากราชการ หมายถึง การที่บุคคลหลุดพ้นจากหน้าที่ที่ได้ปฏิบัติอยู่ หรือพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ ความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติงานของทางราชการ โดยไม่ได้รับเงินเดือนของหน่วยงานนั้น ๆ ต่อไป เนื่องจากการ ลาออก การลดจำนวนพนักงานลังงาน การออกเพราะมีเหตุเสียหาย เกษียณอายุหรือทุพพลภาพ และตาย

ครู หมายถึง ผู้ทำหน้าที่สอนใน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของอำเภอ ได้แก่ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอบางปะอิน อำเภอบ้าน แพรก อำเภอมหาราช อำเภอนครหลวง อำเภอท่าเรือ อำเภออุทัย อำเภอวังน้อย อำเภอภาชี อำเภอบางไทร อำเภอลาดบัวหลวง อำเภอผักไห่ อำเภอเสนา อำเภอบางบาล อำเภอบางซ้าย อำเภอบางปะหัน

คณะกรรมการสถานศึกษา หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาของการศึกษานอกระบบ และตาม อัธยาศัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอบางปะอิน อำเภอบ้านแพรก อำเภอมหาราช อำเภอนครหลวง อำเภอ ท่าเรือ อำเภออุทัย อำเภอวังน้อย อำเภอภาชี อำเภอบางไทร อำเภอลาดบัวหลวง อำเภอผักไห่ อำเภอเสนา อำเภอบางบาล อำเภอบางซ้าย อำเภอบางปะหัน

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ หมายถึง สถานศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ที่มีการ จัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย (สายสามัญ) และสาย อาชีพ สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ

สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาของการศึกษาอำเภอที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานการศึกษานอกกระบบและตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ได้แก่ ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 369 คน ครูจำนวน 209 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา 160 คน (สำนักงานการศึกษานอกและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2559, หน้า 8)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน (finite population) สูตรที่ใช้ในการหาขนาดของตัวอย่างจึงใช้สูตรยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 และให้ความคลาดเคลื่อน 0.05 ในการคำนวณหาขนาดของตัวอย่าง (สุรียรี ศรีโกศาภิรมย์, 2546, หน้า 445) ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 192 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม การบริหารงานบุคคลตามทฤษฎีของ ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ สร้างแบบการวัดของลิเคิร์ต (Likert)

3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ศึกษาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับงานวิจัยจากหนังสือ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นประเด็นในการตั้งคำถาม

3.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือในการวิจัยนำกรอบโครงสร้างและเนื้อหาของคำถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไข

3.3 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารงานบุคคลตามทฤษฎีของ ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3.4 การตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่อาจารย์ตรวจสอบเบื้องต้น แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา ได้ค่าความเที่ยงตรงของข้อคำถามรายข้อระหว่าง 0.80 – 1.00

3.5 การหาความเชื่อมั่น (reliability) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขจากการตรวจสอบ และคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลอง (try out) กับการศึกษาการบริหารงานบุคคลตามทฤษฎีของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1971, p.160) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.979

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเชื่อมั่น (reliability) ให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้ความเห็นชอบ แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ครู และ

คณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขออนุญาตจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 นำแบบสอบถามที่เสร็จส่งกำกับแล้ว ส่งไปยังผู้กรอกแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน โดยนัดหมายการรับคืนด้วยตนเอง

4.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (frequency) หาค่าร้อยละ (percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การศึกษาระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ใช้เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อจำแนกเพศ อายุ ใช้สถิติทดสอบ (t-test) ประสิทธิภาพในการทำงานในการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอ ขนาดของการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheff 's method)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลตามพรตนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. การบริหารงานบุคคลตามพรตนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.1 การบริหารงานบุคคลตามพรตนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การวิเคราะห์ภารกิจและประเมินสภาพความต้องการกำลังคนกับภารกิจของสถานศึกษา การวิเคราะห์ภารกิจและประเมินสภาพความต้องการกำลังคนกับภารกิจของสถานศึกษา และประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ/ขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขตำแหน่ง/ขอกำหนดตำแหน่ง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ เสนอข้อมูลไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับสูงขึ้นไปเพื่อประกอบการพิจารณา

1.2 การบริหารงานบุคคลตามพรตนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การบรรจุ แต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว โดยใช้เงินรายได้ของ สถานศึกษา ภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการที่สถานศึกษากำหนด และกระบวนการเลือกสรรบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถจากบุคคลภายในและภายนอกหน่วยงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การประชาสัมพันธ์การ รับสมัครเข้ารับราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.3 การบริหารงานบุคคลตามพรตนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติราชการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การจ้างลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวไม่ต่อเนื่อง มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่าง ต่อเนื่อง และการจัดทำและเก็บรักษาทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การขอหนังสือรับรอง ขออนุญาตไปราชการต่างประเทศ ลา อุปสมบท ขอพระราชทานเพลิงศพ ลาศึกษาต่อ และการจัดสวัสดิการต่างๆ

1.4 การบริหารงานบุคคลตามพรตนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านวินัยและการรักษาวินัย ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ความมีการ ป้องกันและส่งเสริมให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการศึกษาอบรมหาความรู้เพิ่มเติม ทราบถึง สาเหตุ ความจำเป็นมิให้กระทำความผิดวินัยและการรักษาวินัย การร้องทุกข์กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการ ศึกษาถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้ร้องทุกข์ต่อ อ. ก.ค.ศ.สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายใน 30 วัน นับ แต่วันที่ได้รับคำสั่ง และการร้องทุกข์กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือ ความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำของผู้บังคับบัญชา ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค.ศ.สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แล้วแต่กรณี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ประกาศคุณความดี ยกย่องชมเชยบุคลากรที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ ได้ตามระเบียบวินัยและรักษาวินัยได้อย่างเคร่งครัด

1.5 การบริหารงานบุคคลตามพรตนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการออกจากราชการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการออกจากราชการ มีการพิจารณาว่าครูหย่อนสมรรถภาพ และมีการแต่งตั้งกรรมการ สอบสวนเมื่อมีเหตุผลสงสัยว่าครูประพฤติตนไม่เหมาะสมกรณีมัวหมอง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มี การติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

1.6 การบริหารงานบุคคลตามพรตนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ด้านการเสริมสร้าง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ด้านการออกจากราชการ ด้านวินัยและการรักษาวินัย และด้านการสรรหาและ บรรจุแต่งตั้ง

2. เปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามพรตนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัด สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.1 การบริหารงานบุคคลตามพรตศนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ ในภาพรวม และราย ด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 การบริหารงานบุคคลตามพรตศนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ ในภาพรวม แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนด ตำแหน่ง ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง และด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านวินัยและการรักษาวินัย และด้านการออกจากราชการ ไม่แตกต่าง กัน

2.3 การบริหารงานบุคคลตามพรตศนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามประสบการณ์ในการ ทำงานใน กศน. ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ และด้านการออกจากราชการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง และด้านวินัยและการรักษาวินัย ไม่แตกต่างกัน

2.4 การบริหารงานบุคคลตามพรตศนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามขนาดของศูนย์ กศน. อำเภอ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติ ราชการ และด้านการออกจากราชการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการวางแผน อัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง และด้านวินัยและการรักษาวินัย ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลตามพรตศนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้ง ไว้ ดังนี้

1. การบริหารงานบุคคลตามพรตศนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.1 การบริหารงานบุคคลตามพรตศนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการวางแผนอัตรากำลังและ กำหนดตำแหน่ง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษามีการวิเคราะห์ภารกิจและประเมินสภาพความ ต้องการกำลังคนกับภารกิจของสถานศึกษา วิเคราะห์ภารกิจและประเมินสภาพความต้องการกำลังคนกับภารกิจ ของสถานศึกษา และประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ/ขอเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขตำแหน่ง/ข้อกำหนดตำแหน่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของธนูป สืบวงษา (2552, หน้า 81-89) ได้วิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร งาน บุคคลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผล การศึกษาพบว่า การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ โดยภาพรวม อยู่ใน ระดับมาก

1.2 การบริหารงานบุคคลตามพรตศนะของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ใน

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษามีโอกาสเลือกคนเข้ามาทำงานให้สอดคล้องกับการกิจและวัฒนธรรมองค์กร เพื่อให้ได้คนที่มีความรู้ ความสามารถ เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ ทำให้องค์การมีประสิทธิภาพและพร้อมในการพัฒนาบุคคลต่อไปในอนาคต สอดคล้องกับผลการวิจัยของอนันตชัย รุ่งโรจน์ (2554, หน้า 82-87) ได้วิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาโดยภาพรวมในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก

1.3 การบริหารงานบุคคลตามทฤษฎีของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติราชการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษามีการจัดประสบการณ์ให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถ ทักษะ ทศนคติ ขวัญและกำลังใจ ทำให้บุคลากรแสวงหาทางเลือก ปฏิบัติที่เหมาะสม โดยมีเป้าหมายเพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทนา ครบ แคล้ว (2552, หน้า 164-166) ได้วิจัย เรื่อง การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูของสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดเพชรบุรี โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายชื่ออยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.4 การบริหารงานบุคคลตามทฤษฎีของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านวินัยและการรักษาวินัย ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ทั้งต่อบุคคล ต่อหน่วยงาน ต่อสังคม และ ประเทศชาติ เพราะหากข้าราชการครูเป็นผู้มีระเบียบวินัยดีแล้วจะส่งผลต่อนักเรียนที่เป็นผลผลิตของครู ทำให้เป็นผู้ มีระเบียบวินัยที่ดี ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าของสังคม และประเทศชาติ เป็นสังคมแห่งความสุขที่ยั่งยืนอย่าง แท้จริง สอดคล้องกับผลการวิจัยของอนันตชัย รุ่งโรจน์ (2554, หน้า 82-87) ได้วิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 การบริหารงานบุคคลตามทฤษฎีของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการออกจากราชการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษามีข้อบังคับหรือกำหนดไว้ในระเบียบของหน่วยงานที่ว่าด้วยการบริหารงาน บุคคลโดยตรง ประกอบด้วยลักษณะ ดังนี้ ตาย ลาออก ถูกเลิกจ้างหรือสั่งให้ออก การสิ้นสุดสัญญา ถูกสั่งลงโทษให้ ปลดออก การยุบเลิกตำแหน่ง การยุบหน่วยงาน การเป็นบุคคลที่ขาดคุณสมบัติ เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นคนไร้ ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ ครบเกณฑ์เกษียณอายุ และให้ออกจากงานเพราะเหตุเจ็บป่วย เป็นต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของอรรถน คำยอด (2555, หน้า 102-109) ได้วิจัยเรื่อง สมรรถนะครูที่ส่งผลต่อการ ปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลวิจัยพบว่า สมรรถนะครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก

2. เปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามทฤษฎีของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัด สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.1 การบริหารงานบุคคลตามทฤษฎีของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ ในภาพรวม ไม่ แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัย แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพัต นาเจริญลาภ (2559, บทคัดย่อ) ได้ ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในกลุ่มท่าจีนถิ่น

แม่กลอง ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เมื่อจำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

2.2 การบริหารงานบุคคลตามธรรมชาติของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพัต นำเจริญลาภ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในกลุ่มท่าจีนถิ่นแม่กลอง ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เมื่อจำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน

2.3 การบริหารงานบุคคลตามธรรมชาติของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงานใน กศน. ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพัต นำเจริญลาภ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอในกลุ่มท่าจีนถิ่นแม่กลอง ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 การบริหารงานบุคคลตามธรรมชาติของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามขนาดของศูนย์ กศน. อำเภอ ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัย แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของนฤป สืบวงษา (2552, หน้า 81-89) ได้วิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร งานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ผลการศึกษพบว่า ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลตามธรรมชาติของครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ เสนอข้อมูลไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับสูงขึ้นไปเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนั้น ในการการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งของบุคลากร ผู้บริหารควรเสนอข้อมูลไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับสูงขึ้นไปเพื่อประกอบการพิจารณา

1.2 ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การประชาสัมพันธ์การรับสมัครเข้ารับราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนั้น ในการการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งบุคลากรสถานศึกษาควรประชาสัมพันธ์การรับสมัครเข้ารับราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยใช้สื่อการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย

1.3 ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การขอหนังสือรับรอง ขออนุญาตไปราชการต่างประเทศ ลาอุปสมบท ขอพระราชทานเพลิงศพ ลาศึกษาต่อ และการ

จัดสวัสดิการต่างๆ ดังนั้น สถานศึกษาควรให้สิทธิในการขอหนังสือรับรอง ขออนุญาตไปราชการต่างประเทศ ลาอุปสมบท ขอพระราชทานเพลิงศพ ลาศึกษาต่อ และการจัดสวัสดิการต่างๆ ของบุคลากรอย่างเต็มที่

1.4 ด้านวินัยและการรักษาวินัย ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ประภาศคุณความดี ยกย่องชมเชยบุคลากรที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามระเบียบวินัยและรักษาวินัยได้อย่างเคร่งครัด ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการประกาศคุณความดี ยกย่องชมเชยบุคลากรที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามระเบียบวินัยและรักษาวินัยได้อย่างเคร่งครัด

1.5 ด้านการออกจากราชการ ในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีการติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลของการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานบุคคลศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). แนวทางการบริหารโรงเรียนการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ศุภสมาคมประชาชาติ.
- _____. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จันทนา ครอบแก้ว. (2552). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2542). โรงเรียนชุมชนในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. เอกสารประกอบการสอนวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนประถมศึกษา. หน้า 851-858. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- นฤป สืบวงษา. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร งานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- สำนักงานการศึกษาออกและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (2559). ข้อมูลทั่วไป. พระนครศรีอยุธยา : ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทย : ตามแนวการเรียนรู้ภาษาอย่างธรรมชาติของครุฑ. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). แนวทางการบริหารและจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สำนักงานรัฐมนตรี. (2558). สำนักงานรัฐมนตรี 284/2558 การแถลงนโยบายด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 27 สิงหาคม 2558, สืบค้น จาก <http://www.moe.go.th/websm/2015/aug/284.html>
- สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559). กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน (2557). รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอบางปะอิน. กรุงเทพฯ : คณะผู้ประเมินภายนอกการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
- สีปพนนท์ เกตุทัต. (2542). จดหมายแถลงข่าวการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์. (6)
- สุพัต น้าเจริญลาภ. (2559). การบริหารงานบุคคลของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอในกลุ่มท่าฉัตรไชยแม่กลอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์. (2546). การวิจัยทางการศึกษา. ลพบุรี : สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- อนันตชัย รุ่งโรจน์. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อรรถพร คำยอด. (2555). สมรรถนะครูที่ส่งผลต่อ การปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Cronbach, L.J. (1971). Essentials of psychological testing. New York: Harper & Row.

การใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

Using of the teaching Total Physical Response method for developing listening and speaking skills of Prathomsuksa 4 Students

ทิพย์วาลี สุขปาน¹, เนติ เฉลยวาทะ², ประทุม ศรีรักษา²
Tipwalee Sukpan¹, Neti Chaloeuywares², Prathum Sriraksa²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านทักษะการฟังและทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทางก่อนและหลังเรียน และ 2) เพื่อวิเคราะห์ความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนวัดประดู่ อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 19 คน โดยการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการฟังและทักษะการพูดภาษาอังกฤษ จำนวน 40 ข้อ และ 3) แบบประเมินความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษ จำนวน 15 ข้อ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการฟังและทักษะการพูด ที่เรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. ผลการศึกษาค้นคว้าความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.79 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทางมีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง, ความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษ

¹ นักศึกษาด้านสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Abstract

This research aimed to: 1) compare the English achievement in listening and speaking of Prathomsuksa 4 students taught by the using TPR Method approach before and after the instruction and 2) to analyze student's confidence in English speaking taught by TPR Method of Prathomsuksa 4 students. The sample were 19 students who were studying in the first term of Prathomsuksa 4 students at Wat Pra Dub school by using sample random sampling. The tools for this study were 1) The lesson plans for organizing on the TPR Method 2) listening and speaking English performance test, 3) the measurement form of the student's confidence in English speaking.

The findings were as follows: 1. Students' English's listening and speaking skills after being taught by the using Teaching Total Physical Response Method was significantly higher than before at the level .05 2. The results of the student's confidence in speaking English after Method found that overview at high level.

Keywords: Teaching total physical response method, Student's confidence in English speaking

บทนำ

ปัจจุบันการศึกษาได้ก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว อันสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ของทุกภูมิภาคทั่วโลกเข้าด้วยกัน กระแสการปรับเปลี่ยนที่เกิดขึ้น ส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตอย่างทั่วถึง (วิทยากร เชียงกุล, 2552 หน้า 3) การจัดกระบวนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้เปลี่ยนแปลงบทบาทของครูจากผู้บรรยายมาเป็นผู้อำนวยความสะดวก และเสนอแนะเครื่องมือการเข้าถึงองค์ความรู้ผ่านวิธีการต่างๆ โดยคณะครูร่วมมือกันออกแบบกิจกรรมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ (pedagogy) ให้นักเรียนใช้เป็นเครื่องมือไปสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (วิจารณ์ พานิช, 2555 หน้า 16-21) กล่าวว่าการเรียนรู้สาระวิชา (content หรือ subject matter) ควรเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ช่วยแนะนำและออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินพัฒนาการของตนเองตามสาระวิชาหลัก (core subject) ซึ่งประกอบด้วยภาษาแม่ และภาษาสำคัญของโลก ภาษาอังกฤษถือได้ว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในศตวรรษที่ 21 เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิสัยทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม และมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น ดีขึ้น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงการเรียนภาษาต่างประเทศมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการเรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อการสื่อสารได้ ซึ่งได้กำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 หน้า 210) ซึ่งทักษะที่สำคัญยิ่งที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษให้ประสบความสำเร็จ คือ ทักษะการฟัง พูด ภาษาอังกฤษ ดังนั้นในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ จึงควรเริ่มจากทักษะการฟัง พูด ซึ่งนอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้องแล้วยังเป็นพื้นฐานที่นำไปสู่ทักษะการอ่านและการเขียนอีกด้วย (สิริลักษณ์ เพ็ญกาญจน์, 2531 หน้า 3) การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนในโรงเรียน นับเป็นการเตรียมความพร้อมทางด้าน การใช้ภาษาอังกฤษที่สำคัญประการหนึ่งให้กับประชากรของประเทศ แต่ในสภาพความเป็นจริงกลับพบว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร โดยเฉพาะในด้านความสามารถในการพูด เนื่องจากนักเรียนขาดการฝึกปฏิบัติที่เพียงพอ โดยเฉพาะ การฝึกปฏิบัติจริง นักเรียน มีความวิตกกังวลสูง กลัวผิดพลาด และมีแรงจูงใจค่อนข้างต่ำ ด้านปัญหาที่เกิดจากครู คือ ครู เอาจริงเอาจังกับนักเรียนมากเกินไป จึงทำให้เกิดบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ตึงเครียด และไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ทางภาษา อีกทั้ง ครูยังใช้การบรรยายเป็นภาษาไทย ซึ่งขาดทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ขาดเทคนิคการสอนที่เหมาะสม และเน้นการอ่านมากกว่าการพูด โดยธรรมชาติแล้วเด็กในช่วงอายุ 6-8 ปี จะมีสมาธิในการเรียนสั้นมาก ความสนใจในการเรียนประมาณ 3-5 นาที หลังจากนั้น ผู้เรียนจะหันไปสนใจเรื่องอื่นๆ ต่อไป การเรียนรู้ภาษาได้ด้นั้นจะเกิดในช่วงวัยเด็ก (ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2545) ดังนั้นเด็กในระดับชั้นประถมศึกษาจึงเป็นช่วงวัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่ควรเอาใจใส่และปลูกฝังการเรียนรู้ ด้านภาษา ส่วนกิจกรรมที่ใช้สอนก็ควรทำให้เด็กเกิดความสุขไปกับการเรียนรู้

ผู้วิจัยจึงศึกษาค้นคว้าหาวิธีการแก้ไขปัญหานี้ โดยนำเอาลักษณะธรรมชาติของผู้เรียนในช่วงอายุดังกล่าวมาเป็นเกณฑ์ ในการเลือกหาวิธีการสอนที่สอดคล้องและเหมาะสม ทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานในการเรียน เรียนรู้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติมากที่สุด และยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายและยังสามารถแสดงออกได้เต็มที่ ซึ่งวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง Total Physical Response เป็นวิธีการสอนที่มีลักษณะสอดคล้องกับการฝึกทักษะการฟัง พูด โดยวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ใช้กิจกรรมในการ

เคลื่อนไหวเป็นหลักแล้วให้ผู้เรียนปฏิบัติตามโดยการแสดงกิริยาท่าทางตามคำสั่ง วิธีการสอน Total Physical Response ได้รับการพัฒนาขึ้นโดย เจมส์ เจ. อัชเชอร์ (Jame J. Asher) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยา และนักการศึกษาชาวสหรัฐอเมริกาแห่งมหาวิทยาลัยซาน โฮเซ่ (San Jose University) มลรัฐแคลิฟอร์เนีย โดยมีหลักที่สำคัญ คือ เน้นบทบาทความเข้าใจ ซึ่งได้จากการศึกษา ค้นคว้า และการสังเกต การรับรู้ภาษาแม่ของเด็กและนำแนวทางการเรียนภาษาแม่ของเด็กมาทดลองใช้กับภาษาที่สอง ซึ่งปรากฏว่า ผลการเรียนรู้ภาษาที่สองคล้ายคลึงกับการเรียนภาษาแม่ของเด็ก โดยเด็กจะสามารถพูดคำใดคำหนึ่งออกมาได้นั้น ต้องผ่านประสบการณ์การฟังมาก่อน ความเข้าใจในการฟังของเด็กจะดีกว่าการพูด และทักษะการฟังยังเป็นปัจจัยสำคัญในการนำไปสู่การพูดอีกด้วย อัชเชอร์ (Asher, 1979, pp.3-4)

จากการศึกษา ค้นคว้า ปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจนำแนววิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดประดับ ผลของการศึกษาจะได้นำไปประยุกต์ใช้ในการจัดรูปแบบวิธีการสอนที่เหมาะสม อันจะนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการฟังและทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทางก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อวิเคราะห์ความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ที่เรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทางของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 1 อำเภอดำรงราษฎร์ จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 16 โรงเรียน จำนวน 256 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนวัดประดับ อำเภอดำรงราษฎร์ จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 19 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบง่าย (sample random sampling)
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ แผนการเรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 - 3.2 ตัวแปรตาม
 - 3.2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการฟังและทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
 - 3.2.2 แบบประเมินความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษ
4. เนื้อหาของหลักสูตรใช้เนื้อหา ตัวชี้วัด ตามมาตรฐานการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามคุณภาพผู้เรียนปฏิบัติตามคำสั่งคำขอร้องที่ฟังอ่านออกเสียงตัวอักษรคำกลุ่มคำประโยคง่าย ๆ และบทพูดเข้าจังหวะง่าย ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่านบอกความหมายของคำและกลุ่มคำที่ฟังตรงตามความหมายตอบคำถามจากการฟังหรืออ่านประโยคบทสนทนาหรือนิทานง่าย ๆ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลการเรียนรู้ หมายถึง ผลที่ได้จากการเรียนรู้และพฤติกรรมความมั่นใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

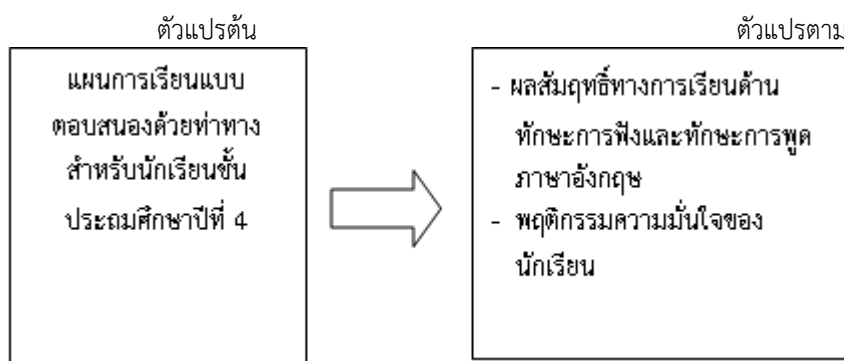
การเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง การสอนภาษาอังกฤษที่เน้นทักษะการฟังอย่างเข้าใจและถูกต้อง โดยที่นักเรียนเป็นผู้เรียนแบบการกระทำหรือปฏิบัติตามคำสั่งของผู้สอน เพื่อความถูกต้อง โดยมีขั้นตอนการสอนตามแนวของ อัชเชอร์ คือ ขั้นที่ 1 ขั้นนำและทบทวนบทเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติ ขั้นที่ 3 ขั้นทดสอบการปฏิบัติ และให้ข้อมูลย้อนกลับ ขั้นที่ 4 ขั้นทำแบบฝึกหัด และประเมินผลการเรียนรู้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการฟังและทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

พฤติกรรมความมั่นใจ หมายถึง กล้าแสดงออก กล้าพูด และมีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ของอนงค์ เชื้อนนท์ (2555) และการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง Total Physical Response Technique อัชเชอร์ (Asher, 1979) ประกอบกับการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มาตรฐานที่ ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล มาตรฐานที่ ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ ในตัวชี้วัดที่ ต 1.1 ป.4/1 ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำง่ายๆ ที่ฟัง หรืออ่าน และตัวชี้วัดที่ ต 1.1 ป.4/2 อ่านออกเสียงคำ สะกดคำ อ่านกลุ่มคำ ประโยคข้อความง่ายๆ และบทพูดเข้าใจถูกต้องตามหลักการอ่าน ได้นำมาจัดแผนการเรียนรู้ตามแบบตอบสนองด้วยท่าทาง จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีของนักการศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาทำเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาผลการใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้ ปรากฏดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการฟังและทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. พฤติกรรมความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนด้วยวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง นักเรียนมีพฤติกรรมความมั่นใจ อยู่ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 1 อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 16 โรงเรียน จำนวน 256 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนวัดประดู่ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 19 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบง่าย (sample random sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- 3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการฟังและทักษะการพูด ที่เรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- 3.3 แบบประเมินความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้รูปแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการทดลอง (one-group pretest-posttest design) โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- 4.1 แจ้งให้ทราบถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ จุดประสงค์ เป้าหมายและวิธีการประเมินการเรียนรู้
- 4.2 ทำการทดสอบก่อนเรียน (pre-test) โดยใช้แบบทดสอบทางการเรียนด้านทักษะการฟังและทักษะการพูด ที่เรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากนั้นตรวจให้คะแนนโดยผู้วิจัยเป็นกรรมการตรวจให้คะแนนและใช้เกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ แล้วบันทึกคะแนนเก็บไว้เปรียบเทียบกับคะแนนหลังเรียน

4.3 ดำเนินการทดลองสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง ใช้เวลาสอนสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

4.4 ทำการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบทางการเรียนด้านทักษะการฟังและทักษะการพูด ที่เรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชุดเดียวกับที่ใช้ก่อนการทดลองตรวจให้คะแนนแล้วนำมาเปรียบเทียบกับคะแนนสอบก่อนเรียนเพื่อทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานและสรุปผลการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จทางคอมพิวเตอร์ (SPSS) คำนวณหาค่าสถิติ โดยวิเคราะห์ตามสมมติฐานและใช้ค่าสถิติดังนี้

5.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการฟังและทักษะการพูด ที่เรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการใช้สถิติ t-test แบบ dependent samples

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้เกณฑ์การแปลความหมายมาสรุปเรียงเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีดังนี้

1. ผลการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการฟังและทักษะการพูด ที่เรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษาความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.79 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทางมีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางด้านทักษะการฟัง พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เฉลี่ยเท่ากับ 3.89 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 18.11 จากคะแนนเต็ม 20 ทั้งนี้เป็นผลจากการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง โดยมีรูปแบบ ขั้นตอนและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นไปตามลักษณะและวัยของผู้เรียน ในวัยนี้ชอบเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ ไม่ชอบนั่งอยู่เฉย ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดกิจกรรมการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้แสดงออกด้วยการกระทำ ด้วยการปฏิบัติตามคำสั่ง โดยใช้หลักแนวคิด ทฤษฎีการสอนของอัสเซอร์ที่เน้นการฟังคำสั่งและสังเกตการณ์แสดงท่าทางของครูจนเข้าใจแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540) พบว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ภาษาจากการสังเกตการณ์กระทำของผู้อื่น ซึ่งสปรอต พัลเวอร์เนส และวิลเลียมส์ (Spratt Pulverness & Williams, 2006) กล่าวว่า เด็กในวัยเรียนควรพัฒนาทักษะภาษา คือ เริ่มจากทักษะการฟัง และทักษะการพูด ก่อนทักษะการอ่านและทักษะการเขียน เนื้อหาควรเน้นที่มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนโดยให้เป็นเรื่องใกล้ตัวที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

2. การจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางด้านทักษะการพูด พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เฉลี่ยเท่ากับ 3.68 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 17.58 จากคะแนนเต็ม 20 ทั้งนี้อาจเป็นผลจากการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ได้เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดหลังจากเกิดความเข้าใจในขั้นการสอน ฟังจนเข้าใจดีแล้ว ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดกิจกรรมการสอนให้นักเรียนเกิดทักษะในการฟังคือ โดยพยายามให้นักเรียนฟังวัตถุประสงค์ของเรื่อง วิเคราะห์ความหมายของเรื่อง และสังเกต ว่าสิ่งที่ต้องการคืออะไร แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์ออกมา เมื่อเข้าใจวิธีการแล้วผู้เรียนจึงเกิดความมั่นใจในการพูดมากขึ้น เนื่องจากเขาสามารถเข้าใจในสิ่งที่สื่อสารได้ จึงกล้าพูด บางคนไม่กล้าพูดก็จะให้จับคู่กับเพื่อนเพื่อฝึกพูดก่อน เมื่อถึงเวลานักเรียนจึงไม่มีความเขินอาย สามารถพูดได้ดีขึ้น โดยครูเป็นผู้สังเกตและคอยชี้แนะจึงทำให้นักเรียนมีความสามารถในการพูดสื่อความหมายคะแนนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับเมอร์เซีย (Murcia, 1995, p.77) กล่าวว่า การฟังเป็นเรื่องท้าทายสำหรับผู้เรียน

ภาษาต่างประเทศ ถ้าผู้เรียนฟังได้ดีก็จะเป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ดีและถ้าฟังได้อย่างถูกต้องก็สามารถพูดได้อย่างถูกต้อง และ แรกขวัญ ครงงาม (2547, หน้า 92) กล่าวถึงการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางเป็นวิธีสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษ อีกทั้งวิธีนี้เน้นพัฒนาทักษะการฟังเพราะเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาทักษะการพูด ในกิจกรรมนักเรียนได้ปฏิบัติตามตัวอย่างจากครูและอาสาสมัครหลายๆ ครั้ง ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการออกเสียงและไม่อายที่จะแสดงออกในการร่วมกิจกรรม ก่อให้เกิดความสนุกสนานซึ่งเป็นแรงจูงใจในการเรียนจึงทำให้มีทักษะการพูดสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพรสวรรค์ สีป้อ (2550, หน้า 163) ว่า จุดประสงค์ของการพูดคือความสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้

3. ความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.79 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนแบบตอบสนองด้วยท่าทางมีความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นผลมาจากนักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ ความเข้าใจ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน เริ่มจากง่ายไปหายาก แล้วการสอนด้วยการตอบสนองด้วยท่าทางนั้นทำให้การเรียนรู้เป็นไปด้วยความสนุก นักเรียนไม่เบื่อ มีความสนุกสนานไปกับการเรียน ชอบเรียนรู้ในสิ่งที่ครูสอน สังเกตสิ่งที่ครูพูด ชอบปฏิบัติตามคำสั่งของครู ชอบกิจกรรมการแสดงออกหน้าชั้นเรียน การเรียนด้วยความไม่กดดัน สนุกสนาน ทำให้เกิดความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น สอดคล้องกับ (Eko & Tina, online, 2000) กล่าวว่า การใช้วิธีเสนอแบบตอบสนองด้วยท่าทางในชั้นเรียนระดับประถมศึกษาพบว่า เด็กสนุกสนาน สนใจและมีความกระตือรือร้นกับการสนทนาโดยใช้ภาษาท่าทางมากกว่าภาษาเขียน

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง และการวิจัยต่อไปดังนี้

1. ผู้สอนต้องศึกษาทฤษฎี หลักการและความสำคัญของการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางให้ชัดเจน ก่อนนำไปใช้
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ควรใช้กิจกรรมที่หลากหลายให้นักเรียนมีส่วนร่วม และได้ลงมือปฏิบัติจริงทั้งเป็นรายบุคคล เป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม
3. ครูควรจัดกิจกรรมเสริมนอกชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ทบทวนในสิ่งที่เรียนมาว่านักเรียนเข้าใจมากน้อยเพียงใด และยังเป็นการพัฒนาให้นักเรียนด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : ชุมชน
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- พรสวรรค์ สิป อ. (2550). **สุดยอดวิธีสอนภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- แรกขวัญ ครอบงาม. (2547). **การพัฒนาทักษะฟัง-พูดโดยวิธีการสอนแบบสนองด้วยท่าทาง ระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3**. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.สาขาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี สฤษดิ์วงศ์.
- วิทยากร เชียงกุล. (2552). **รายงานการสังเคราะห์ผลกาวิจัยปฏิรูปการศึกษาของประเทศฟินแลนด์
นิวซีแลนด์ เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร จีน เวียดนาม และไทย**. กรุงเทพฯ :
สายธาร. อัดสำเนา.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2545). **จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย (เล่ม 2) วัยรุ่น-วัยสูงอายุ**. พิมพ์ครั้งที่ 8
แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). **แนวคิดและเทคนิควิธีสอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริลักษณ์ เพื่องกาญจน์. (2531). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการรู้ความหมาย คำศัพท์และ
เจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยมีเกมประกอบและไม่มี
เกมประกอบ**. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อนงค์ เชื้อนนท์. **เทคนิคการสอนภาษาอังกฤษ**. วันที่ค้นข้อมูล 12 สิงหาคม 2558, เข้าถึงได้จาก
<http://chinozuke3.multiply.com>
- Asher, J. (1979). **Learning Another Language through Actions : The complete teacher
Guidebook**. San Jose California Accu Print.
- Eko, J. and Tina, A. (2000). **TPR in the Primary Classroom**. Skills. Retrieved on November 21,
2015. From www.longman-elt.com
- Spratt, M., Pulverness, A. and Williams, M. (2006). **The TKT teaching knowledge test course**.
UK: Cambridge University Press.
- Murcia, C.M. (1985). **Discourse Analysis and the Teaching of Listening**. Oxford: Oxford
University Press.

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ เพื่อพัฒนาความสามารถ
ในการอ่านออกเสียงและจำความหมายของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5

The Effect of Using the Phonics Approach for Developing Ability of
English Vocabulary Pronunciation and Retention
for Prathomsuksa 5 Students

จารุวรรณ ไม้เลี้ยง¹, เนติ เฉลยวาเรศ², ประทุม ศรีรักษา²
Charuwan Mailiang¹, Neti Chaloeaywares², Pratoom Sriraksa²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการจดจำคำศัพท์ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีโฟนิกส์ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการออกเสียง ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีโฟนิกส์ 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสี่ชัยศรีเจริญธรรม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำนวน 18 คน ได้มาด้วยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ 2) แบบวัดความสามารถในการจดจำคำศัพท์ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.847 3) แบบวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.826 4) แบบสอบถามความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.776 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า 1. ความสามารถในการจดจำคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. ความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีโฟนิกส์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การสอนแบบโฟนิกส์

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Abstract

The purpose of this research were to: 1) compare the students' vocabulary retention before and after using the phonics approach; 2) compare the students' English pronunciation before and after using the phonics approach; 3) study the students' satisfaction towards the phonics approach. The sample, selected by purposive sampling, consisted of 18 Prathomsuksa 5 students from Watsrisubrichalerntum School, Phatthana Nikhom District, Lop Buri Province, during the academic year 2016 .

The research instruments included: 1) lesson plans using the phonics approach, 2) a form to measure vocabulary retention with a reliability value of 0.847, 3) an English pronunciation test with a reliability value of 0.826, and 4) a questionnaire on satisfaction towards the phonics approach with a reliability value of 0.776. Data were analyzed in terms of mean, standard deviation and t-test. Findings indicated that: 1. The students' vocabulary retention after using the phonics approach was significantly higher than that before using it ($p<.05$). 2. The students' English pronunciation after using the phonics approach was significantly higher than that before using it ($p<.05$) 3. The students' satisfaction towards the phonics approach was at a high level.

Keywords: Phonics Approach

บทนำ

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษได้รับการกำหนดให้เรียนในทุกช่วงชั้น ซึ่งสถานศึกษาสามารถจัดเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่ทุกคนต้องเรียนและจัดเป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและตามความสนใจอีกด้วย อีกทั้งในสังคมโลกปัจจุบันการเรียนภาษาเพื่อให้อ่านเข้าใจภาษาในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานอาชีพ และยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ดังนั้นการจัดการกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของภาษา การจัดการเรียนการสอนภาษาจึงควรจัดกิจกรรมให้หลากหลายทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learner Independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Life long learning) โดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนสาระการเรียนรู้อื่นๆ ในการศึกษาต่อ รวมทั้งในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 1)

นอกจากนี้แล้ว การเรียนภาษาอังกฤษนั้นปัญหาที่พบบ่อยเสมอก็คือการสะกดคำไม่ถูกต้อง ซึ่งไม่เพียงแต่จะพบในบรรดาผู้ที่เรียนภาษาต่างประเทศเป็นภาษาที่สองเท่านั้น แม้ผู้เรียนภาษาของตนเอง เช่น นักเรียนไทยที่เรียนภาษาไทยหรือนักเรียนอเมริกันที่เรียนภาษาอเมริกันก็ยังคงสะกดคำในภาษาของตนไม่ค่อยถูกต้องเช่นกัน (สุนทร สุนันท์ชัย, 2511, หน้า 18)

สำหรับคนไทยนั้น มีปัญหามากมายในการออกเสียงภาษาเนื่องจากความแตกต่างระหว่างระบบเสียงภาษาอังกฤษกับระบบเสียงภาษาไทยทั้งนี้ เนื่องจากประการแรกเสียงภาษาอังกฤษบางเสียงไม่มีในภาษาไทย เช่น เสียง /v/ ซึ่งเป็นเสียงพยัญชนะของคำที่สะกดด้วย “v” เสียง /z/ ซึ่งเป็นเสียงพยัญชนะของคำที่สะกดด้วย “z” เสียง /s/ ซึ่งเป็นเสียงพยัญชนะของคำที่สะกดด้วย “s” เสียง /f/ ซึ่งเป็นเสียงพยัญชนะของคำที่สะกดด้วย “sh” และเสียง /tʃ/ ซึ่งส่วนใหญ่สะกดด้วย “ch” ประการที่สองคือเสียงบางเสียงในภาษาอังกฤษคล้ายกับเสียงในภาษาไทย แต่มีประเด็นที่แตกต่างกันหลายอย่าง เช่น เสียง /r/ ในภาษาอังกฤษที่เทียบได้กับเสียง /ร/ ในภาษาไทย แต่เวลาออกเสียง /ร/ นั้น ปลายลิ้นจะม้วนค่อนไปทางหลังและกระดกขึ้น และ ประการสุดท้ายเสียงควบกล้ำในภาษาอังกฤษหลายเสียงที่ไม่มีในภาษาไทย เช่น /sp/, /tr/, /-ts/, /-lz/ เป็นต้น (พิณทิพย์ ทวยเจริญ, 2547, หน้า 8)

การออกเสียงภาษาอังกฤษเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งของนักเรียนไทย ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างของระบบเสียงระหว่างภาษาไทย ภาษาแม่กับระบบเสียงภาษาอังกฤษ ซึ่งในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้น การรู้แต่คำศัพท์และโครงสร้างเพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ นักเรียนบางคนไม่สามารถเรียนรู้ออกเสียงได้เนื่องจากขาดความเข้าใจในเรื่องการเชื่อมโยงตัวอักษรและเสียงที่ไม่คุ้นเคยหรืออ่านออกเสียงผิดและยังไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่ออกเสียงนั้นอีกด้วย ดังนั้นนอกจากการสอนให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงได้ถูกต้องแล้ว การเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่ออกเสียงก็เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นด้วยเช่นกัน (บำรุง ไตรรัตน์, 2547, หน้า 53)

ลักษณะเฉพาะในการออกเสียงของภาษาแต่ละภาษาเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด การเรียนรู้การออกเสียงอย่างแท้จริงของภาษาออกเสียงเป็นสิ่งสำคัญ ต้องเรียนรู้หรือจับลักษณะของภาษานั้น ๆ เพื่อจะได้สามารถออกเสียงได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา ฉะนั้นการที่จะให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงได้ถูกต้องใกล้เคียงกับเจ้าของภาษาและป้องกันมิให้ผู้เรียนออกเสียงผิด จึงควรสร้างพื้นฐานและปลูกฝังลักษณะนิสัยในการออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจนตั้งแต่เด็กในระดับเริ่มหรือประถมศึกษา ซึ่งเป็นระยะวิกฤตของการเรียนรู้ภาษา (Critical Period of Language Acquisition) เสนอโดย Lenneberg (1976) โดยเชื่อว่าเด็กจะมีความสามารถในการเรียนรู้ภาษาได้จนถึงวัยรุ่นเด็กอายุเกิน 12 ปี จะมีสมรรถนะและศักยภาพในการเรียนภาษาลดลงอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อเปรียบเทียบกับวัยที่

สูงกว่า ดังนั้นการสอนภาษากับเด็กนั้นหากเริ่มได้ก่อนวัยรุ่นจะได้ผลดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการออกเสียง เด็กควรได้รับการสอนอย่างถูกต้องมาตั้งแต่ต้น ถ้ามิเช่นนั้น เด็กจะลอกเลียนการออกเสียงที่ผิด ๆ ทำให้เป็นปัญหาที่แก้ยากในภายหลัง

สำหรับเด็กไทยซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองนั้น นอกจากผู้เรียนจะไม่สามารถออกเสียงได้แล้ว ยังไม่รู้ความหมายของคำ ๆ นั้น อีกด้วย เด็กบางคนไม่สามารถเรียนรู้การอ่านออกเสียงได้ เนื่องจากขาดความเข้าใจในเรื่องการเชื่อมโดยตัวอักษรและเสียง ทำให้ไม่สามารถเข้าใจเสียงที่ไม่คุ้นเคยหรืออ่านออกเสียงผิดและยังไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์นั้นอีกด้วย ดังนั้นนอกจากการสอนให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงได้ถูกต้องแล้วการเข้าใจในความหมายของคำศัพท์ที่ออกเสียงก็เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นด้วยเช่นกัน เนื่องจากคำศัพท์เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของภาษาทุกภาษา เพราะภาษาเป็นสิ่งที่มนุษย์ใช้สื่อความหมายถึงความรู้สึกนึกคิดและความต้องการ การมีความรู้และสามารถในการใช้คำศัพท์ของบุคคลหนึ่ง ๆ ถือเป็นปัจจัยหลักที่จะบ่งบอกว่าบุคคลผู้นั้นสามารถสื่อสาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด คำศัพท์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนต้องเรียนรู้และเพิ่มพูนอยู่เสมอ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ (Burns & Lowe, 1966, p. 48) สอดคล้องกับ Laufer, B. & Shmueli, K (1997, p.89) ที่ได้กล่าวว่า ในการสื่อสารนั้น คำศัพท์นับว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งและเป็นปัจจัยพื้นฐานทำให้มนุษย์สื่อสารกับได้อย่างเข้าใจ แต่เมื่อการสื่อสารมีความซับซ้อนมากขึ้น การรู้คำศัพท์เป็นจำนวนหลายพันคำจึงเป็นสิ่งจำเป็น แต่การเรียนรู้คำศัพท์ในภาษาต่างประเทศเป็นเรื่องยาก ความรู้เรื่องคำศัพท์ของผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศแตกต่างจากผู้เรียนที่เป็นเจ้าของภาษา การพัฒนาความรู้และความจำด้านคำศัพท์เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะความรู้เรื่องคำศัพท์มีประโยชน์ต่อทักษะการใช้ภาษาในทุก ๆ ด้าน และคำศัพท์ก็มีความสำคัญ ในลักษณะเดียวกันในการเรียนภาษาต่างประเทศ ซึ่งถ้าผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ในภาษาใหม่ไม่เพียงพอ ผู้เรียนก็จะประสบปัญหาในการสื่อความหมายและความต้องการของตนในการใช้ภาษาต่างประเทศ และไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่ได้ฟัง ได้อ่านที่นำเสนอเป็นภาษาต่างประเทศ ทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จในการสื่อสาร คำศัพท์จึงเป็นสิ่งที่มิอาจละเลยได้ในกระบวนการเรียนการสอน (Huang, 1993, p.7-9)

การสอนภาษาอังกฤษแบบโฟนิกส์นั้นมีอยู่ 2 แบบ คือ การสอนโฟนิกส์แบบวิเคราะห์เสียง (Analytic Phonics หรือ Implicit Phonics) โดยการจำแนกหรือแยกแยะ การสอนแบบวิเคราะห์เสียงนั้น ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษรจากคำทั้งคำก่อน เช่น การสอนอักษรคูที่ออกเสียงเดียวกัน อย่างเช่น ในคำว่า “shell” และ “dash” มีเสียงที่คล้ายกันคือ / sh / (Bloomfield and Barhnart อ้างใน Vacca, J.A & other, 1995, p.50) ส่วน Dr.Kerry Hempenstall (2002) แห่ง Department of Pshchology and Disability Studies, Royal Melbourne Institute of Technology กล่าวสอดคล้องกันว่า การสอนโฟนิกส์แบบวิเคราะห์เสียง นั้น เป็นการเสนอคำทั้งคำจะไม่มีการแยกเสียงที่ประกอบเป็นคำนั้นออกจากกัน ซึ่ง Morison (1986) ได้เสนอว่า การสอนเสียงนั้นต้องเริ่มจากการเตรียมความพร้อมสำหรับหน่วยเสียง กล่าวคือต้องให้นักเรียนเห็นคำศัพท์ทั้งคำ นักเรียนจึงจะสังเกตเห็นส่วนย่อยของคำได้ เมื่อนักเรียนเห็นคำศัพท์แล้วจึงจะเรียนรู้เสียงของตัวอักษรในคำ ปัญหาของวิธีการสอนรูปแบบนี้ คือ การสันนิษฐาน ที่ไม่ถูกต้องว่าเสียงในคำนั้นเป็นเสียงอะไร จึงไม่สามารถอ่านคำ ๆ นั้นได้ ซึ่งเป็นจากผู้เรียนขาดทักษะเกี่ยวกับความตระหนักในหน่วยของเสียงแต่ละเสียงที่มาประกอบเป็นคำ

ส่วนรูปแบบที่สองคือ การสอนโฟนิกส์แบบสร้างคำ (Sythetic Phonics หรือ Explicit Phonics) นั้น ผู้เรียนจะได้เรียนรู้การออกเสียงจากการสร้างคำของตัวอักษรแต่ละตัวที่นำมาประสมกัน ผู้สอนแสดงให้เห็นให้ผู้เรียนในระดับต้นทราบว่า อักษรหนึ่ง แทนด้วยเสียงใดบ้าง เช่น “b” อ่านว่า /b/, “a” อ่านว่า /ae/ และ “t” อ่านว่า /t/ เมื่อนำมาผสมกันจะได้คำว่า “bat” (Vacca, J.A & others, 1995, p.50)

จะเห็นได้ว่า วิธีการสอนโฟนิกส์แบบสร้างคำ เป็นการสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้หน่วยเสียงแต่ละเสียง ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและตัวอักษรแล้วจึงสอนกระบวนการผสมคำและอ่านออกเสียง สามารถแก้ปัญหาของการสอนโฟนิกส์แบบวิเคราะห์เสียงซึ่งเป็นวิธีที่ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะเกี่ยวกับความตระหนักในหน่วยเสียง

จากการทำวิจัยของคณะกรรมการวิจัยการอ่านระดับชาติ (National Reading Research Panel) ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ศึกษาวิจัยถึงสาเหตุของความล้มเหลวของระบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยได้วิเคราะห์ห้วงวัยวิธีการสอนในอดีตย้อนกลับไปในประมาณ 30 ปี เพื่อหาวิธีใหม่ที่สอนอ่านได้ผลและไม่เบี่ยงเบนประมาณร้อยละ 80 ของนักเรียนที่สำเร็จในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 วิจัยนี้ได้ผลที่สุดที่จะให้ผู้เรียนอ่านภาษาอังกฤษอย่างชัดถ้อยชัดคำด้วยความมั่นใจ ต้องเริ่มจากการสอนให้ผู้เรียนรู้จักแยกแยะหน่วยเสียงภาษาอังกฤษก่อนที่จะอ่านเป็นคำ และเมื่อเอาหน่วยเสียงมาเชื่อมกับตัวอักษร ผู้เรียนสามารถที่จะอ่านภาษาอังกฤษได้อย่างง่ายดายและชัดถ้อยชัดคำ (อินทิรา ศรีประสิทธิ์, 2552)

ดังนั้นในการใช้วิธีการสอนแบบโฟนิกส์สำหรับผู้เรียนที่มีเจ้าของภาษาหรือเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองจำเป็นต้องคำนึงถึงวิธีการที่จะให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงได้อย่างถูกต้องตลอดจนรู้ความหมายของคำๆ นั้น ซึ่งการใช้รูปภาพประกอบเป็นอีกเทคนิคหนึ่งของการสอนแบบโฟนิกส์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และจดจำความหมายของคำศัพท์นั้นๆ ได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีโฟนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถในการออกเสียงคำศัพท์ได้อย่างถูกต้องชัดเจนและยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำที่ผู้เรียนออกเสียงนั้น ตลอดจนความสามารถในการจดจำคำศัพท์ได้ละเอียดขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งวิธีการสอนแบบโฟนิกส์จะสามารถพัฒนาผู้เรียน ในด้านการออกเสียงและการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ทางภาษาอังกฤษ สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการจดจำคำศัพท์ด้วยการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการออกเสียงด้วยการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงให้ความหมายคำนิยามศัพท์เฉพาะสำหรับการวิจัยดังนี้

การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนออกเสียงความสัมพันธ์ของตัวอักษรและเสียงของตัวอักษรซึ่งมีหน่วยเสียงที่สัมพันธ์กัน การสะกด พยัญชนะและสระ นำมาผสมเป็นคำศัพท์ที่มีพยัญชนะต้นและตัวสะกดต่างกัน แต่มีสระเหมือนกัน ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการสอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อมเป็นขั้นตอนที่ปรับและเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียนโดยใช้กิจกรรมที่สนุกสนานและสร้างความสนใจของผู้เรียน เช่น การใช้เพลงและเกมทางภาษา เพื่อสร้างความเพลิดเพลินและส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับภาษา เช่น การเรียนรู้เกี่ยวกับตัวอักษรพยัญชนะและสระภาษาอังกฤษ การอ่านออกเสียงกับตัวอักษรพยัญชนะและสระภาษาอังกฤษ และการสังเกตความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษรภาษา
2. ขั้นนำเสนอและฝึกปฏิบัติ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.1 จำแนกเสียงสระและพยัญชนะในรูปแบบของแผนผังใยแมงมุม (spider web) ผู้สอนได้นำคำศัพท์มาจำแนกเสียงพยัญชนะต้น เสียงสระและพยัญชนะท้าย (consonant – vowel – consonant: CVC) ในรูปแผนภูมิขนาดใหญ่ที่ผู้เรียนสามารถมองเห็นตัวอักษร ได้อย่างชัดเจน

2.2 ฝึกออกเสียงตามหลักโฟนิกส์ โดยการออกเสียงนั้นจะเน้นที่การออกเสียงตัวอักษรแต่ละตัว ผู้สอนนำเสนอโดยการอธิบายการกำเนิดของเสียงพร้อมทั้งสาธิตให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง แล้วให้ผู้เรียนออกเสียงตามและให้ผู้เรียนฝึกออกเสียงด้วยตัวเองจนสามารถออกเสียงคำแต่ละคำได้อย่างถูกต้อง ในขั้นตอนนี้ผู้สอนจะคอยช่วยเหลือผู้เรียนที่ไม่สามารถออกเสียงหรือมีปัญหาในการออกเสียงอย่างใกล้ชิด

2.3 หลังจากนักเรียนสามารถผสมเสียงพยัญชนะต้น สระ และพยัญชนะท้าย (CVC) เป็นคำได้ ครูก็สอนความหมายของคำศัพท์โดยการใช้รูปภาพ เป็นขั้นตอนการสอนที่เน้นถึงความสัมพันธ์ของคำและความหมาย มีการทำแบบฝึกหัดให้นักเรียนจับคู่คำและความหมายเป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มเล็ก และรายบุคคลจนคล่องแคล่ว

ขั้นที่ 3 ขั้่นนำไปใช้ หรือชั้นแสดงออกทางภาษา เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะได้นำความรู้เกี่ยวกับทักษะที่เรียนไปใช้ในการฝึกฝนด้วยตนเอง ในรูปงานเดี่ยว/งานกลุ่ม เช่น การสร้างกลุ่มคำจากคำที่เรียนมาผสมกับบุรพบท (preposition) คือ and, on และ in และวาดรูปประกอบ เช่น a cat on a hat เป็นต้น

ความสามารถในการอ่านออกเสียง หมายถึง ความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษอย่างถูกต้องตามหลักภาษา ทั้งพยัญชนะต้นคำ และพยัญชนะท้ายคำ ซึ่งเป็นความสามารถที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ ประเมินได้ด้วยแบบวัดความสามารถในการออกเสียงซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

ความสามารถในการจดจำคำศัพท์ หมายถึง ความสามารถในการจดจำคำศัพท์ในเนื้อหาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีโฟนิกส์ เป็นความสามารถที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ ประเมินได้ด้วยแบบวัดความสามารถในการจดจำคำศัพท์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ หมายถึง ความรู้สึกโดยรวมของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ ในลักษณะที่เป็นความพึงพอใจอันเกิดจากการเรียนรู้ตามการจัดการเรียนรู้นี้และได้รับผลตอบแทนที่น่ายินดี ประเมินได้ด้วยแบบวัดความพึงพอใจ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนวัดสี่ซั้บศรีเจริญธรรม โรงเรียนบ้านคลองกลุ่ม และโรงเรียนบ้านสวนมะเดื่อ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนวัดสี่ซั้บศรีเจริญธรรม โรงเรียนบ้านคลองกลุ่ม โรงเรียนบ้านซั้บโคก และโรงเรียนบ้านสวนมะเดื่อ จำนวน 50 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนวัดสี่ซั้บศรีเจริญธรรม จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling)

2. เนื้อหา

เนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย เสียง sound ทั้งหมด 10 เสียง ตามแผนการจัดการเรียนรู้

ประกอบด้วย ศัพท์ที่มีเสียงสระ “a” / æ / , ศัพท์ที่มีเสียงสระ “ar” / :ɑ / , ศัพท์ที่มีเสียงสระ “e” / e / , ศัพท์ที่มีเสียงสระ “ea” / i: / , ศัพท์ที่มีเสียงสระ “er” / ɜ / , ศัพท์ที่มีเสียงสระ “i” / I / , ศัพท์ที่มีเสียงสระ “o” / ɒ / , ศัพท์ที่มีเสียงสระ “oo” / u / , ศัพท์ที่มีเสียงสระ “oa” / ɔu / , ศัพท์ที่มีเสียงสระ “u” / ʌ /

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- (1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์
- (2) แบบวัดความสามารถในการจดจำคำศัพท์
- (3) แบบวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษ
- (4) แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์

เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการในสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

(1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ จากเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

(2) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อศึกษาตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา เพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล

(3) เลือกเนื้อหา และกำหนดขอบเขตของเนื้อหาทางภาษาที่เหมาะสมกับวัย ความสนใจและระดับความสามารถของนักเรียน แผนการสอนทั้งหมด 10 แผน แต่ละแผนใช้เวลา 60 นาที เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน รวมทั้งสามารถระบุสระ และพยัญชนะที่ประกอบเป็นคำศัพท์นั้นได้ และสามารถจดจำคำศัพท์ที่ได้เรียนมา ด้วยการนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง ในส่วนกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การฝึกออกเสียง การฝึกสะกดคำ การเล่นเกมทางภาษา และการร้องเพลง เป็นต้น สำหรับเนื้อหาที่ใช้ในการทดลองมีดังต่อไปนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “a” / æ / ได้แก่ bat, cat, fat, hat, mat, rat

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “ar” / :ɑ / ได้แก่ cart, tart, part, mart, heart, bart

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “e” / e / ได้แก่ den, men, pen, ten, bed, fed, led, red, wed

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “ea” / i: / ได้แก่ tea, sea, pea, heat, bead, beat, seat, leaf, dream, heap

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “er” / **ə** / ได้แก่ paper, marker, verb, herb, runner, painter, singer, summer, dinner, cooler

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “i” / **i** / ได้แก่ bit, fit, kit, hit, sit, bin, fin, kin, pin, tin

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “o” / **ɒ** / ได้แก่ cop, hop, mop, top, cot, dot, hot, pot, cob, job, mob, rob

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “oo” / **u** / ได้แก่ food, zoo, hoop, moon, boot, root, good

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “oa” / **ɔ** / ได้แก่ oak, oats, boat, coal, coat, foam, goal, soak, soap, toad

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “u” / **ʌ** / ได้แก่ cut, gut, hut, bun, fun, gun, run, sun, bug, hug,

(4) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน 5 แผน เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้คำชี้แนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

(5) นำแผนการจัดการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้ว พร้อมทั้งแบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและวัดผลการศึกษา จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความถูกต้องเหมาะสม และตรวจสอบความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม และการวัดผลประเมินผล นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความสอดคล้องระหว่างเครื่องมือกับจุดประสงค์การวัด (Index of item-objective congruence: IOC)

(6) ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

(7) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ ไปใช้ทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองจริง แล้วนำคะแนนท้ายบทของแต่ละแผนมาหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยการหาประสิทธิภาพ E1/E2 ตามลำดับ ดังนี้

7.1 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโพนิกส์ ไปทดลองใช้แบบกลุ่มย่อย โดยทดลองกับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสวนมะเดื่อจำนวน 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ใช้เวลาในการทดลอง จำนวน 10 ชั่วโมง

7.2 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโพนิกส์ ที่ผ่านการทดลองใช้แบบกลุ่มย่อยไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มใหญ่ โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดชัยโชค จำนวน 22 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ใช้เวลาในการทดลอง 10 ชั่วโมง แล้วนำมาคำนวณหา E1/E2 โดยใช้เกณฑ์ 75/75

(8) นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโพนิกส์ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการ

ทดลอง คือ นักเรียนโรงเรียนวัดสี่ซัตรีเจริญธรรม จำนวน 18 คน

4.2 แบบวัดความสามารถในการจดจำคำศัพท์

เป็นแบบทดสอบที่วัดความสามารถในการออกเสียง จดจำคำศัพท์และความหมาย ภาษาอังกฤษ ได้เพิ่มมากขึ้น หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ ผู้เรียนจะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล จำนวน 40 ข้อ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

- (1) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี เอกสารเกี่ยวข้องกับการออกเสียงคำศัพท์และการจดจำคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์
- (2) ศึกษาเนื้อหาคำศัพท์ จากตัวชี้วัดแกนกลาง กลุ่มสาระการศึกษา ภาษาอังกฤษ จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
- (3) สร้างแบบวัดความสามารถในการออกเสียง การจดจำคำศัพท์และความหมาย เป็นแบบจับคู่คำศัพท์ ระหว่างรูปภาพและคำศัพท์ที่กำหนดให้ ทั้งหมด 60 ข้อ ซึ่งเป็นเนื้อหาที่อยู่ในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีโฟนิกส์ ทั้ง 10 แผน
- (4) นำแบบทดสอบเสนอผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาอังกฤษ ด้านหลักสูตร ด้านวัดและประเมินผล และด้านวิจัย จำนวน 5 คน ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยการหาค่า IOC โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .80 ขึ้นไป (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2549, หน้า 242)
- (5) นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการจดจำคำศัพท์ ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข มาปรับปรุง แล้วนำไปทดสอบกับนักเรียน โรงเรียนบ้านสวนมะเดื่อนและโรงเรียนบ้านซังโคก ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และเคยได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ วิเคราะห์หาค่าความยาก (difficulty) เลือกข้อสอบที่มีความยาก (P) .25 - .70 และหาค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .27 ขึ้นไปแล้วหาความเชื่อมั่นโดยวิธีของคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ใช้สูตร KR - 20 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.847
- (6) นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการจดจำคำศัพท์ ที่ผ่านการหาคุณภาพแล้ว ไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนโรงเรียนวัดสี่ซัตรีเจริญธรรม ตำบลห้วยขุนราม อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี จำนวน 18 คน

4.3 แบบวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษ

เป็นแบบทดสอบที่วัดการอ่านออกเสียงคำศัพท์ที่อยู่ในรูปคำ ที่ใช้วัดการจัดการเรียนการสอน แบบโฟนิกส์ ผู้เรียนจะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล การประเมินการอ่านออกเสียง สร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 40 คะแนน มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

- (1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อสอบ ภาษาอังกฤษ กำหนดกรอบในการสร้างแบบวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษและเกณฑ์การประเมิน ที่ปรับมาจาก อัจฉรา วงศ์โสธร (2538, หน้า 93) นำมาสร้างเป็นเครื่องมือให้คะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงก่อนและหลังการสอน และเทียบเคียงการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษตามพจนานุกรม Oxford Advanced Learner's Dictionary
- (2) สร้างแบบวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษ ซึ่งประกอบด้วยคำที่

เลือกจากแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 20 ข้อ ๆ ละ 1 คำ

3. นำแบบวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นเสนอต่อ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

4. นำแบบวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว พร้อมทั้งแบบประเมินคุณภาพแบบวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อ ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบในเรื่องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ และนำแบบวัดที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of item-objective congruence) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือ เท่ากับ 0.5 เป็นต้นไป มาจัดทำแบบทดสอบ โดยมีเกณฑ์การพิจารณา

5. นำแบบวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษ จำนวน 20 ข้อ ไปทดลอง ใช้ (try-out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสวนมะเดื่อ จำนวน 10 คน แล้วนำข้อสอบมาปรับปรุง แก้ไข ให้ถูกต้องเรียบร้อย

6. การตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ได้พิจารณาจากความสอดคล้อง ของการให้คะแนนของคณะกรรมการ จำนวน 2 คน คือ ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัย 1 คน โดยกรรมการทั้งสองคน เป็น ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ที่มีความรู้ความสามารถการสอนภาษาอังกฤษ มีความเข้าใจในการวัดประเมินผล รวมถึงเกณฑ์การให้คะแนนเป็นอย่างดี ได้ ทดลองให้คะแนนนักเรียน จำนวน 10 คน โดยให้นักเรียนอ่านออกเสียง จากแบบวัด แล้วนำคะแนนของกรรมการทั้ง 2 คน มาหาค่าความสอดคล้องของการให้คะแนนด้วยการหาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) (พิชิต ฤทธิ์เจริญ , 2547, หน้า 281) พบว่าความสัมพันธ์ของการให้คะแนนของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยมีความสัมพันธ์กันโดยมีความ สอดคล้องในการให้คะแนน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.917 ซึ่งถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก

7. นำแบบวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษ ไปใช้กับนักเรียน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสี่ขั้วศรีเจริญธรรม ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองทั้งก่อนและหลังการสอน

4.4 แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้วีดิทัศน์

(1) ศึกษาหลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดและ ประเมินผล

(2) กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม เป็นแบบวัดความพึงพอใจตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert' s Scale) กำหนดการให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์เบี่ยงเบนมาตรฐานให้คะแนนความรู้สึกเท่าๆ กัน เป็น 5 ช่วงแบบต่อเนื่องเรียกว่า Arbitrary Weighting Method (ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2549, หน้า 55) กำหนดเกณฑ์การให้ คะแนนรายข้อ ดังนี้

ผู้เรียนมีความพึงพอใจเรื่องนั้นๆ อยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากับ 5 คะแนน

ผู้เรียนมีความพึงพอใจเรื่องนั้นๆ อยู่ในระดับมาก เท่ากับ 4 คะแนน

ผู้เรียนมีความพึงพอใจเรื่องนั้นๆ อยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3 คะแนน

ผู้เรียนมีความพึงพอใจเรื่องนั้นๆ อยู่ในระดับน้อย เท่ากับ 2 คะแนน

ผู้เรียนมีความพึงพอใจเรื่องนั้นๆ อยู่ในระดับน้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน

นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

มากำหนดระดับคุณภาพ เป็น 5 ระดับ ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ของเบสท์ (Best, 1981, p. 182)

(3) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) ได้ค่าตั้งแต่ .80 ขึ้นไป

(4) นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนโรงเรียนบ้านสวนมะเดื่อ และโรงเรียนบ้านซับโคก เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น 0.776

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล มีวิธีดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

(1) วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ E1/E2

(2) วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการจดจำคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้สถิติ t-test

(3) วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้สถิติ t-test

(5) วิเคราะห์ผลการวัดความพึงพอใจของนักเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

2. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

2. การตรวจสอบประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ใช้สถิติในการตรวจหาคุณภาพการเรียนการสอนตามเกณฑ์ E_1/E_2 ที่ตั้งไว้

3. ค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรหาค่าความยากง่าย (p)

4. หาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ

5. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับโดยใช้วิธีของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) จากสูตร KR-20

5.2.3 สถิติที่ใช้ทดลองสมมุติฐาน

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลัง สูตรที่ใช้ ดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จัญญ, 2549, หน้า 307)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}} \quad df = n-1$$

เมื่อ	t	แทน	การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนน ก่อนเรียนและหลังเรียน
	D	แทน	ผลต่างของคะแนน
	n	แทน	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผลการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วีดิโอโฟนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.73 / 80.32 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 75/75
2. ความสามารถในการจดจำคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการสอนสูงกว่าก่อนการ สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการสอนสูงกว่า การสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวีดิโอโฟนิกส์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.28 S.D. = 0.15)

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วีดิโอโฟนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ค่าประสิทธิภาพ ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วีดิโอโฟนิกส์ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เท่ากับ 81.45/89.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 75/75 สื่ บ เนื อ ง จ า ก กระบวนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้ ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วีดิโอโฟนิกส์ ผู้วิจัยได้ศึกษา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในส่วนสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และคุณภาพผู้เรียน ศึกษา การจัดการเรียนรู้โดยใช้วีดิโอโฟนิกส์ ในด้านความสำคัญและ จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ กระบวนการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ และขั้นตอนการสอน แบบโฟนิกส์ ศึกษาความสามารถในการจดจำคำศัพท์ และการอ่านออกเสียง เมื่อได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่

ได้กล่าวมาแล้ว ได้แผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีโฟนิกส์ ทั้งหมด 10 แผน ได้เน้นการสอน แผนละ 60 นาที มีรายละเอียดดังนี้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “a” / æ / แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “ar” / :ɑ / แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “e” / e / แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “ea” / i: / แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “er” / ə / แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “i” / I / แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “o” / ɒ / แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “oo” / u / แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “oa” / ɔu / แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 คำศัพท์ที่มีเสียงสระ “u” / ʌ / โดยกระบวนการเรียนการสอนนั้นมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ขั้นเตรียมความพร้อม ขั้นนำเสนอเนื้อหา ขั้นฝึกปฏิบัติ และขั้นนำไปใช้ แล้วนำไปหาคุณภาพด้วยการหาประสิทธิภาพแบบ E1/E2 ด้วยการทดลองสองกลุ่ม คือ กลุ่มย่อย ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนวัดสวนมะเตือ จำนวน 10 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และทดลองกับกลุ่มใหญ่ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนโรงเรียนบ้านซับโคก เมื่อได้คุณภาพตามที่กำหนดแล้ว ได้นำไปใช้จริงกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสี่ขั้วศรีเจริญธรรม หลังจากวิเคราะห์ทางสถิติแล้วนั้นผลการวิจัยเป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนด แสดงให้เห็นว่า แผนการจัดการเรียนรู้นี้จะ เป็นประโยชน์กับนักเรียนในการเรียนภาษาอังกฤษต่อไป

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการจดจำคำศัพท์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ด้วยการนำแบบวัดความสามารถในการจดจำคำศัพท์ของนักเรียนให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ทำการทดสอบก่อนที่จะดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการวิจัย หลังจากได้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยแล้วนำแบบทดสอบเดิมมาทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเดิม จากผลการวิจัย พบว่าความสามารถในการจดจำคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์นี้ ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการจดจำคำศัพท์ เพิ่มขึ้น

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังเรียน ด้วยการนำแบบวัดความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ทำการทดสอบก่อนที่จะดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการวิจัย หลังจากได้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยแล้วนำแบบทดสอบเดิมมาทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเดิม จากผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีโฟนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังจากที่ได้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัย ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนนี้ให้นักเรียนได้ทำ ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีโฟนิกส์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$ S.D. = 0.15) ทำให้เห็นว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนโดยวิธีโฟนิกส์

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการจดจำคำศัพท์เพิ่มขึ้นและนักเรียนมีความสามารถในการออกเสียงภาษาอังกฤษ เพิ่มมากขึ้นด้วย ในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ต่อไป ครูผู้สอนควรคำนึงถึงต่อไป

1.1 ผู้สอนควรดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดขณะทำการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีโฟนิกส์ ต้องคอยแนะนำ ช่วยเหลือ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างเรียน ต้องสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน บันทึกความก้าวหน้าด้วยว่าผู้เรียน เรียนถึงเรื่องใด เข้าใจหรือไม่ และการทำกิจกรรมมีผลเป็นอย่างไร พัฒนาขึ้นหรือไม่

1.2 ผู้สอนควรกระตุ้นให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เป็นอย่างดี ให้นักเรียนเกิดความสบายใจ กล้าแสดงเหตุผลเมื่อต้องตอบคำถามหรือต้องแสดงความคิดเห็น เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลและรู้จักแก้ไขข้อบกพร่องของตน ซึ่งในเรื่องนี้ผู้สอนต้องดูแลให้ความช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดและอย่างเข้าใจ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีโฟนิกส์ในทุกระดับชั้น โดยเน้นเนื้อหาให้เหมาะสมในแต่ละชั้น เพื่อเข้าใจในหลักการของการเรียนการสอนโดยวิธีโฟนิกส์และได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการกระบวนการเรียนการสอนโดยวิธีโฟนิกส์ต่อไป

2.2 ควรมีการจัดแสดงสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิธีโฟนิกส์ไว้ภายในห้องเรียนหรือภายในบริเวณห้องเรียนเพื่อการทบทวนและมีการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรการศึกษาแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- บำรุง โตรัตน์ .(2547). **วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- พิณทิพย์ ทวยเจริญ (2544). **การพูดภาษาอังกฤษตามหลักภาษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุนทร สุนันทชัย (2544). **เอกสารการสอนชุดวิชาการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษานอกระบบ**. นนทบุรี: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธีรภูมิ เอกะกุล . (2543). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี
- อินทรา ศรีประสิทธิ์. **เด็กไทยติดเกม เพราะอ่านอังกฤษไม่ออก**. ค้นเมื่อ กุมภาพันธ์ 27, 2559. จาก <http://www.saijai.net/frontEnd/newsHtml.jsp?id=reading>.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2540). **แนวทางการสร้างข้อสอบ**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2545). **หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แฮ้าสออฟ เคอร์มิสท์.
- Hughes, L.W. (1999). **The Principal as Leader**. 2 nded. New Jersey : Prentice-Hall.
- Morrison, I. E. (1968). **Teaching reading in the elementary school**. New York: The Ronald Press.
- Vacca, J. A. and others. (1995). **Reading and learning to read**. New York: Harper Collins College.

การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธูป
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
A Curriculum Development on the Topic Entitled, “Steamed Riceberry and
Cereal Wrapped in a Lotus Leaf”, Career and Technology Strand Group, for
Matthayomsuksa 3 Student

อัมพร วรรณชนะ¹, ทิพวัลย์ คำคง², ปราโมทย์ จันทรเรือง²
Umporn Wanchana¹, Tippawan Khumkhong², Pramote Junruang²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธูป กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 2) ประเมินผลการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธูป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธูป 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธูป มีความเชื่อมั่น 0.706 3) แบบประเมินทักษะการปฏิบัติกิจกรรมการทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธูป และ 4) แบบวัดเจตคติต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธูป มีความเชื่อมั่น 0.940 วิเคราะห์ข้อมูล โดยหา ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1. การพัฒนาหลักสูตร พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธูป ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา เวลาเรียน สื่อการเรียนรู้ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล หลักสูตรมีคุณภาพเหมาะสมการนำไปใช้จัดการเรียนการสอน 2. การประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า 2.1 ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธูป ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2 ทักษะในการปฏิบัติการทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธูป ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก 2.3 เจตคติต่อภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธูป ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2.4 มีการปรับปรุงหลักสูตรในด้านระยะเวลา กิจกรรม และเนื้อหาให้เหมาะสม

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม, ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธูป, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

¹ นักศึกษาด้านหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

² อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Abstract

The purposes of this research were to 1) develop the riceberry rice wrapped in lotus leaf course and technology careers for Mattayomsuksa 3 students and 2) evaluate and to ameliorate the riceberry rice wrapped in lotus leaf course. The 30 Mattayomsuksa 3/1 participants of the study were randomly selected from the students of Samchukrattanapokaram School. The research instruments included: 1) The riceberry rice wrapped in lotus leaf course, 2) Achievement test in the riceberry rice wrapped in lotus leaf with a reliability of 0.706, 3) Evaluation activity of riceberry rice wrapped in lotus leaf, and 4) Attitude questionnaires about the riceberry rice wrapped in lotus leaf with a reliability of 0.940. Data were analyzed in terms of mean, standard deviation, and T-test.

The findings in this study revealed that: 1. The structures of riceberry rice wrapped in lotus leaf course development were consisted of principle, objectives, course structure, period of study, instruction media, course activity, and the course evaluation. 2. From the course evaluation and the course amelioration were found that 2.1 The riceberry rice wrapped in lotus leaf course achievements and technology career tests for Mattayomsuksa 3 were increased at the 0.05 level of significance. 2.2 The students' riceberry rice wrapped in lotus leafs skills were excellent. 2.3 The students' attitudes about making riceberry rice wrapped in lotus leafs were highly positive. 2.4 The course period, activities and the descriptions were improved for appropriation.

Keywords: The curriculum development on the topic, riceberry rice wrapped in lotus leaf, Mattayomsuksa 3 Students

บทนำ

ท้องถิ่นบ้านสามชุกเกิดจากสัมพันธภาพแห่งการดำรงอยู่ของผู้คนกับพื้นที่กายภาพ อันเป็นที่ตั้งของชุมชนที่มีลักษณะเฉพาะตัว คือ เป็นพื้นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน ส่งผลให้พื้นที่บ้านสามชุกเป็นซึ่งเป็นพื้นที่ต้นแม่น้ำท่าจีน มีความอุดมสมบูรณ์จากดินตะกอนที่ถูกพัดมากับสายน้ำมากกว่าพื้นที่อื่น ท้องถิ่นบ้านสามชุกจึงเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการเพาะปลูกข้าว และการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ นอกจากนี้ผลจากสายน้ำที่สามารถตอบสนองความต้องการด้านปัจจัยสี่ อันเป็นเงื่อนไขจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ และเอื้ออำนวยความสะดวกในการคมนาคมติดต่อขายแลกเปลี่ยนสินค้าของผู้คนทั้งภายในลุ่มแม่น้ำท่าจีน และลุ่มแม่น้ำใกล้เคียง เมื่อเอ่ยถึงสามชุก ตลาดเก่าแห่งเมืองสุพรรณบุรีแม้ว่าตลาดแห่งนี้จะเคยซบเซาไปบ้าง แต่หลังจากได้รับรางวัล อนุรักษ์มรดกด้านวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ประจำปี 2552 หรือรางวัลคุณงามความดี Award of Merit จาก Unesco (องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ) ทำให้ตลาดเก่าแห่งนี้ดูมีชีวิตชีวาขึ้นมาอีกครั้ง และเมื่อแวะไปเที่ยวตลาดสามชุก สิ่งหนึ่งที่เป็นที่ดึงดูดใจ คือ ข้าวห่อใบบัว ที่ร้าน หรั่งศรีโรจน์ ร้านนี้สืบทอดมาตั้งแต่รุ่นพ่อขายมาแล้ว 30 ปี ข้าวห่อใบบัว เป็นอาหารโบราณซึ่งยากจะพบพานและหารับประทานได้ยากจากกรรมวิธีการปรุงที่ยากกว่าอาหารจานเดียวตามสั่งทั่วไป ตั้งแต่การหาแหล่งใบบัวหลวงเพื่อจะนำมาห่อข้าว การแกะเม็ดบัวซึ่งจะนำมาใส่ การที่ต้องมัดข้าวและเครื่องปรุงต่างๆ เข้าด้วยกัน นำมาห่อในใบบัวพร้อมกับวางส่วนประกอบเพิ่มเติมลงบนหน้าข้าวที่มัดเสร็จเรียบร้อยแล้ว แล้วจึงนำไปนึ่งให้ร้อนจนได้กลิ่นหอมของใบบัวตลบอบอวลอยู่ภายในเป็นชั้นตอนสุดท้าย จากกระบวนการที่ค่อนข้างวุ่นวายดังข้างต้นทำให้ไม่ค่อยมีผู้นิยมทำข้าวห่อใบบัวเพื่อจำหน่าย จึงอยากจะอนุรักษ์ไว้ถึงลูกหลาน และเป็นจุดเด่นของตลาดสามชุกเรื่อยไปต่อไป (รุ่งโรจน์ ประพุดดี และอรุณลักษณ์ อ่อนนิมล, 2560)

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีของโรงเรียนสามชุกรัตนโกการาม เป็นกลุ่มสาระที่สามารถสร้างทางเลือกที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้ เพราะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ในปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสามชุกรัตนโกการาม ได้นำตัวแทนนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันทำอาหารคาวจานเดียว ได้รับรางวัลเหรียญทองระดับภาคกลางและภาคตะวันออก โดยนำ “ข้าวห่อใบบัว” เข้าร่วมการแข่งขัน ภายใต้การฝึกสอนของอาจารย์ที่ปรึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ซึ่งได้ดัดแปลงวัตถุดิบจากต้นตำรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเปลี่ยนชนิดของข้าวจาก ข้าวขาว เป็นข้าวไรซ์เบอร์รี่ และเพิ่มธัญพืชเป็นส่วนผสม จึงทำให้เกิดเป็น “ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืช” ซึ่งอุดมไปด้วยคุณค่าทางอาหาร และมีลักษณะที่น่ารับประทาน หากนักเรียนสามารถนำความรู้จากการทำ “ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืช” มาใช้เพื่อประกอบธุรกิจ จะสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว โดยผ่านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้เพิ่มเติม ที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม อันเป็นทางเลือกให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ไปใช้เพื่อสร้างรายได้ในอนาคต ประกอบกับการดำเนินการตามแนวคิดของนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจะสามารถช่วยให้นักเรียนได้สามารถมีโอกาสลงมือปฏิบัติจริง ทำให้เกิดความคิดวิเคราะห์ทำงานเป็นทีม และเรียนรู้อย่างมีความสุขจากการทำกิจกรรมสร้างสรรค์

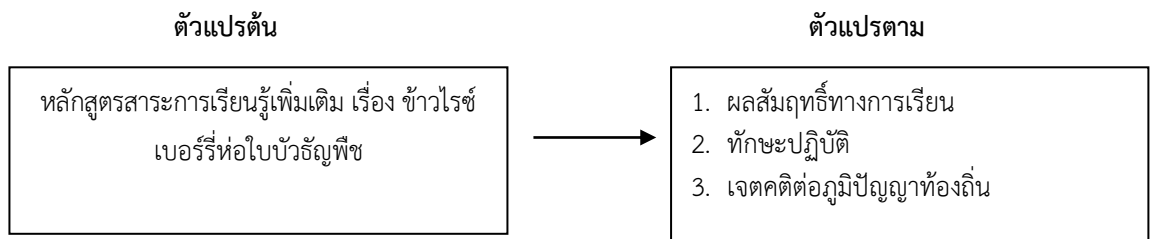
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืช กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. เพื่อประเมินการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืช กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้ อยู่บนพื้นฐานแนวคิดขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของ สจต อุทรานันท์ (2532, หน้า 38) 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย 3) การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระ 4) การกำหนดมาตรการวัดและประเมินผล 5) การนำหลักสูตรไปใช้ 6) การประเมินผลการใช้หลักสูตร และ 7) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืชของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืชหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืช หมายถึง อาหารจานเดียวที่ดัดแปลงมาจากข้าวห่อใบบัว โดยเปลี่ยนจากข้าวเจ้ามาเป็นข้าวไรซ์เบอร์รี่ และนำธัญพืช ต่างๆ ได้แก่ ถั่วขาว ถั่วเหลือง ถั่วแดง ถั่วดำ ถั่วลิสง ถั่วลิ้นเตา ข้าวโพด ลูกเดือย ลูกเกด แครอท มาเป็นวัตถุดิบในการประกอบอาหาร เพื่อเพิ่มคุณค่าทางโภชนาการ โดยนำข้าวไรซ์เบอร์รี่ที่หุงสุกแล้วมาคลุกรวมกับธัญพืชและเครื่องปรุงทั้งหมดให้ส่วนเข้ากัน นำข้าวที่ผสมแล้วมาห่อด้วยใบบัว แล้วนำไปนึ่งให้สุกและมีกลิ่นหอมของใบบัว รับประทานคู่กับน้ำจิ้มจาก

2. การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มาปรับ ขยาย เพื่อแก้ปัญหาในท้องถิ่นเป็นหลักสูตรที่มาจากปัญหาและความต้องการของผู้เรียนมีความเหมาะสมกับสภาพชีวิต สอดคล้องสัมพันธ์กับท้องถิ่น และสามารถปรับประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง มีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย 3) คัดเลือกเนื้อหาสาระ 4) การกำหนดมาตรการวัดและประเมินผล 5) การนำหลักสูตรไปใช้ 6) การประเมินหลักสูตร 7) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลจากความรู้ ความเข้าใจเรื่องการทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ทักษะปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถในการทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยพิจารณาจาก 1) การเตรียมวัตถุดิบและอุปกรณ์ 2) การปรุงข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืช 3) การจัดตกแต่งและรสชาติของข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืช และ 4) การเก็บล้างทำความสะอาด อุปกรณ์และสถานที่

5. เจตคติต่อภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืช หมายถึง ความรู้สึกทั้งทางบวกและทางลบของนักเรียนที่มีต่อภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืช หลังจากได้รับประสบการณ์จากการจัด

กิจกรรมการเรียนการสอน ตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ซึ่งวัดได้ด้วยแบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 5 ระดับ

6. นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จำนวน 10 ห้องจำนวนนักเรียน 343 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

2. เครื่องมือการวิจัย

2.1 หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัพพิช

2.1.1 ศึกษาเอกสารจากหน่วยงานต่างๆ และเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 -2559) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาและศึกษาข้อมูลจาก เอกสาร หนังสือ และผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่น

2.1.2 สอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม และรูปแบบ การจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนต้องการในหลักสูตร จากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามชุกรัตนโกคารามโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.1.3 สัมภาษณ์ความต้องการ การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมจากผู้เกี่ยวข้องจำนวน 4 คน ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี 1 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี 1 คน ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม 1 คน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัพพิช 1 คน รวม 4 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.1.4 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานมากำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัพพิช

2.1.5 การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระเป็นกระบวนการในการพัฒนาร่างหลักสูตร โดยพิจารณาจากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่จะพัฒนา จากขั้นตอนข้างต้น คัดเลือกและจัดเรียงเนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

2.1.6 การกำหนดมาตรการวัดและและประเมินผล กระบวนการในการกำหนดมาตรการวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการในการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อชี้วัดทักษะหรือองค์ความรู้ซึ่งคาดหวังว่าผู้เรียนจะได้รับ โดยสามารถพิจารณาได้จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.1.7 นำหลักสูตรฉบับร่าง ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) ซึ่งค่า IOC เท่ากับ 1.00

2.1.8 การนำหลักสูตรไปใช้ เมื่อพัฒนาหลักสูตรเสร็จสิ้น ตามขั้นตอนการคิดสรร และจัดเนื้อหาแล้ว จะทำการนำหลักสูตรฉบับร่างที่ปรับปรุงตามผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้(thy out) กับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2.1.9 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรนับจากขั้นตอนแรกจนถึงขั้นตอนสุดท้าย หากเกิด ปัญหาขึ้นกับการพัฒนาหลักสูตร จะทำการปรับปรุงแก้ไขปัญหาเหล่านั้นเพื่อให้หลักสูตรที่เหมาะสม โดย กระบวนการในการจัดการกับปัญหา ดังนี้ หลักจากการนำหลักสูตร ที่เป็นเด็กในกลุ่มทดลองใช้กับนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 30 คน

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีวิธีการสร้าง ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากเอกสาร เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ในการกำหนดประเด็นการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้ครอบคลุมความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตร และสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเสนอต่อ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ค่าดัชนีความ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่คำนวณได้ 1.00 นำ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้รับการตรวจสอบเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3/2 โรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 30 คน

2.2.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปหาค่าความยากง่าย (p) (difficulty) โดยเกณฑ์ค่าระดับความยากง่ายของข้อสอบที่ใช้ได้ควรมีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 (พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2554, หน้า 251) ในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.47 – 0.76 แสดงว่าข้อสอบทุก ข้อนำไปใช้ได้

2.2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปหาค่าอำนาจจำแนก (r) (discrimination) โดยเกณฑ์ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบที่ดีควรมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ในการวิจัย ครั้งนี้ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20 – 0.47 แสดงว่าข้อสอบทุกข้อนำไปใช้ได้

2.2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยการคัดเลือกข้อทดสอบที่ถึงเกณฑ์ และปรับปรุงแก้ไขข้อที่ไม่ถึงเกณฑ์ เพื่อให้ได้ข้อทดสอบ จำนวน 30 ข้อ นำ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามสูตร KR - 20 ของคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder & Richardson) โดยควรมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.700 ในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นของ แบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.706 นำข้อสอบไปใช้ได้ทุกข้อจากนั้นนำไปใช้ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังใช้หลักสูตรกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนต่อไป

2.3 แบบประเมินทักษะปฏิบัติกิจกรรม มีดังนี้

ผู้วิจัยสร้างแบบการประเมินผลทักษะปฏิบัติเป็นแบบการวัดผลตามสภาพจริง โดยอิงเกณฑ์ การประเมิน (rubric) ให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ มาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับให้ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบเนื้อหา ความสอดคล้อง การใช้ภาษา ความเหมาะสม เพื่อประเมินค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 - 1.00 พิจารณาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งใช้เกณฑ์ในการ พิจารณา การวิจัยในครั้งนี้ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 และนำแบบประเมินผลการปฏิบัติงานที่ ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.4 แบบวัดเจตคติต่อภูมิปัญญาท้องถิ่น มีดังนี้

ผู้วิจัยสร้างแบบนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามิวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อสร้างแบบประเมิน เจตคติต่อภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยจำแนกเจตคติ เป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's scale) โดยมี ข้อความเป็นไปในเชิงนิมาน (positive) และข้อความเป็นไปในเชิงนิเสธ (negative) จากนั้นนำแบบวัดเจตคติต่อ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สร้างขึ้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้อง โดยใช้แบบประเมินการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 - 1.00 พิจารณาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งใช้เกณฑ์ในการพิจารณา การวิจัยในครั้งนี้ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 จากนั้น นำแบบวัดเจตคติต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการตรวจสอบเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสามชุกรัตนโกการาม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 30 คนที่เป็นกลุ่ม ทดลองที่ใช้ Try Out หลักสูตรได้ค่าแอลฟา 0.940 จึงนำไปใช้ได้ เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การทดลองใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืช กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามชุกรัตนโกการาม มีวิธีการ ดำเนินการ ดังนี้

3.1 ขออนหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงผู้บริหารโรงเรียนสามชุกรัตน โกการาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการใช้หลักสูตร

3.2 ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืช กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนสามชุกรัตนโกการาม จำนวน 30 คนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.3 ทำการเก็บข้อมูลโดยการทดสอบก่อน โดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อนำคะแนนที่ได้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน

3.4 นำหลักสูตรและแผนการเรียนรู้มาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามชุกรัตนโกการาม จำนวน 30 คน โดยใช้เวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง เป็นเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง สังเกตพฤติกรรมและทดสอบทักษะปฏิบัติการระหว่างเรียน

3.5 เมื่อนักเรียนได้เรียนครบตามหลักสูตร ให้นักเรียนทำการทดสอบหลังการทดลองโดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียน และแบบวัดเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนตามหลักสูตร

3.6 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืช กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืช กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การทดสอบที (t-test for dependent samples) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน

4.2 ทักษะในการปฏิบัติการทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืช ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)

4.3 เจตคติต่อภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวธัญพืช ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)

ผลการวิจัย

การวิจัย การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัญพืช กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร พบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัญพืช ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา เวลาเรียน สื่อการเรียนรู้ แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล หลักสูตรมีคุณภาพเหมาะสมการนำไปใช้จัดการเรียนการสอน

2. การประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า

2.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนตามหลักสูตรพัฒนาขึ้นระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนปรากฏผลดังตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนตามหลักสูตรพัฒนาขึ้นระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ความรู้เกี่ยวกับข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัญพืช	n	$\bar{X}$	S.D	t-test	p-value
ก่อนเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม	30	8.36	2.23	31.717	.000*
หลังเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม	30	25.33	1.91		

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 แสดงผลสัมฤทธิ์ในการเรียน เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัญพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ทักษะในการปฏิบัติการทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัญพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตาราง 2 ผลการประเมินทักษะการทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัญพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับทักษะ
1 ด้านขั้นตอนในการเตรียมวัตถุดิบและอุปกรณ์	88.00	0.93	ดีที่สุด
2 ด้านขั้นตอนการทำงาน	91.50	1.24	ดีที่สุด
3 ด้านขั้นตอนการจัดตกแต่งและชิมรสชาติ	79.60	0.66	ดี
4 ด้านขั้นตอนในการเก็บล้างทำความสะอาด	82.20	0.63	ดีที่สุด
ภาพรวม	88.03	1.01	ดีที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ทักษะการทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัญพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นภาพรวมอยู่ในระดับดีที่สุด

2.3 ผลการประเมินเจตคติการทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นปรากฏผลดังตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความของแบบประเมินเจตคติการทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับเจตคติ
1.	ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืช สามารถนำไปปรับใช้เพื่อประกอบอาชีพได้	4.00	0.78	เห็นด้วย
2.	การทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืช สามารถช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้	3.96	0.85	เห็นด้วย
3.	การทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืช เป็นสิ่งที่น่าสนใจ	3.91	0.66	เห็นด้วย
4.	การทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืชเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ	1.86	0.77	ไม่เห็นด้วย
5.	การทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืช ทำให้ข้าพเจ้าได้ฝึกความคิดสร้างสรรค์	3.90	0.80	เห็นด้วย
6.	ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืช เป็นอาหารที่เขย ลำสมัย	1.83	0.64	ไม่เห็นด้วย
7.	การทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืช ทำให้ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี	4.36	0.76	เห็นด้วย
8.	การทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืช เป็นอาหารที่ทำได้ยากสำหรับข้าพเจ้า	1.90	0.71	ไม่เห็นด้วย
9.	ในการทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืชทำให้ข้าพเจ้าสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.26	0.82	เห็นด้วย
10.	ในการทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืช มีขั้นตอนการทำยุ่งยากเสียเวลา	2.00	0.58	ไม่เห็นด้วย
11.	ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืช สะท้อนถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ	4.16	0.73	เห็นด้วย
12.	ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืช มีคุณค่าสมควรแก่การอนุรักษ์ให้คงอยู่ต่อไป	4.06	0.71	เห็นด้วย
13.	ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืช เป็นอาหารที่ใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น	3.44	0.71	ไม่แน่ใจ
14.	ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืช เป็นอาหารที่ไม่ค่อยมีผู้นิยมรับประทาน	2.20	0.66	ไม่เห็นด้วย
15.	ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืช เป็นอาหารที่มีประโยชน์ด้วยคุณค่าทางโภชนาการ	4.60	0.65	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	รวม	3.53	0.20	เห็นด้วย

จากตาราง 3 พบว่า เจตคติการทำข่าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัพพิช ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมมีเจตคติไปทางบวกซึ่งอยู่ในระดับเห็นด้วย

2.4 มีการปรับปรุงหลักสูตรในด้านระยะเวลา กิจกรรม และเนื้อหาให้เหมาะสม

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาหลักสูตร พบว่า หลักสูตรหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัพพิช มีองค์ประกอบดังนี้ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา เวลาเรียน สื่อการเรียนรู้ แนวทางการจัดการ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ผลจากการประเมินแล้ว พบว่ามีคุณภาพใช้การจัดการเรียนการสอนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนชนก เมืองเชียงหวาน (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม วิชาภาษาจีน โดยบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม วิชาภาษาจีน โดยบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นราชบุรีประกอบด้วย 1) ความเป็นมาของหลักสูตร 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) คำอธิบายรายวิชา 5) ผลการเรียนรู้ 6) โครงสร้างรายวิชา 7) เวลาเรียน 8) แนวทางการจัดการเรียนรู้ 9) สื่อการเรียนรู้ 10) การวัดและประเมินผล และ 11) แผนการจัดการเรียนรู้

2. ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัพพิช กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้เพราะ นักเรียนได้เรียนเนื้อหาจากภาคทฤษฎีครูสอน และเรียนภาคปฏิบัติกับผู้เชี่ยวชาญเป็นปราชญ์ชาวบ้านทางด้านข้าวห่อใบบัว และได้ลงมือปฏิบัติจริงทำให้ทำข้อสอบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของทวีข ลักษณ์สง่า (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม การศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีผลการเรียนรู้การศึกษาท้องถิ่นก่อนและหลังใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ด้านทักษะในการปฏิบัติการทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัพพิช พบว่า นักเรียนสามารถทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัพพิชโดยรวมอยู่ในระดับดีมากที่เป็นเช่นนี้เพราะ นักเรียนปฏิบัติตามเวลาที่กำหนดและเมื่อสงสัยเด็กสามารถสอบถามครูและปราชญ์ชาวบ้านได้ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนชนก เมืองเชียงหวาน (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม วิชาภาษาจีน โดยบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีทักษะความสามารถด้านภาษาจีนโดยบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี อยู่ในระดับดีเยี่ยม

4. ด้านเจตคติในการทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัพพิช พบว่า นักเรียนมีเจตคติในการเรียนหลักสูตร ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัพพิช ในภาพรวม นักเรียนมีเจตคติในทิศทางบวกอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัพพิช สามารถนำไปปรับใช้เพื่อประกอบอาชีพได้สามารถช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยจริญญา ไสลบาท (2556) ได้ศึกษา การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนมีระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ควรศึกษารายละเอียดต่างๆ ของหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉัพพิช กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 และเอกสารคู่มือการสอนให้เข้าใจ เพื่อให้สามารถนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

1.2 ควรมีการวางแผนก่อนฝึกทักษะการทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืช ทั้งการจัดหาวัตถุดิบ สถานที่เรียน สถานที่จำหน่าย วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

1.3 วิทยากรที่นำมาสอนให้ความรู้การทำข้าวห่อใบบัวฉลุพืช ควรเป็นผู้ที่มีความชำนาญ และมีประสบการณ์การทำข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืชมานาน

1.4 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักสูตร ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการปฏิบัติ มีการปฏิบัติจริง หาสถานที่จำหน่ายเอง ทำการโฆษณาเอง และให้แนวคิดพัฒนาสินค้าเป็นไอทีอป

1.5 การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง ข้าวไรซ์เบอร์รี่ห่อใบบัวฉลุพืช กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ควรจัดให้เรียนทั้งทฤษฎีและจัดตารางในช่วงที่ใกล้อาหารมื้อกลางวัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งทักษะการปฏิบัติจริง และทำการตลาดออกจำหน่ายช่วงพักกลางวันได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องอื่นๆ ของจังหวัดสระบุรี

เอกสารอ้างอิง

- พิชิต ฤทธิ์จรูญ.(2554). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ ฯ: แฮัส ออฟ เคอร์มีสท์.
- จริญญา ไสลบาท, ปริญญา ทองสอน และวิชิต สุรัตน์เรืองชัย (2556). **การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาหิน ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา**. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา 7(1).
- ทวิช ลักษณะสง่า. (2557). **การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สงัด อุทรนันท์. (2532). **พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.
- รุ่งโรจน์ ประพฤตติ. (2559). **ผู้ประกอบการร้านหรั่งศรีโรจน์ข้าวห่อใบบัว ในตลาดสามชุกร้อยปี จังหวัดสุพรรณบุรี**. สัมภาษณ์.
- รัตนชนก เมืองเชียงหวาน. (2558). **การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม วิชาภาษาจีน โดยบูรณาการข้อมูลท้องถิ่นราชบุรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรุณลักษณ์ อ่อนวิมล. (2560). **คณะกรรมการพัฒนาตลาดสามชุกเชิงอนุรักษ์**. สัมภาษณ์.

**การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี**
**School Curriculum Administration by Administrators and Teachers
Under Lopburi Primary Educational Service Area Office**

เหมือนฝัน วงเดช¹, ภูวดล จุลสุคนธ์², เฉลิมชัย หาญกล้า²
Meanfan Wongdach¹, Phuwadon Chulasukhont², Chalermchai Hankla²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารและครู 2) เปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำแนกตามตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 356 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.949 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง โดยใช้สูตรของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร และด้านการสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และด้านการสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา, ผู้บริหารสถานศึกษา, ครู, ขนาดโรงเรียน

¹ นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the administration of school curriculum as perceived by administrators and teachers under Lopburi Primary Educational Service Area Office. 2) compare the administration of school curriculum as perceived by administrators and teachers under Lopburi Primary Educational Service Area Office, classified by position and school sizes. The samples of this research consisted of 356 administrators and teachers. The research instrument for questionnaire with reliability of 0.949. The statistics used for data analysis were percentage, standard deviation, t-test, One Way ANOVA and Comparison of later pairings by Scheff's method.

The results of the study were as follows: 1. School Curriculum Administration By Administrators And Teachers Under Lopburi Primary Educational Service Area Office classified by location. The overall picture is not different. It was found that the preparation of the school. The school curriculum. Planning for the implementation of the curriculum. Course Management Improvement of curriculum management process. And the summary of the performance of the school. School administrators and teachers have comments. not different Except for supervision, monitoring and evaluation, the difference was statistically significant at the .05 level. 2. School Curriculum Administration By Administrators And Teachers Under Lopburi Primary Educational Service Area Office. Classified by size of school. Overall, the statistical significance at .05 level was statistically significant at .05 level. The school curriculum. Planning for the implementation of the curriculum. The administration of the curriculum on supervision, monitoring, evaluation and the summary of school performance. At the .05 level, the curriculum management was not significantly different. not different

Keywords: School Curriculum Administration, Administrators, Teachers, School sizes

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานและเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีศักยภาพเต็มขีดความสามารถ มีคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในด้านการเสริมสร้างบุคคลให้มีความรู้ ความคิด ทักษะในด้านต่างๆ และเป็นแรงผลักดันที่สำคัญต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป การจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสังคมเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามที่ประเทศชาติต้องการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 3) จึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะต้องจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและเน้นให้นักเรียนได้แสดงและพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 มาตรา 6 ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรม สำหรับใช้ในการดำรงชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 60 ได้กำหนดให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเกี่ยวกับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, หน้า 5, 36)

หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญต่อการจัดการศึกษาเพราะหลักสูตรเป็นเสมือนแม่บทที่มีความสำคัญมากต่อการจัดการศึกษาทุกรูปแบบและทุกระบบการศึกษา ทั้งระดับชาติ และระดับสถานศึกษา การจัดการศึกษาทุกระดับจะต้องมีข้อกำหนดว่าผู้เรียนจะเรียนทำอะไร เรียนอะไรเรียนอย่างไร จะทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนบรรลุตามข้อกำหนดหรือไม่ นักการศึกษาเรียกข้อกำหนดดังกล่าวว่า หลักสูตร การจัดการศึกษาและการพัฒนาการศึกษาจะไม่สัมฤทธิ์ผล หากไม่มีหลักสูตรเป็นโครงสร้างและเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา อีกทั้งเป็นแนวทางในการนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ให้บรรลุจุดประสงค์ของการจัดการศึกษาตามที่ได้กำหนดไว้ (ธงชัย ช่อพฤชา, 2548, หน้า 3-5) การพัฒนาและการใช้หลักสูตรจะประสบความสำเร็จได้ จำเป็นต้องอาศัยการบริหารหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ทุกฝ่ายที่มีความเกี่ยวข้องต้องมีความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันเกี่ยวกับหลักสูตร รวมทั้งเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบริหารหลักสูตรในยุคปัจจุบันมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษา ให้มีส่วนร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ในการพัฒนาหลักสูตรของตนเองนั้น ต้องอาศัยเปลี่ยนแปลงแนวคิด วิธีการ รูปแบบและปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (paradigm shift) จากกรอบแนวคิดเดิมสู่แนวคิดใหม่ ความรู้ใหม่ และแนวปฏิบัติใหม่ๆ ซึ่งต้องมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันหลายระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และระดับสถานศึกษา เป็นการบริหารที่มีขอบข่ายกว้างขวางครอบคลุมหลายมิติ เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายและต้องอาศัยองค์ประกอบปัจจัยเกื้อหนุนต่างๆ มากมาย เปรียบเสมือนการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 1)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 29) ได้มีการศึกษาวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ผ่านมา จึงเกิดการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสม ชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียน การสอนในแต่ละระดับ จากนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่ง ที่ สพฐ 293/2551 ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2551 ให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนที่มีความพร้อมการใช้หลักสูตร ในปีการศึกษา 2552 และใช้ในโรงเรียนทั่วประเทศในปีการศึกษา 2553 หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตร ที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนการจัดการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเป็นการวัด

และประเมินผลที่สะท้อนมาตรฐาน เพื่อให้กระบวนการ การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยในมาตรฐานการเรียนรู้ได้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้เมื่อสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มนตรี อุตสาหะ (2559 , 12-13) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ปีงบประมาณ 2559 พบปัญหาและอุปสรรคคือ โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจด้านการบริหารงานวิชาการ ขาดงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตร การนำไปใช้ในการจัดซื้ออุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยีและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ขาดผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบหลักสูตร โรงเรียนขนาดเล็กครูไม่ครบชั้นภาระงานมาก มีการประเมินหลักสูตรแต่ยังขาดรูปแบบการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ที่ถูกต้อง ครูผู้สอนส่วนมากไม่มีการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด บางกลุ่มสาระการเรียนรู้มีตัวชี้วัดมากและกว้างไป ขาดความรู้เกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะแบบ Backward Design, STEM Education, Active Learning ใช้หนังสือเรียนเป็นสื่ออย่างเดียว บางส่วนเนื้อหาสาระไม่ตรงไม่ครอบคลุม มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ไม่มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ คำสำคัญของหลักสูตรแกนกลางฯ พุทธศักราช 2551

จากความสำคัญข้างต้นจะเห็นได้ว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวข้องกับบุคลากรหลายส่วน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา ซึ่งมีการกิจที่ยิ่งใหญ่มากสำหรับทุกโรงเรียน มีความแตกต่างกัน จะได้มีส่วนร่วมมีประสานสัมพันธ์เกื้อกูลต่อกัน เพื่อให้การบริหารหลักสูตรมีประสิทธิภาพ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าใจในบทบาทของแต่ละบุคคลได้อย่างชัดเจน การที่โรงเรียนต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่เป็นภารกิจที่ยิ่งใหญ่มากสำหรับทุกโรงเรียน ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครู คือ บุคคลสำคัญที่สุดในโรงเรียนที่จะทำให้หลักสูตรสถานศึกษาสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแต่ละท้องถิ่น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี เพื่อจะได้นำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาของชาติ ต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของเยาวชนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

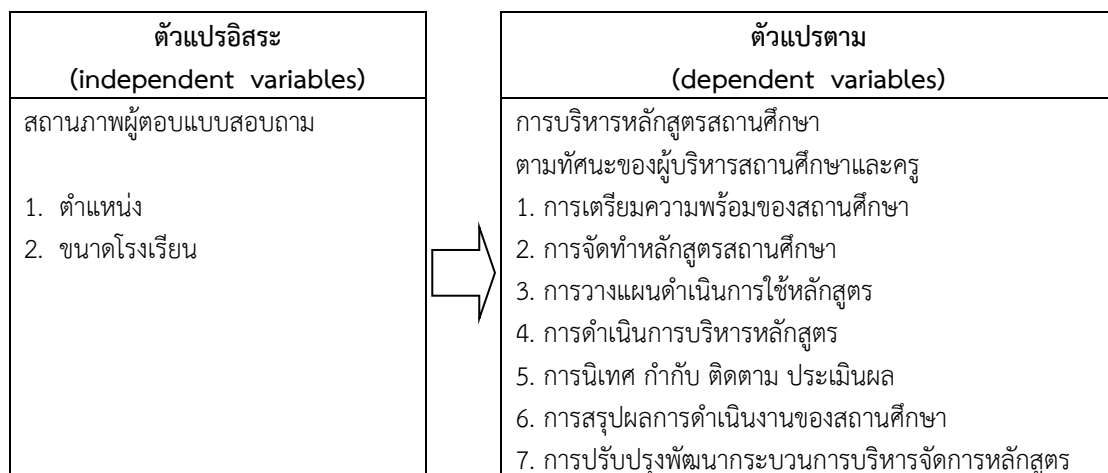
1. เพื่อศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตามตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยจะทำให้ทราบถึงการบริหารงานหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ตามกรอบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาในการนำหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นไปสู่การปฏิบัติหรือไปสู่การเรียนการสอน ตามแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 7 ด้าน

1. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา หมายถึง การวางแผนการดำเนินการเพื่อสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ โครงสร้าง จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้แก่ บุคลากร รวมถึงการแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำหลักสูตรเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา

2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำหลักสูตรที่สถานศึกษาขึ้นเป็นแผนการประมวลประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนโดยความร่วมมือของบุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งครอบคลุมภาระการจัดการศึกษาทุกด้าน

3. การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร หมายถึง การกำหนดทางเลือกหรือแนวทางการตัดสินใจไว้ล่วงหน้าเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้ได้ผลคุ้มค่ามากที่สุด โดยการดำเนินงานตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4. การดำเนินการบริหารหลักสูตร หมายถึง การประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ จัดให้มีการประเมินคุณภาพจากองค์กรภายนอกอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อชุมชน

5. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล หมายถึง การสร้างสรรค์และการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูและนักเรียน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ผู้ถูกนิเทศและสภาพการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

6. การสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการร่วมกันภายในสถานศึกษาเพื่อสรุปภาพการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง การ นำข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาและชุมชน สภาพปัญหาปัจจุบัน มาใช้ในการกำหนดแนวทางจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์การพัฒนา

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี

ครู หมายถึง บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี

ขนาดโรงเรียน ตามเกณฑ์การจำแนก ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น 3 ขนาด คือ

1. ขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน
2. ขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน
3. ขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี จำนวน 305 แห่ง รวมทั้งสิ้น 3,242 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 311 คน และครู 2,931 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี , 2560)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน (finite population) จึงใช้สูตร ยามาเน่ (yamané) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ .05 คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างได้กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 356 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้นอิสระ (independent variables) ได้แก่

2.1.1 ตำแหน่ง

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครู

2.1.2 ขนาดโรงเรียน ตามเกณฑ์การจำแนก ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น 3 ขนาด

- 1) ขนาดเล็ก
- 2) ขนาดกลาง
- 3) ขนาดใหญ่

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ตามแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

- 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา
- 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 3) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร
- 4) การดำเนินการบริหารหลักสูตร

- 5) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
- 6) การสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
- 7) การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทปลายปิด ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและขอคำแนะนำจากอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะ เป็นแบบสำรวจรายการ (check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ใน 7 ด้าน ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 4) การดำเนินการบริหารหลักสูตร 5) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล 6) การสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา 7) การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างเครื่องมือของลิเคิร์ต (Likert)

4. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ซึ่งประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้ 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 4) การดำเนินการบริหารหลักสูตร 5) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล 6) การสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา 7) การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร

4.2 วิเคราะห์การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

4.3 สร้างแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้กำหนดเป็นประเด็นให้ครอบคลุมขอบเขตที่กำหนด ในกรอบแนวคิด เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. การหาคุณภาพเครื่องมือ

5.1 ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้าง เพื่อพิจารณาปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสมกับขอบเขตที่กำหนด

5.2 การหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาทั้งด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถามตลอดจนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม (อ้างถึงใน สุวีย์ ศิริโคภาภิรมย์, 2546, หน้า 243-244) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of objective congruency : IOC) ระหว่าง 0.6-1.0

5.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเที่ยงตรงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างการวิจัยในครั้งนี้คือ โรงเรียนอนุบาลลพบุรี จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์ หาค่าความเชื่อมั่น

5.4 ตรวจสอบหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.949

5.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

6.1 ขอนหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

6.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและเอกสารที่เกี่ยวข้องขออนุญาตผู้อำนวยการสถานศึกษา ไปยังโรงเรียนที่มีผู้บริหารสถานศึกษาและครูเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีรายชื่อผู้เป็นกลุ่มตัวอย่างให้สถานศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลให้และนัดหมายการรับคืนด้วยตนเอง

6.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

7. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยวิธีการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (percentage) และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยใช้ $\bar{X}$ และ S.D. โดยการใช้เกณฑ์ในการแปลค่าความหมายเป็นระดับการปฏิบัติการ (ประคอง กรรณสูตร, 2542, หน้า 108)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบระดับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ของกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มี 2 กลุ่ม สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบคือการทดสอบที (t – test) และการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One – way Analysis of Variance : One way ANOVA) โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F – test) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s Method)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในตอนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งและขนาดโรงเรียน รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละจำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	จำนวน (n = 356)	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	100	28.09
ครู	256	71.91
ขนาดโรงเรียน		
ขนาดเล็ก (นักเรียนตั้งแต่ 1–120 คน)	130	36.52
ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 121–300 คน)	141	39.61
ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)	85	23.87

จากตาราง 1 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู ร้อยละ 71.91 และเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 28.09 โดยส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก ร้อยละ 36.52 ขนาดกลาง ร้อยละ 39.61 และขนาดใหญ่ ร้อยละ 23.87

ตอนที่ 2 การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี

ตาราง 2 การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ในภาพรวมด้าน

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี	ระดับการดำเนินการ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	4.19	0.68	มาก
2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.26	0.62	มาก
3. การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	4.22	0.63	มาก
4. การดำเนินการบริหารหลักสูตร	4.19	0.61	มาก
5. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล	4.22	0.62	มาก
6. การสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.23	0.64	มาก
7. การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร	4.12	0.71	มาก
ภาพรวม	4.20	0.65	มาก

จากตาราง 2 พบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.20 S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.26 S.D. = 0.62) 2) การสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.23 S.D. = 0.64) 3) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ($\bar{X}$ = 4.22 S.D. = 0.62) 4) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.22 S.D. = 0.63) 5) การดำเนินการบริหารหลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.19 S.D. = 0.61) 6) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.19 S.D. = 0.68) และ 7) การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.12 S.D. = 0.71)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตามตำแหน่ง โดยใช้ค่าทดสอบค่าที (t-test) และขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติเอฟ (F-test) และเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟฟี (Scheffe' Method)

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี	ผู้บริหาร (n=100)		ครู (n=256)		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	4.20	0.44	4.19	0.50	0.269	0.788
2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.31	0.42	4.25	0.45	1.181	0.238
3. การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	4.28	0.37	4.19	0.46	1.786	0.075
4. การดำเนินการบริหารหลักสูตร	4.23	0.42	4.17	0.47	1.021	0.308
5. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล	4.30	0.34	4.19	0.44	2.547	0.011*
6. การสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.23	0.53	4.22	0.48	0.092	0.927
7. การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร					-	0.800
	4.10	0.60	4.12	0.52	0.253	
เฉลี่ยรวม	4.24	0.37	4.19	0.40	0.963	0.336

ตาราง 3 การเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตามตำแหน่ง

*p ≤ .05

จากตาราง 3 พบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร และด้านการสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 การเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
1. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2.95	2	1.47	6.58	.002*
	ภายในกลุ่ม	79.11	353	0.22		
	รวม	82.06	355			
2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2.52	2	1.26	6.74	.001*
	ภายในกลุ่ม	66.06	353	0.19		
	รวม	68.58	355			
3. การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	1.25	2	0.63	3.36	.036*
	ภายในกลุ่ม	65.69	353	0.19		
	รวม	66.94	355			
4. การดำเนินการบริหารหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2.21	2	1.11	5.45	.005*
	ภายในกลุ่ม	71.68	353	0.20		
	รวม	73.89	355			
5. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2.11	2	1.06	6.31	.002*
	ภายในกลุ่ม	59.05	353	0.17		
	รวม	61.16	355			
6. การสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.99	2	1.00	4.14	.017*
	ภายในกลุ่ม	84.96	353	0.24		
	รวม	86.95	355			
7. การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	0.66	2	0.33	1.13	.326
	ภายในกลุ่ม	103.58	353	0.29		
	รวม	104.24	355			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.75	2	0.87	5.78	.003*
	ภายในกลุ่ม	53.31	353	0.15		
	รวม	55.06	355			

*p ≤ .05

จากตาราง 12 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และด้านการสรุปผลการดำเนินงานของ

สถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม

ขนาดโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.15	4.18	4.33
ขนาดเล็ก	4.15	-	0.03	0.18*
ขนาดกลาง	4.18		-	0.15*
ขนาดใหญ่	4.33			-

* $p \leq .05$

จากตาราง 5 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีทัศนะต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างน้อย 2 คู่ ดังนี้ 1) โรงเรียนขนาดเล็กมีทัศนะแตกต่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่ และ 2) โรงเรียนขนาดกลางมีทัศนะแตกต่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่

อภิปรายผล

จากผลของการวิจัยการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยนำประเด็นที่สำคัญมาอภิปรายผลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ได้ให้ความสำคัญต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ได้จัดอบรมในเรื่องหลักสูตรสถานศึกษามาตั้งแต่ก่อนที่จะเริ่มมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และนิเทศกำกับติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องทุกปี จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความรู้และความเข้าใจ ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรระดับชั้นเรียนเป็นอย่างดี จนสามารถพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชริน ทับทิม (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 , งานวิจัยของอุดร กลิ่นขิด (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 4 สันป่าก่อ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย และงานวิจัยของวิภาดา ศรีลาศักดิ์ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนเขตเทศบาล เมืองมุกดาหาร พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน ผลการปฏิบัติเช่นนี้สอดคล้องกับแนวคิดของจำเนียร ศิลปวานิช (2544, หน้า 23) ซึ่งได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่าหลักสูตรเป็นหัวใจของการศึกษา เป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นว่าการศึกษาของประเทศที่จัดให้เยาวชนนั้นเน้นไปทางใด เสริมสร้างทักษะและทัศนคติอันเกิดกับตัวเด็กได้อย่างไร และสอดคล้องกับแนวคิดของจุง

(Chung,1987, p.10) ได้กล่าวถึงการบริหารหลักสูตรว่า เป็นกระบวนการวางแผนการจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุมกิจกรรมขององค์การให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ แต่อย่างไรก็ตามยังจะต้องได้รับการนิเทศช่วยเหลือ และพัฒนาเป็นรายโรงเรียนต่อไป

2. การเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียนจากผลการวิจัยพบว่า

2.1 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร และด้านการสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานหลักสูตรถือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาและในปัจจุบันมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษา ให้มีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ในการพัฒนาหลักสูตรของตนเอง ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 1) จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชริน ทับทิม (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า เมื่อจำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติหน้าที่ มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกรณีด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีภาระงานมาก ครูผู้สอนไม่ครบชั้นไม่ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำให้การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาไม่ต่อเนื่อง สอดคล้องกับรายงานการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ปีงบประมาณ 2559 ของมนตรี อุดสาเห (2559 , 12-13)

2.2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีทัศนะต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และด้านการสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดทำหลักสูตร ขาดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย การทำวิจัยในชั้นเรียนยังมีน้อย ขาดความต่อเนื่อง การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลคุณภาพภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของพิศิษฐ์ เจริญชัย (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการบริหารหลักสูตรขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 พบว่า ผู้บริหารและครู สังกัดในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และวิภาดา ศรีลาศักดิ์ (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนเขตเทศบาล เมืองมุกดาหาร โดยมีข้อเสนอแนะการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ว่าควรมี

การสร้างความตระหนักที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของหลักสูตร มีการจัดอบรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา นำบุคลากรไปศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย หรือโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน ให้ความสำคัญ เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล คุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้เสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1.1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ คณะกรรมการสถานศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สร้างความตระหนักและประชาสัมพันธ์ ให้คณะกรรมการสถานศึกษา ครูและบุคลากรนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ การนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่น มากำหนดรูปแบบ วิธีการ เกณฑ์การตัดสินผลการเรียนและเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปในแนวทางที่กำหนด

1.3 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ มีการจัดระดมทรัพยากรในชุมชน สนับสนุนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรสนับสนุนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดให้ครูจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ปฏิบัติการเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนตามระเบียบที่กระทรวง ศึกษาธิการกำหนด และมีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

1.4 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ โรงเรียนมีการรายงานผลประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนตามแผนที่วางไว้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน โดยการมีส่วนร่วม และมีการรายงานผลประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

1.5 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ โรงเรียนมีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคล ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง สร้างความเข้าใจตรงกันในการช่วยเหลือครู ส่งเสริมให้มีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคล และมีการจัดทำเอกสารแสดงผลการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นปัจจุบัน

1.6 ด้านการสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ โรงเรียนมีการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเผยแพร่ต่อสาธารณชนผู้ที่เกี่ยวข้องและชุมชน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองและผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการสรุปผล และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และมีการจัดทำสรุปผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและแจ้งผลแก่หน่วยงานต้นสังกัด

1.7 ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ย

ระดับสุดท้าย คือ โรงเรียนนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายรวมทั้ง ยุทธศาสตร์การพัฒนาในปีต่อไป ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน โดยกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายรวมทั้งยุทธศาสตร์การพัฒนารวมอยู่ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการบริหารหลักสูตรในด้านอื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อให้ทันต่อระบบการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

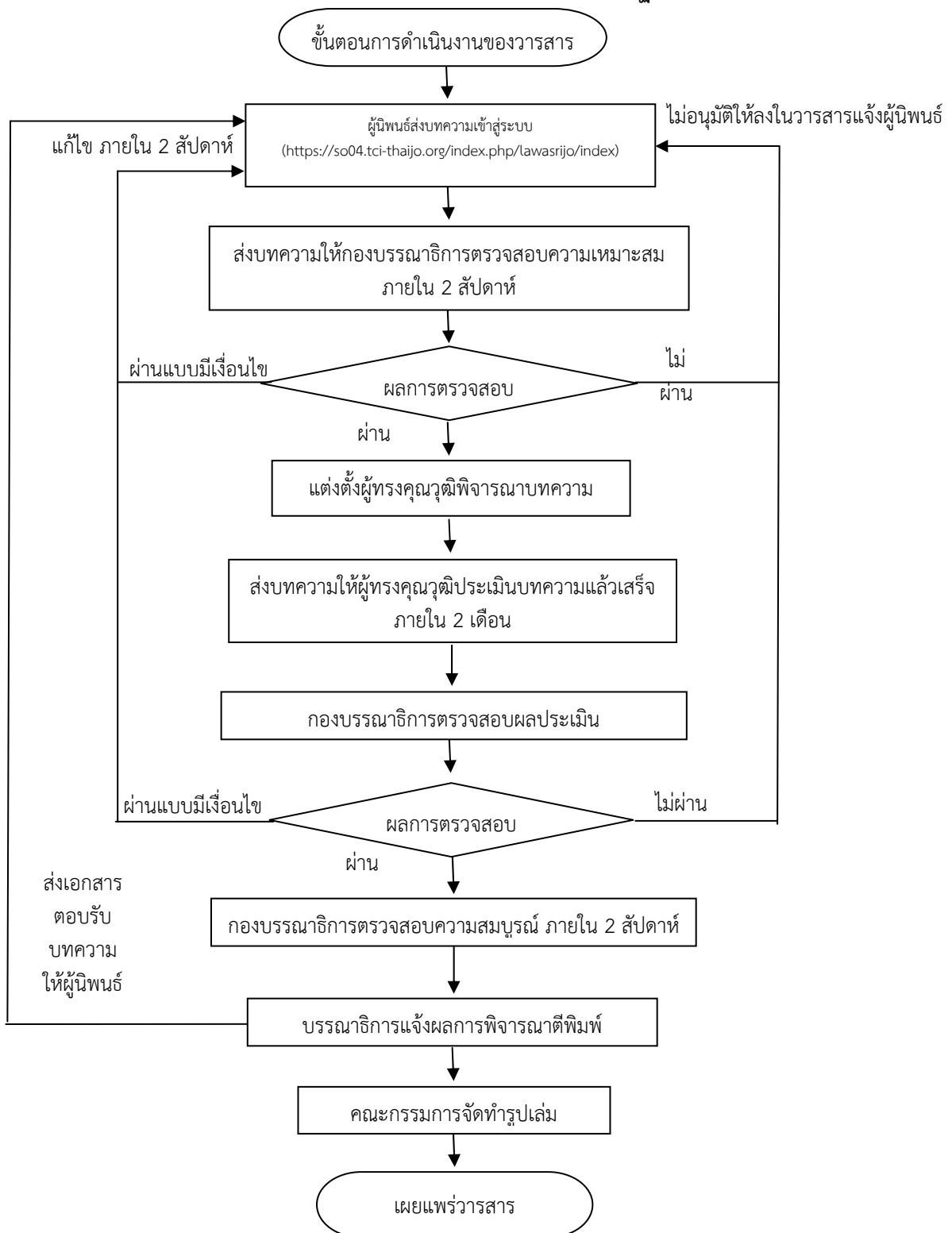
2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงลึกไปถึงคุณภาพการศึกษาที่เป็นผลมาจากการบริหารหลักสูตร สถานศึกษา ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จำเนียร ศิลปะวานิช. (2544). หลักและวิธีการสอน. กรุงเทพฯ : เจริญรุ่งเรืองการพิมพ์.
- ธงชัย ช่อพฤกษา. (2548). การบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงแสน.
- ประคอง กรรณสูตร. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชริน ทับทิม. (2549). ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- พิศิษฐ์ เจริญชัย. (2550). การบริหารหลักสูตรขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 – 2 ตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- มนตรี อดุทธะ. (2559). รายงานผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ปีงบประมาณ 2559. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณ พูนแก้ว. (2546). แนวทางการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องและเครือข่ายสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิภาดา ศรีลาศักดิ์. (2555). การศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนเขตเทศบาลมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.
- วิสิทธิ์ โรจน์พจนรัตน์. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่เก้า พ.ศ. 2545-2549. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สุวริย์ ศิริโกคาภิรมย์. (2546). เทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- อุดร กลิ่นขิด. (2554). การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 4 สันป่าก่อ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- Chung, Y.C. (1996). School effectiveness and and school-based management: A mechanism for development. Washington, D.C : Falmer.
- Likert, Rensis. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale. In Reading in Fishbein, Yamane, T. (1973). Elementary sampling theory. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice- Hall.

ภาคผนวก

ขั้นตอนการดำเนินงานวารสารละศรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คำแนะนำสำหรับผู้เขียนที่สนใจ

วารสารลวະศรี เป็นวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ผลงานวิจัยและบทความวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ศึกษา ของคณาจารย์ นักวิชาการและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถาบัน โดยมีขอบเขตเนื้อหาในสาขาวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ การศึกษา บริหารธุรกิจ การจัดการ การท่องเที่ยวและบริการ

1. เกี่ยวกับผลงานที่จะรับ

1. เป็นบทความในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การศึกษา บริหารธุรกิจ การจัดการ การท่องเที่ยวและบริการ
2. บทความที่ส่งมาต้องไม่เคยเผยแพร่ หรือกำลังเสนอตีพิมพ์ในวารสาร รายงาน หรือสิ่งตีพิมพ์อื่นใดมาก่อน
3. ต้นฉบับต้องมีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
4. เนื้อหาบทความ หรือข้อคิดเห็นที่พิมพ์ในวารสารเป็นความคิดเห็นของผู้เขียนเท่านั้น กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย
5. ต้นฉบับต้องได้รับการกลั่นกรองจากกองบรรณาธิการ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน ก่อนการตีพิมพ์

2. ประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

วารสารลวະศรี วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ตีพิมพ์บทความประเภทต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 บทความวิชาการ (Article)
- 2.2 สารนิพนธ์ต้นฉบับหรือบทความวิจัย (Research Article)
- 2.3 บทความปริทัศน์ (Review Article)

3. การจัดเตรียมต้นฉบับ

3.1 บทความทุกเรื่องต้องมีชื่อเรื่อง ชื่อผู้เขียนทุกคน บทคัดย่อ คำสำคัญทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ในบทความวิชาการ บทความปริทัศน์ และบทวิจารณ์หนังสือ ประกอบด้วย บทนำ (Introduction) เนื้อหา (Substance) และบทสรุป หรือบทส่งท้าย (Conclusion) สำหรับบทความวิจัย ประกอบด้วย บทนำ (Introduction) วัตถุประสงค์การวิจัย (Objectives) ระเบียบวิธีการวิจัย (Research Methodologies) ผลการวิจัย (Bibliography) ข้อเสนอแนะ (Suggestion) และกิตติกรรมประกาศ (Acknowledgments)

3.2 ต้นฉบับที่จัดส่ง บทความต้องพิมพ์เป็นตัวพิมพ์ดีด โดยใช้ชุดแบบอักษร (Font) ชนิดไทยสารบรรณ (TH Sarabun PSK) ทั้งหมด จัดกันหลังตรง และมีระยะห่างระหว่างบรรทัดหนึ่งช่อง (Double Spacing) ตลอดเอกสาร พิมพ์หน้าเดียวลงบนกระดาษพิมพ์สันขนาดบีห้า (B5) พิมพ์ให้ห่างจากขอบกระดาษด้านบน 1 นิ้ว ด้านซ้าย, ด้านขวา และด้านล่าง 0.75 นิ้ว พร้อมใส่หมายเลขกำกับทางมุมขวาบนทุกหน้าบทความไม่ควรยาวเกิน 10 หน้ากระดาษพิมพ์สัน โดยนับรวมภาพประกอบและตาราง

3.3 การจัดต้นฉบับ

3.3.1 ชื่อเรื่อง ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จัดแนวข้อความกึ่งกลาง โดยใช้ตัวอักษรขนาด 18 Point ตัวหนา

3.3.2 ชื่อผู้เขียน ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จัดแนวข้อความชิดขวา โดยใช้ตัวอักษรขนาด 14 point ตัวธรรมดา หากมีผู้เขียนหลายคน ใส่เครื่องหมายจุลภาค (,)

3.3.3 รายละเอียดบทความ

1) หัวข้อ จัดแนวข้อความชิดซ้าย โดยใช้ตัวอักษรขนาด 14 point ตัวหนา

2) เนื้อหา จัดแนวข้อความกระจายแบบไทย โดยใช้ตัวอักษรขนาด 14 point ตัวธรรมดา

3.3.4 บทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (บทสรุป สำหรับบทความปริทัศน์) มีความยาวไม่เกิน 300 คำ ผู้เขียนควรกำหนดคำสำคัญ (Keyword) ของเรื่องไม่เกิน 5 คำ

3.3.5 เอกสารอ้างอิง ใช้ในการอ้างอิงตามแนวเอพีเอ (APA – American Psychological Association) เอกสารที่นำมาอ้างอิงควรได้มาจากแหล่งที่มีการตีพิมพ์ชัดเจน อาจเป็นวารสาร หนังสือหรือแหล่งข้อมูลอินเทอร์เน็ตก็ได้ ทั้งนี้ผู้เขียนเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องของเอกสารอ้างอิงทั้งหมดในการตีพิมพ์บทความที่มีการอ้างอิงไม่ถูกต้องจะไม่ได้รับการส่งต่อเพื่อพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้ถูกต้อง (รูปแบบการอ้างอิงดูจากการอ้างอิงเอกสารท้ายเล่ม)

3.3.6 ถ้ามีภาพประกอบ กราฟ หรือตาราง ที่ใส่ประกอบไว้ในเนื้อเรื่อง ต้องมีชื่อ คำอธิบายที่มาของภาพ และเลขกำกับภาพ ตัวอักษรที่ใช้ต้องเป็นตัวอักษรชนิดเดียวกับที่ใช้ในบทความ ขนาดตัวอักษร 14 point

3.3.7 ความยาวทั้งหมดของบทความรวมทั้ง ภาพ ตารางและเอกสารอ้างอิง ไม่ควรเกิน 20 หน้า

3.3.8 ประวัติผู้เขียน ประกอบด้วย ชื่อผู้เขียน ที่อยู่ผู้เขียน ประวัติการศึกษาผู้เขียน ตำแหน่งงาน หน่วยงานที่สังกัด และที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

3.3.9 ผู้เขียนต้องส่งต้นฉบับที่เป็นเอกสารจำนวน 1 ชุด และส่งผ่านระบบออนไลน์ในรูปแบบ Word และ PDF มายังไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ don.city4194@gmail.com

4. จัดส่งมายัง

4.1 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี 321 ถนนนารายณ์มหาราช ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี 15000 โทรศัพท์/โทรสาร 0-3661-1201

4.2 ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ don.city4194@gmail.com

การจัดรูปแบบหน้ากระดาษวารสารละศรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ระยะขอบ บน 1”

***ตั้งค่าน้ำกระดาษ ขนาด B5
(7.17”×10.12”)***

ภายนอก 0.75”

ภายใน 0.75”

ล่าง 0.75”

ชื่อบทความภาษาไทย
ชื่อบทความภาษาอังกฤษ
(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 18)

ชื่อผู้พิมพ์ภาษาไทย*
ชื่อผู้พิมพ์ภาษาอังกฤษ
(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 14)

บทคัดย่อ
(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 14)

เนื้อหาของบทความ ใช้ รูปแบบอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 14 ความยาวของบทคัดย่อ ภาษาไทย ไม่เกิน 300 คำ โดยให้เขียนเป็นร้อยแก้ว เน้นเฉพาะเนื้อหาที่สำคัญ ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ วิธีการ ผลและวิจารณ์ หรือข้อเสนอแนะอย่างย่อ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 14)

คำสำคัญ: (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 14) ควรเลือกคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบทความ ไม่เกิน 5 คำ เป็นภาษาไทย ซึ่งตรงกับคำสำคัญในภาษาอังกฤษ เช่น รูปแบบบทความ, ขนาดตัวอักษร, รูปแบบตัวอักษร (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 14)

* ยศ/ตำแหน่งทางวิชาการ, สาขาวิชา หน่วยงานต้นสังกัด (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวธรรมดา ขนาดอักษร 12)

ABSTRACT

(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 14)

ความยาวของบทคัดย่อภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 300 คำ และต้องตรงกับบทคัดย่อภาษาไทย (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 14)

Keywords: (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 14) ควรเลือกคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบทความ ไม่เกิน 5 คำ เป็นภาษาอังกฤษ ต้องตรงกับคำสำคัญในภาษาไทย (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 14)

บทนำ

อธิบายถึงความเป็นมาของเรื่องที่วิจัย ความสำคัญของปัญหาที่ทำการศึกษาวิจัย ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับ และชัดเจน การใช้คำย่อ ต้องมีคำสมบูรณ์ไว้ในครั้งแรกก่อน เนื้อหาของตัวเรื่องควรมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ ความยาวไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (ควรระบุเป็นข้อๆ)

วิธีดำเนินการวิจัย

อธิบายขั้นตอนการวิจัยด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย โดยกล่าวถึงแหล่งข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

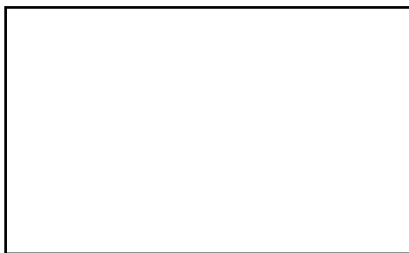
อธิบายถึงสิ่งที่ได้จากการศึกษาหรือวิจัย ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล และการแสดงผลการทดสอบสมมติฐาน และการวิจารณ์ผลการวิจัย ซึ่งการรายงานผลการวิจัยและการวิจารณ์นั้น ควรยึดวัตถุประสงค์ และสมมติฐานของการวิจัยเป็นหลัก เพื่อชี้ให้เห็นว่าผลการวิจัยได้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างไรบ้างและสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้หรือไม่อย่างไร โดยเสนอหลักฐานข้อมูลอย่างเป็นระเบียบและเข้าใจง่าย

(กรณีมีตาราง)

ตาราง 1 เนื้อหาที่เป็นตารางและคำอธิบายสามารถใช้เป็นรูปแบบ1 คอลัมน์ ได้ตามความเหมาะสม

(n=30)	
หัวข้อ	ขีดเส้น 2 เส้น
	ขีดเส้น 1 เส้น
รวม	ขีดเส้น 1 เส้น
	ขีดเส้น 2 เส้น

(กรณีมีภาพ)

ภาพ 1 ชื่อภาพ

(ที่มา: ✓)

อภิปรายผล

ควรอธิบายถึงผลที่ได้รับจากการศึกษาหรือวิจัย ว่าเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่ ควรอ้างถึงทฤษฎี หรือ ผลการศึกษาของผู้อื่นที่เกี่ยวข้องประกอบ

ข้อเสนอแนะ

อธิบายถึงการนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ หรือข้อเสนอแนะปัญหาที่พบในการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

(ดูรูปแบบการอ้างอิงแทรกในเนื้อหาและการเขียนเอกสารอ้างอิง)

***หากต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
321 ถนนารายณ์มหาราช ต.ทะเลชุบศร อ.เมืองลพบุรี จ.ลพบุรี 15000
โทรศัพท์/โทรสาร 0-3661-1201
Email: don.city4194@gmail.com

รูปแบบการอ้างอิงแทรกในเนื้อหาและการเขียนเอกสารอ้างอิง

การอ้างอิงแทรกในเนื้อหา (Citations in text)

1. ใช้รูปแบบการอ้างอิงแทรกในเนื้อหาแบบ APA Style (The Publication Manual of the American Psychological Association)

2. การลงรายการอ้างอิงแทรกในเนื้อหา เป็นการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อความไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ () แทรกในเนื้อหา ในรูปแบบดังนี้ (เครื่องหมาย √ แสดงถึงการเคาะ 1 ครั้ง เวลาลงรายการอ้างอิงแทรกในเนื้อหา และรายการเอกสารอ้างอิงไม่ต้องใส่ลงไป)

- ผู้แต่งที่เป็นคนไทย ใส่ ชื่อ-ชื่อสกุล โดยไม่ต้องใส่คำนำหน้านาม ยศ หรือ ตำแหน่งทางวิชาการ
- ผู้แต่งชาวต่างประเทศ ใส่เฉพาะนามสกุลและตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,)

(ชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง,ปีที่พิมพ์,หน้าที่ใช้อ้างอิง)

3. ถ้ามีการกล่าวถึงชื่อผู้แต่งไว้แล้ว ให้ใส่วงเล็บต่อจากชื่อผู้แต่ง โดยในวงเล็บไม่ต้องระบุชื่อผู้เขียนซ้ำอีก สำหรับชื่อชาวต่างประเทศให้ใส่นามสกุลของผู้แต่ง โดยสามารถอ้างอิงได้ 2 วิธี คือ ถ้าระบุนามสกุลในเนื้อหาไม่ให้ระบุปีที่พิมพ์ในวงเล็บ

ลมูล/รัตนกร/(2540,หน้า105)
Watson(1992,p.89)

4. เอกสารภาษาต่างประเทศที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 หน้า ใช้ตัวอักษรย่อ pp.

(Jensen,v1991,vp.8)
(Jensen,v1991,vpp.8-15)

5. ถ้ามีผู้แต่ง 2 คน และไม่เกิน 5 คน ให้ลงชื่อผู้แต่งทั้งหมดตามลำดับรายการที่ปรากฏ คนคนที่ 1-5 ด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และคนรองสุดท้ายกับคนสุดท้าย คั่นด้วยคำว่า “และ” สำหรับภาษาไทย ส่วนภาษาอังกฤษใช้ “&”

(นวลจันทร์/รัตนกร,ชุตินาถ/สัจจามันท์,และมารศรี/ศิริรักษ์,v2539,หน้า75)
(William,vKates,v&vDevies,v1995,vp.61)

6. ถ้ามีผู้แต่ง เกิน 5 คนหรือตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป ให้ใส่เฉพาะผู้แต่งคนแรก และตามด้วยคำว่า “และคนอื่น ๆ” สำหรับภาษาไทย ส่วนภาษาอังกฤษใช้คำว่า “et al.”

(อุบล/บุญชู,และคนอื่น ๆ,v2539,หน้า 37)
(Heggs,vetval.,v1999,vpp. 4-7)

7. สิ่งพิมพ์ที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ใช้ชื่อเรื่องแทนชื่อผู้แต่ง

(การพัฒนาสุขนิสัย, 2548, หน้า 77)

(Organization Management, 2011, pp.53-54)

8. ข้อความที่นำมาอ้างอิง พบแหล่งที่ใช้อ้างอิงมากกว่า 1 แหล่ง สามารถเขียนไว้ในวงเล็บเดียวกันได้ โดยใช้เครื่องหมาย อัฒภาค (;) คั่นแต่ละงานและเรียงตามลำดับของชื่อผู้แต่ง

(นวลจันทร์/รัตนกร, 2539, หน้า 37; มารศรี/ศิริรักษ์, 2552, หน้า 75; เยาวภา/ไตรพิทย์, 2554, หน้า 2)

(Heggs, 1999, p.7; Kates, & Davies, 2004, pp.23-26)

9. การอ้างอิงเอกสารจากอินเทอร์เน็ต กรณีที่นำเนื้อหาจากอินเทอร์เน็ต

(ชื่อผู้แต่ง, ปีพิมพ์, ย่อหน้า...)

(สุดแดน/วิสุทธิลักษณ์, 2548, ย่อหน้า 3)

(Gorman, 2000, para.3)

การเขียนเอกสารอ้างอิง

1. เครื่องหมาย "✓" แสดงถึงการเว้นระยะ 1 เคาะ เวลาลงรายการรายการเอกสารอ้างอิงไม่ต้องใส่ลงไป
2. หากรายการใดไม่มี ไม่ต้องลงรายละเอียดในบรรณานุกรม ให้ลงรายการถัดมา
3. การลงรายการผู้แต่ง ผู้แต่งอาจเป็นได้ทั้งบุคคลหรือสถาบัน
 - ถ้าเป็นบุคคลประเภทสามัญชน >> ตัดคำนำหน้านาม นาย, นาง, นางสาว ดร. นายแพทย์ พล.อ. ผศ. รศ.
 - ถ้าผู้แต่งเป็นชาวต่างประเทศ >> เขียนชื่อสกุลขึ้นก่อน คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค ตามด้วย ชื่อต้น (First name) และ ชื่อกลาง (ถ้ามี)
 - ถ้าผู้แต่งมีบรรดาศักดิ์ ฐานันดรศักดิ์หรือสมณศักดิ์ >> กลับเอาบรรดาศักดิ์ไว้หลังชื่อกับนามสกุล คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,)
 - ถ้าผู้แต่งเป็นสถาบัน >> ให้บันทึกชื่อสถาบันนั้น ๆ โดยเรียงลำดับจากหน่วยงานใหญ่ไปหาหน่วยงานย่อย คั่นด้วยชื่อหน่วยงานด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)
4. ผู้แต่งที่มีฐานะเป็นบรรณาธิการ ให้ลงชื่อผู้แต่ง แล้วตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) และวงเล็บอักษรย่อ บก. (ย่อมาจาก บรรณาธิการ) สำหรับหนังสือภาษาไทย หรือ Ed. หรือ Eds. (ย่อมาจาก editor(s)) สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ

ประวิทย์/สุวนิชย์.ว(บก.).
 เอื้อมพร/สกุลแก้ว, ✓และวสุนธรา/ทับทิมแท้.ว(บก.).
 Ford,✓George✓S.ว(Ed.).
 Jordan,✓Roberts✓J,✓&✓Peter,✓Taylor,✓A.ว(Eds.).
5. การลงรายการชื่อหนังสือ
 - ชื่อหนังสือให้พิมพ์ด้วยตัวหนาและไม่ขีดเส้นใต้
 - ชื่อหนังสือที่เป็นภาษาต่างประเทศ ให้ขึ้นต้นอักษรตัวแรกของทุกคำด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ และกรณีมีชื่อเรื่องรอง ให้พิมพ์ตามหลังเครื่องหมายมหัพภาค (:) เช่น

New Jersey: A Guide to Its Past and Present.
 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิปัญญาไทยกับการพัฒนาชนบท: กรณีศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
6. การลงรายการครั้งที่พิมพ์ ให้ลงรายการตั้งแต่การพิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป แล้วใส่ไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ (...)

(พิมพ์ครั้งที่ 2). (พิมพ์ครั้งที่ 3). (พิมพ์ครั้งที่ 4).
 (2nd ed). (3rd ed). (4th ed).
7. หนังสือไม่ปรากฏ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ และปีที่พิมพ์

ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ (ม.ป.ป.) = (n.d.)
 ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ (ม.ป.ท.) = (n.p.)
 ชื่อผู้แต่ง.ว(ปีที่พิมพ์).✓ชื่อหนังสือ✓(ครั้งที่พิมพ์).ว(ม.ป.ท.).:✓สำนักพิมพ์.
 ชื่อผู้แต่ง.ว(ปีที่พิมพ์).✓ชื่อหนังสือ✓(ครั้งที่พิมพ์).✓สถานที่พิมพ์:✓(ม.ป.ท.).
 ชื่อผู้แต่ง.ว(ม.ป.ป.).✓ชื่อหนังสือ✓(ครั้งที่พิมพ์).✓สถานที่พิมพ์:✓สำนักพิมพ์.
 ชื่อผู้แต่ง.ว(ม.ป.ป.).✓ชื่อหนังสือ✓(ครั้งที่พิมพ์).ว(ม.ป.ท.).

8. หากไม่สามารถพิมพ์จบได้ภายใน 1 บรรทัด ให้ขึ้นบรรทัดใหม่โดยย่อหน้าเข้ามา 7 ตัวอักษร (7 เคาะ)

หทัยา กองจันทิก. (ม.ป.ป.). ฉลากโภชนาการคืออะไร. สืบค้น มกราคม 27, 2543, จาก
http://www.tda.moph.go.th/tda/html/product

9. เรียงตามลำดับอักษร ก-ฮ A-Z และแยกภาษาไทยกับภาษาต่างประเทศออกจากกัน

10. กรณีที่ผู้แต่งมีชื่อ-สกุลซ้ำกัน ให้เรียงตามปีน้อยไปมาก และในบรรทัดต่อไปให้พิมพ์ขีดล่าง 7 ครั้ง แล้วตามด้วย _____. และใส่รายละเอียดชื่อเรื่อง และอื่น ๆ ตามปกติ

รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิง

1. หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง.√(ปีที่พิมพ์).√ชื่อหนังสือ√(ครั้งที่พิมพ์).√สถานที่พิมพ์:√สำนักพิมพ์.

หมายเหตุ:

ชื่อหนังสือ (พิมพ์ครั้งที่) กรณีมีพิมพ์ครั้งที่ในวงเล็บต่อท้าย ไม่ต้องใส่เครื่องหมายหัพภาค (.)

ชื่อหนังสือ. ต้องใส่เครื่องหมายหัพภาค (.) กรณีไม่มี (พิมพ์ครั้งที่) ต่อท้าย

บันทึกถึงดวงดาว (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

บันทึกถึงดวงดาว. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

สำเนา ขจรศิลป์, บุญเรียง ขจรศิลป์, สมประสงค์ น่วมบุญลือ, สุริยา เสถียรกิจอำไพ, และบุญสม อีรวณิชกุล.
(2541). การพัฒนารูปแบบค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัด
ทบวงมหาวิทยาลัย.

Jones, M. (2002). *Social Psychology of Prejudice*. New Jersey: Prentice Hall.

2. วารสาร

ผู้เขียนบทความ.√(ปีที่พิมพ์,√เดือน).√ชื่อบทความ.√ชื่อวารสาร,√ปีที่หรือเล่มที่(ฉบับที่), หน้าที่ตีพิมพ์บทความ.

วิกุล แพทย์พาณิชย์. (2545, มีนาคม). ธุรกิจแฟรนไชส์. *เนชั่นสุดสัปดาห์*, 4(8), 8-11.

Bowen, J. (2005, April). FRBR coming soon to your library?. *Library Resources & Technical Services*, 49(3), 175-188.

3. บทความในหนังสือพิมพ์

ชื่อผู้แต่ง.√(ปีที่พิมพ์,√เดือน√วัน).√ชื่อบทความ.√ชื่อหนังสือพิมพ์,√ปีที่หรือเล่มที่(ฉบับที่),
หน้าที่ตีพิมพ์บทความ.

นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2544, มีนาคม 23). พม่ากับยาเสพติด. *มติชน*, 20(121), หน้า 6.

ปัญหาขยะในเมืองเชียงใหม่. (2546, 15 สิงหาคม). *ไทยนิวส์*, 12(23), หน้า 8.

Schwartz, J. (1993, September 30). Obesity affects economic, social status. *The Washington Post*, 30(134), p. A1.

4. วิทยานิพนธ์

ชื่อผู้แต่ง.√(ปีที่พิมพ์).√ชื่อวิทยานิพนธ์.√ระดับวิทยานิพนธ์/มหาวิทยาลัยหรือสถาบัน.

หมายเหตุ: ระดับวิทยานิพนธ์ปริญญาโท ใช้คำว่า วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต หรือ Master's thesis ปริญญาเอกใช้คำว่า วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต หรือ Doctoral Dissertation สำหรับวิทยานิพนธ์ภาษาต่างประเทศ หลังระดับวิทยานิพนธ์ให้ใส่เครื่องหมายจุลภาค (,) แล้วจึงตามด้วยชื่อมหาวิทยาลัย

กิ่งแก้ว จันโคมศึก. (2547). ผลการเรียนรู้เชิงพุทธิพิสัยของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยใช้สื่อประสม ประกอบการดำเนินเรื่องผ่านคอมพิวเตอร์ช่วยสอน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
McKenna, J. C. (1999). Sustainable Ethnic Tourism in Northern Thailand. Master's Thesis, University of Alberta

5. รายงานการวิจัย

ชื่อผู้แต่ง.√ (ปีที่พิมพ์). √ชื่อหนังสือ√ (ครั้งที่พิมพ์). √สถานที่พิมพ์: √สำนักพิมพ์.

สุขุม พรหมเมืองคุณ. (2546). รายงานการวิจัย เรื่อง ความต้องการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

6. การสัมภาษณ์

6.1 บทสัมภาษณ์โดยตรง

ผู้ให้สัมภาษณ์.√ (ปี,√เดือน/วันที่ที่สัมภาษณ์).√ตำแหน่งหรือที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้.√สัมภาษณ์.

มา มั่งมุล. (2557, กรกฎาคม 11). ผู้ใหญ่บ้าน. สัมภาษณ์.

6.2 บทสัมภาษณ์ที่นำมาตีพิมพ์

ผู้ให้สัมภาษณ์.√ (ปี,√เดือน/วันที่ที่สัมภาษณ์).√ตำแหน่ง√(ถ้ามี).√สัมภาษณ์.√ชื่อวารสาร,√ปีที่(ฉบับที่),√หน้า.

ทฤษฎี ขาวสวนเจริญ. (2557, กรกฎาคม 7). อธิปไตยกรมปศุสัตว์. สัมภาษณ์. ไทยรัฐ, 50(1254), หน้า 5.

7. สารสนเทศจากเว็บไซต์

ชื่อผู้แต่งหรือชื่อหน่วยงาน.√(ปีที่พิมพ์).√ชื่อเรื่อง.√สืบค้น√เดือน/วัน,ปี,√จาก URL.

หัตยา กองจันทิก. (2552). ฉลากโภชนาการคืออะไร. สืบค้น มกราคม 27, 2553, จาก

Chiang Mai University. (n.d.). Academic Support and Services Units. Retrieved September 1, 1999, from <http://www.erin.gor.au>